

www.e-rara.ch

Stultifera navis

Brant, Sebastian

[Basel], [1. März 1497]

Universitätsbibliothek Basel

Shelf Mark: DA III 2

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-4622>

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien - von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material - from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes - des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

DA III. 2.

Catalog

mo

in

Stultifera Navis.

rragonice pfectionis nunq̄
 udata Navis: per Sebastianū Brant: vernaculo vul-
 gari sermone & rhythmo p̄ cūctoꝝ mortalium fatuitatis
 effugere cupiētū directione / speculo / cōmodoq; &
 proq; inertis ignauq; stulticię p̄petua infamia / exe-
 cutione / & confutatione / nup̄ fabricata: Atq; iam pridem
 ab eodem Locher / cognomēto Philomusum: Sūguū: in
 aucta eloquiū: & per Sebastianū Brant: denuo
 reuisa: fœlici exorditur principio.

1497.

Nihil sine causa.

Io. de Olpe

DA III. 2

Catalog

h

mo

m

Stultifera Navis.

Marragonice pfectionis nunq̄
 satis laudatā Navis: per Sebastianū Brant: vernaculo vul-
 gariq; sermone & rhythmo p̄ cūctoꝝ mortalium fatuitatis
 semitas effugere cupiētū directione / speculo / cōmodoq; &
 salute: proq; inertis ignauq; stulticię p̄petua infamia / exe-
 cratione / & confutatione / nup̄ fabricata: Atq; iam pridem
 per Iacobum Locher / cognomēto Philomusum: Suguū: in
 latinū traducta eloquiū: & per Sebastianū Brant: denuo
 seduloq; reuisa: fœlicī exorditur principio.

1497.

Nihil sine causa.

Io. de Olpe

*Sanctus Sanctus Amstelredamensis
 Anno 1700*

Marragonia latine facta

A Iacobo Locher Philomuso: Sueuo.

Eiusdē Epigrāma ad lectorem

Epigrāma

A Armina / sint quibus triuiali sculpta moneta /
Plaude tamē teneris lector amice modis
Cultius eloquiū nobis supeffe putabis:
Sī canimus tragico scripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos de pmsimus orsu
Stultiuagisq; viris transtra locata patent.
Nauibus ergo vagis ventosq; aurasq; fauentes;
Et salubres portus: & loca tuta precor
Cogantur fatui tumido sublidere ponto:
Ne modo: da tutā Iupiter alme viam.
Sī foret inter nos ætas Saturnia: pacis
Sancta fides: vitę conspicuūq; deus:
Non iam tot fatuos puppis cumulaffet inertes:
Aequora qui sulcant: velaq; picta trahunt.

Epistola Iacobi Locher Philomusi: Ad erudi-
tissimū virum Sebastianū Brant: Iurisconsultum
& poetā argutissimū / p̄ceptorē suū dilectissimū.

Epistola ad
S. Brant.

S I fas esset: p̄ceptor iucundissime: exotici ac
barbari sermonis quiddā tuis mūdiſsimis
auribus inculcare: In p̄nti pludīo rudis lo-
quutor audaxq; iuuēt⁹ maib⁹ tuis dedicarē: quod
mihī labor ingenuus: sedētarięq; noctes ac frequēs
lucubratiō peperere. Sed quia te humanitatis splē-
dore conspicuū censeo: video: absq; ruboris ma-

cula ad te scribēdū pueriles excitauī man⁹ : nec enī
 es de nūero eorū Criticorū : q̄ cū & ipsi nihil sapiāt
 ingenii tamē asperitudinē in alios vertunt. nec mō
 alio designatus vultu : alio vocis sono : alio quoq̄
 incessu : nec iactātia obsoletiore : nec superbia ar-
 rogātiore : nec capillatior (vti maliuoli solēt) meā
 in te iuuenilē obseruātia manucapīs. Memi dulci-
 ter me puerū / stipēdiis felicis achademie sub te prę-
 ceptore meruisse. O dulces cōfabulatōes q̄s sermo-
 ne tuo suauissimo cōditas : publico ī Auditorio te
 p̄tēte accepim⁹. auribus inq̄ tenellis & adhuc pp-
 ter pubertatis mollitudinē strepētib⁹ : salutare ac
 beniuolas solitę tuę faciēdię disciplinas exhibuisti.
 Quotiens enī in frequēti gymnasio certamina poe-
 tarū grādissonamq̄ veterū chelyn inflāmastī : lepi-
 doq̄ susuro cantilenas orphicas / delphicasq̄ per-
 mulisti : quotiens ob phœbi tui dexteritatē laure-
 amq̄ coronabilē / me ad Aganippidos vireta sca-
 turientesq̄ Castalii riuulos concitasti : Quēadmo-
 dum atticę iucūditatis p̄iceps Demosthenes Pla-
 tonisq̄ nostri tenellus auditor / oratione quam Cal-
 listratus orator cōcitatissimus / pro Oropo acturus
 ad eloquētie studiū cōmotus extitit. Ita tu charis-
 sime p̄ceptor animū meū primitus ad fœliciores
 studioq̄ secessus : antraq̄ iucūdiora / tua affabilita-
 te ac vrbānitate induxisti. Gratias igitur non q̄s
 volumus sed quas nostri pectoris exiguitas valet :
 referre nō dedignemur. Nam si gratiarū actiones
 in hoc epistolio pro iniusa eloquētia : proq̄ musa-
 rum inspiramine iam tibi persoluere conarer : Nilo

Demosthēs .

tici calami argutia: ægypticæq; papyri crassitudo /
nostris sudoribus vix fatis facerēt. Nostrę itaq; ru-
ditatis exercitamenta / hilari fronte iucundissimoq;
mētis examine trutinabis . Laudabis discipuli tui
audaciam: qui sui præceptoris saluberrima rhyth-
mata: latiali (quāuis dura ac bulbutienti) lingua e-
theutonico linguagio vertit. Nec id pudoris loco
habēdū ducō . cū & Frāncisci Petrarchę philosophi
Stoici: ac Mæoniū vatis sectatoris celeberrī : cātōes
vulgares: vernaculaq; dictāmia / Philippus Beroal-
dus Bononiēn / eque p̄ceptor meus / omnisq; verus
tatis candi dissimulus inquisitor (cui etiam iam dudū
primas partes in oī dicendi genere Italia: felsina q;
viritim tribuit) in latinū sermonē vertere nō est de-
dignatus. Idē Boccatii interpret esse voluit. Max-
imū igitur spectatissimiq; honoris p̄mū loco dux-
im⁹: q̄ me sermonis tui vernaculi (quō egregie pol-
les) interptē esse voluisti. Illud nēpe inter p̄cipua
humanitatis genera locari solet: cū a p̄ceptore di-
scipulus ad honores egregios eleuat: Tāti igit te fa-
cio: q̄ti Isocrates Plato q; Socratē / sanctissimū fece-
re. Nec cēdo ea in re Theophrasto: q̄ Aristotilē pe-
ripateticoꝝ fundatorē maximū maxi fecit. Ecq̄d
priscos cito: cum satis supq; mea intē obseruabilē pi-
aq; veneratiō / lōge lateq; per fines Germaniæ: eru-
ditissimasq; latii scholas / me p̄cone / intonuit. te-
stis est mihi Hubertinus Clericus Crestētinas; mar-
chionis Mōtifferrati & pedemōtani poeta stīpēda-
rius: apud quem Cassalę tuam egregiam virtutem
exposui. Interrogabat enim vir iste apprime doc-

Petrarcha.

P. Beroaldus

Isocrates.

Theophrast⁹

Hubertinus.

tus: orator tersissimus: an etiã Germaniẽ fines elo-
quentiẽ ac argutioris muse dogmata passim semina-
rent: te aiebã amicũ: qui stilo nasũ apud nãates
faceres. Itaq; in verba fidẽtiõ factus: te adhortari
non desinam: vt in his nostris lucubrationculis fa-
uorabiles assensus: curamq; presentem adhibeas.
non enim dubito: quin crassis quidã auribus: cor-
de obstinato: impexis supciliis / scissili palliastro: su-
tulicq; cõtuculo amicti: manus sanguinarias temere
nobis impingãt. horũ glutinosarũ fauciu latratus:
larualesq; ac tortuosas exclamations: ceusmaq;
nauticum: cauillum exoticum: sellulariasq; castiga-
tiones: te duce: te p̄siede: te quoq; tutore facile su-
perabimus. Est etiã nobis altior cothurnus: sunt
nobis syrmatã lögiora: & dexter Apollo cũ iucun-
da camẽnarum chorea / nondum edes ac nostra di-
uersoria deseruit. casta siquidẽ manu palladis ar-
tes: sacrãq; Matheseos arã: thure vapido / frequẽ-
tiq; libo veneramur. Igitur: dulcissime fautor: ven-
tis impera: & nauiculis nostris: ac phaselis salubres
auras precare. Vale. Datum Friburgi. Kal. februa-
riis. Anno domini. xcvii.

Anno

a.iii.

III
Carmē eiusdē: ad S: Brāt

Carmen ad
S. Brant.

Sí mihi nunc p̄an sacros concederet arcus
Verteret innítidos & mea verba pedes:
Et daret arguti cultíssíma plēctra leporis
Ad te mígraret non bene culta lyra.
Níl rude: níl tepídum: venerando nomíe dígnum
Esse tuo poterít: tu quíá dulce canís.
Síue velís numerís facundos nectere sensus:
Seu lyricus chordís: optimus arte vales.
Expertes numerís seu malís condere voces:
Audes magnífico cum Cicerone loquí.
Iam modo plaude: tuis foelix Germaíá nymphís
Quas fontes Rhení Danubiíq; fouent.
Non sumus auersí a musís & Apollíne dextro:
Tangere iam didícit Theutona terra lyram.
Musica nostrates/phœbo duce/venít ad oras.
Scímus & argutos voce sonare modos.
A regione procul nostra: permessídes vnda
Sacra scatet: nec nos Aona prata rígant:
Grécía clara suos potuit lustrare poetas:
Hęc quíá vícino flumine pasta fuit.
Ad latíosq; lares facilis penetrauí Apollo:
Attulít & secum plēctra canora lyre.
Nos tamen/horrendís cœlum produxít ín orís/
In quíbus íngenít est non bene cultus ager.
Sarmatice loquímur: ructamus verba labelló:
Crassiloquas voces patria nostra tulít.
Sed postq̄ Titio sacras euoluere musas
Incepít: lepidos atq; docere modos:
Manauít studiosa cohors: quę pectíne mollí

Ludit: & astringit verba soluta pede.
 Vtile nam docto multis pallefcere ludo:
 Hoc nihil egregius maximus orbis habet.
 Virtus & ratio studiorum: premia laudum
 Parturit: & tituli stemmata clara parat.
 Vatibus & dantur meriti fomenta laboris:
 Et retinet laudes diua thalia suas.
 Plaudite senex nostro viridis quoque plaudite iuuenta
 Ductori: vester hoc duce crescit honor.
 Pandere scit numeris diui sacraria phœbi:
 Nil latet Aoniis fontibus huncce virum.
 Oscula sepe damus teneris iucunda labellis
 Versibus egregiis: dulcis amice: tuis.
 O vtinam tecum possem tractare loquelas
 Assiduas: nitidos & sotiare pedes.
 Quicquid enim sacris phœbi de fontibus hauris
 Candidulis numeris nectis & eloquio.
 In lyricis modulis blandissima carmina dictas:
 Structilis: argutus: candidus/atque teres.
 Non elegis minor es: te choi sacra philetæ
 Accipiunt comitem, te sociumque vocant.
 Sed quia non opus est clarum laudare poetam:
 Iam facit emeritam pagina scripta fidem.

Sapphicon eiusdem philo-
 muli: excusantis ingenii sui paruitatem.

Grandibus possunt numeris tonare
 Quos facit Pœan celebres poetas
 Quos & aspirant teneræ camenæ
 Numine sacro.

Excusatio
 auctoris.

Mentis hī crasse tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In poli tendunt superos meatus

Pectore docto

Flatibus sacris agitantur vsq;
Candidi vates monumenta condunt
In quibus fulgent animi furentis
Delphica sensa.

Inclytus vates radios Eoi
Solis inquirīt refugasq; stellas
Mente rimatur: numerisq; condit
Sydera cœli.

Sepe ventorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreq; flatus:
Frigida & septem numeris reuoluit
Plaustra trionis.

Candidus vates rutilo sub ortu
Colligit versus quia magna querit
Facta: scit causas varias latentis
Reddere mundi

Inclytus vates celebres camenas
Turribus regum venerandus affert:
Resq; describit populi potentis
Carminē magno.

Candidus vates litu o canoro
Bellicos fortis recinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocē: &
Prælia cantat.

Inclytus vates trahit ad cothurnum
Mentis ardores nitidumq; syrma.

Induit: lapsus recolit potentum: &
Ardua fata.

Fœtibus tantis mihi non repleuit
Sic sinum phœbus rigidus sub antro
Incubat noster labor: & minutos
Concipit orsus:

Igneis non sum facibus perustus
Quas sacer phœbi chorus / & diserta
Turba musarum / lepidis abunde
Mentibus infert.

Ergo supremam veniam precamur
Nostraque riuo sterili camœna
Fluxit: & sacras violauit vndas
Carmine rauco

Alter in cœcis cumulet latebris
Fabulas: tristes canat & labores
Martie pugne: referat ferocem
Militiamque.

Me iuuat versus humili boatu
Condere: & mentem cythara minori
Rite solari: pariter iocoso
Soluere neruo.

Gratiam: credo: dabitis tenellis
Musulis pigrogenitis sub axe:
Sufficit: nostro siquidem magistro
(Crede) placebunt.

Epigrāma in Narragoniā

Iacobi Locher philomusi. ad lectores.

Ad Lectores Nauem stultorum iucundo scōmate prōmisit
Brant: cuius celebris fama decusq; viget.
Quam Satyrā vocitare queo: nam candida pāgit
Munera virtutum: conerit atq; probrum.
Efficere arguius vix hoc potuisset Homerus
Qui lusit veterum prēlia magna ducum:
Sydere sub fausto nascentia fata tulisti
Prēceptor dulcis: ingenuusq; comes:
Quos tibi concessit vernacula lingua lepores
In latios vertam simplicitate modos.
Currite qui nostrum cupitis conscendere nauem:
Transit ad hesperium iam bene picta fretum.
Alter ad obliquos conuertit brachia remos.
Alter stultigerum candida vela gerat.
Currite: iam properat cursu cōpulsa triremis:
Et mare nunc medium carbasā nostrā tenent.

Ad Narragoniam

Psalmo. Cvi. Hi sunt qui descendunt mare in nauib⁹ / facientes
opationes in aquis multis. Ascēdūt vīq; ad celos:
& descendunt vsq; ad abyssos: anima eorū in malis
tabescebat. Turbatī sunt & moti sunt sicut ebrius:
& oīs sapientia eorū deuorata est: Psalmo. cvi.

Ad Johannē Bergmānū.

Ad Io. B. de
Olpe.

de Olpe. Iacobi locher decatostichon.

Tempore scēlici currunt prēsentia cursu:
In quibus Aonias euehis Olpe deas.
Nostrates / claros solus facis esse poetas:
Scripta palatino das quoq; nostra Iouī.

Te duce: multisonus Brant/claro nomine fulget.

Edidit & longę posteritatis opus.

Gloria magna tuis manibus debetur: & vsq;

Debet Thespadium te celebrare chorus.

Imprimis argutis dictata recentia signis.

Roma pares nr̄is nō habet ipsa notas. Vale.

Ad Jacobū Philomusum

subeūde p̄fectionis Narragonicę: e barbaria in
latiale solum: exhortatio Sebastiani Brant.

Exhortatio
S. Brant.

Nuper ego stultos vulgari carmine scripsi:

Est satis hic noster notus vbiq; labor.

Narragonum quando nobis fabricata carina est:

Theutonico qualem struximus eloquio.

Quam deinde vt volui contexere/forte latino

Scōmate pro doctis: principiumq; dedi:

Occurrere mihi tam crebra negotia passim:

Que versu exorsum/detinuere pedem.

Quo fit/vt inceptū tam dignū opus/ipse reliqui:

Et fregi/calamum quem semel apposui.

Atq; ita destitui mediis palynurus/in vndis

Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.

In re pro inde tibi nostra: preq; omnibus vni

Tradimus omnimodas chare Iacobe vices.

Otius attollas malos: classemq; relaxa:

Antemnasq; suo flamine ventus agat.

Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens

Fac fatuos quosuis per sua transtra loces:

Flecte viam velis: remosq; impelle: rudentes

Excute: quo cursu concita nauis eat.

Incautos fuge sed scopulos/penitusq; latentes.

Scyllam/atq; aduersi monstra caueto mali.

Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta:

Ne tibi collidant ventus & vnda ratem.

Vortice precipitem/caue sis/ne te impetus ullus

Sive procella vorax obruat. inde vale.

In narragonicam profecti

onem Celeusma Sebastiani Brant.

S. Brant.

Hortor adeste viri quos nunc vocat eur⁹: eundem est

Stultorum in patriam/carbasa plena volant.

Tedite narragoniam pperere atq; ab littore fune

Rumpite: nec mora sit: vncta carina notat.

Ilicet: obruimur: numerum sine fine videtis

Qui comitatur. eum non capit vna ratis

Nec reputate viam/maribus dumtaxat apertam:

Quin & feminea est copia mixta viris

Peruigil exegit noctes (mihi crede) perhennes

Qui nos collegit: composuitq; rati.

Et merito. quis enim nostrum presentia curat?

Preteritis ve dolet? siue futura cauet?

Cotemplator age hoc speculum: quicumq; cupiscis

Scire hominum vitas: interitusq; graues.

Nam qui se/vitamq; suam speculatur in isto

Codice: non dicet se facile esse bonum.

Quod si quis/sapiens sibi/ se nusquam putet esse

Nos inter: cunctis se sciat esse locis.

Ipsa ego cumq; locum volui mihi querere forsan:

Inueni in quouis me fore sepe loco

Vera loqui deceat: rumpantur ut ilia stultis:

Illorum nec me iurgia vana mouent.

Prologus Jacobi Locher:

Philomusi: in Narragoniam Incipit.

QUoniam mecum diu multumque cogitarem: lectores fauentissimi: de re humanæ cursu confusissimo: comperi me hercule: ex meditatione mea vigilanti/ quæ plurimos errorum gradus: quibus humanum genus in precipitum labitur. Ad sanandas igitur mortalium egritudines/ perturbatōesque intolerabiles: plerique sapientes ac litterati homines/ fructuosissima dogmata scripsere: quæ vulnera mentis laceratæ Aesculapio melius sanaret. Quippe apud Græcos primitus instituta fuere gymnasia in quibus salubris profitebatur medicina: quæ perturbatis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima commiserat. Socrates. Vnde & Socrates ille maximus philosophiæ cultor primus de moribus disputare cepit. cum enim in rebus naturalibus: certum bonorum ac summæ felicitatis finem ponere nequirit: mentis suæ contemplatioes sublimes: ad moralium virtutum studia contulit: & tantum in philosophia emicuit: ut ipse e celo philosophiam euocasse diceretur. Is enim cum mortales ipsos precipites ac pernos ad vicia conspiceret: hoc remedio confusis moribus occurrere cogitans in publica Atheniensium palestra: ea docuit precepta: quæ summæ boni fontes lapidos recludunt. Post fatum vero Socratis: successit diuinus ille Plato: qui bonam ætatis suæ per Plato. studio in morali Sophia consumpsit. nec ab re: quo nam studio melius aut sanctius humano succurrere potuisset generi? scripsit saluberrimas leges: edificauit

Poetaꝝ
origo.

rem publicā speciosissimā : cōstituit humanā soci-
etatem iucūdiſsimā : imposuit frenū libidini : igna-
uiā mortaliū ad virtutē excitauit . Tempeſtate tñ
philosophoꝝ etas poetaꝝ fulgidiffima interuenit
quę ob dicendī fingēdiq; iucūditatē : nō mediocrē
locū inter eruditōs obtinebat. Quoꝝ quidā hero-
icū carmē : quo res diuinę humanęq; decantari so-
lent : cultiffima ſcriptiōe celebrarūt . Quidam de
agricultura : alii de planetis & cursu ſydeꝝ motuq;
poloꝝ . nonnulli de amoris imperiō : vt elegiaci :
Plēriq; de Regum ac principum miserabili casu/vt
Tragici : poemata elegātiffima cōposuere . Reliqui
Cōmēdiā (quā Gręci archeam vocarūt) cū magna
dicendi libertate coluerunt . E quoꝝ numero Ari-
stophanes : Eupolis atq; Cratinus/laudatiffimi va-
tes claruerūt . cū enī viderent iuuētutem Atheniē-
ſium : ceteręq; Gręcię/omnibus libidinū generibus
irretiri : occasione notādi acceperūt : & plano qdē
eloquio : quorūcunq; sceleratoꝝ hominū vicia ac
peccata libere mordebāt . Ex hac veteri Cōmēdiā
noſtri latini nō ineligans ſcriptitādī genus forma-
rūt : & primus Lucilius qdē satyrā latinis dedit : in
qua noiātim scelera Rhomanōꝝ principū : ciuiūq;
priuatoꝝ canebat : salibus multis : iucūdaq; dicaci-
tate totā p̄fricabat vrbē . Nō certe istac ratione du-
ctus : vt fandi lasciuia & effrenatā quandā p̄cacita-
tem exerceret : sed vt virtutū studiā : doctrinasq; sa-
lubres excitaret : & vicia e medio fugaret . Igitur Sa-
tyra tota latinoꝝ est (vt inquit Fabius/libro decio
Institutionū oratorię : p̄ Satyra quam nos habe

Lucilius.

mus Graii archēã priscã Cōmediã tractarūt. Post
 Luciliū eloq̃o rudē: vrbānitāte tamē ciuicāq; mor
 dacitate nō penitendū auctorē: **Horatius** Venusius. **Horatius.**
 nus successit. q̃ sermone tersior atq; emūctior: nō
 paruā gloriā Satyra meruit. **Persius** vnicū librū re
 liquit: in quo nomē suū imortalitātī cōmēdauit. **Persius.**

Postremus oīm princeps Iuuenalis: qui quod in
 singulis Satyricis vatribus enituit: id totū suo iucū
 dissimo dulcissimoq; poemate complexus est. O
 mores: o tēpora: vt qd nostrates sapere nō incipi
 unt? cur vates nō colūt? cur poetaꝝ interptes rap
 sodosq; nō venerāt? An ignorāt q̃ aut pdesse vo
 lunt: aut delectare poetę: aut simul & iucunda &
 idonea dicere vitę. Edocent enim quę mala: quę
 bona sint: quid vitia: quo virtus: quo ferat error.
 Nam impios/supbos/auaros/luxoriosos/lasciuos
 delicatos/iracūdos/gulosos/edaces/inuidos/ve
 neficos/fidefragos/temerarios/audaces/temulen
 tos/indoctos & fatuos/poetę lacerant. Ecōtra vir
 tutis cādīdīssimos imitatores laudibus magnis ex
 tollunt: & cuiq; suorū meritōꝝ prēmīa afficribūt.
 Cū vero nra tempestate tā pene inumeri sint fatui
 & stulti hoīes/qui neglecto virtutis amore: ad te
 nebras ac huius mūdi illecebras tendant: op̃p̃ciū
 fuit vt denuo vates aliq; eruditus & vaser resurge
 ret/qui manifestaria stultoꝝ delicta: vitamq; spur
 cissimā taxaret. **Hanc** scribēdi libertatē: p̃ceptor
 noster iucūdīssimus/ **Sebastianus Brant** Iuriū do **S. Brant.**
 ctor: poetaq; haud ignobil: ad cōmunē mortaliū
 salutē lingua vernacula celebravit. Imitatus Dan

tē Florētīnū atq; Franciscū Petrarcham heroicos
vates. qui hetrusca sua lingua: mirifica contexuere
poemata. Cū vero Narragonia seu Nauis fatuosq;
(quā nō inepte Satyrā appellare possum?) oībus
gētibus p̄necessaria sit: op̄ptium esse duxi: vt eā
in carmē verterē latinū: quo exteris quoq; natōib;
(q̄bus nullū est linguę nr̄ę cōmertiū) p̄desset. Sūt
enī Gallī: sunt Ausonii: sunt Iberi: sunt Pānoniī:
sunt deniq; Gr̄eci: qui id genus dictaīs nō capera-
ta fronte lectitent. At vos lectores date veniā Ia-
cobo Philomuso: si quid ob ingenioli sui medio-
citatē peccauerit. Est quippe p̄ns liber: cum ad sa-
lubrem sapientię cōmoditatīsq; doctrinam: tū ad
demētīę: stultitięq; vanitatem expurgandā ēditus
Intueatur ergo hunc perlegatq;: quisquis veluti
in speculo/cōditōnē vitāq; suā nouisse p̄spexisseq;
laborat: quo foelītius transigere valeat eū.

Hecatoſtichon in proluđiū

Proluđiū.

auctoris, & Libelli Narragonici.

Per cunctas resonāt faustiſſima dogmata gentes:

Orbeq; nūc toto scripta ſacrata vīgēt.

Biblia: quę veterę congeſſit myſtica patrum:

Iura: fouet ſacris pectora noſtra cibis.

Sunt plures ſophię libri: quibus optima moꝝ.

Verſatur ſeries: cōmoditaſq; patet.

Admiror tamē hoc: cuncti q̄ lumine viſo

Doctrinę: in tenebris pectora cęca gerunt.

Ex toto ſalubris mūdo doctrīna fugatur:

Nocte igitur cęca fluctuat omnis homo.

Pallas ad æthereas rursus contempta cateruas
 Transiit: & superis seruit amica choris:
 Dexteritas simplex: veri prudentia; cessit:
 Atq; fides: pietas: & probitatis amor:
 Spernitur ad mores quicquid perducit honestos:
 Spennuntur legis & monumenta sacre.
 Idq; quod est peius: tales q; nescius error
 Voluit: & immoto continet vsq; gradu:
 Per fora/p plateas/vicos/madidasq; tabernas:
 Passim stultorum magna caterua salit.
 Cæpiones: scurrasq; leues: & pharma copolas:
 In precio magno turbidus orbis habet.
 Dotibus explosis animi: sectamur inertes
 Corporis illecebras: desidiamq; malam:
 Est igitur numerus stultorum maximus: orbem
 Qui taminat totum: stulticiaq; fouet.
 Quidam etiam meros toto se tempore stultos
 Cum videant: sanos se tamen esse putant.
 Nil sapiunt homines præcordia crassa gerentes:
 Prudentes nimium se tamen esse putant
 Attamen vt stultos possim cumulare prophanos
 Quemlibet: ad meritū iure notare queam:
 Innumeras classes fingam / longasq; triremes:
 Et naues celeres: veliuolasq; rates:
 Si non sufficiunt: cristata petorita: rhedas:
 Effeda gallorum: iam sine fine struam
 Nespotis vna ratis stultoz pondera ferre
 Quos gerit innumeris versibus iste liber.
 De numero tanto stultorum qui modo viuunt:
 Accelerant pedibus ad mea vela citis.

Non aliter q̄ si volitet per gramina florum
 Turba apium: dulces perstrepat atq; fauos:
 Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:
 Nando sequi stultam cogitat vsq; ratem.
 Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrū:
 Et regimen nauis solus habere cupit.

Horatius.

Currit ad nauem. postremus quisq; veretur
 Esse. procul toto flumine vela micant.
 Narragonum hæc classis / titulo sic iure feretur:
 In qua stultorum quilibet esse cupit.
 In speculo veluti faciem quis rite tuetur:
 Effigiem vultus conspicit atq; sui:

Seneca.

Sic modo de nostro capiat manifesta libello
 Signa: quibus vitam conspiciatq; suam.
 Nemo caret vitiis: nemo est sine crimine vitæ:
 Ergo stultorum candida vela trahere.
 Nec poterit quisq; causa sapienter in omni
 Se gerere: & nulla contaminare lue.
 Qui bene mortales secum considerat actus:
 Et trutinat mentis omnia facta sue:
 Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
 Ut modo sectetur remigis vsq; viam.
 Quisquis enim stultum depicto stygmate dignū
 Se putat: & viuūt simplicitate rudi:
 Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:
 Et fieri diuæ Palladis inde comes.
 Sed qui nūc prudens: casus vult esse per omnes:
 Nil sapiens / semper noliger esse solet.
 Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua
 Perlegere: in propriis colligo quos titulis.

Nobilis & clerus: venit huc cū paupere/diues:

Ciuius vrbanis carbasa plena sonant.

Psalmo
xlviij.

Rusticus: imberbis iuuenis: curuq; senectę

Turba venit: pueri: stultiloquusq; parens:

Indocti doctiq; simul/longo ordine cincti:

Ad pietas properant/accelerantq; rates.

Fœmineumq; genus: turpis quod sepe voluptas

Incitat: & torquet nō moderatus amor.

Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:

In speculo scelera & perspicere vsq; sua.

Attamē vt quisqs nostri dictaminis orsus

°Rite sciat: frontē prębeat oro piam.

Pangimus ad certam multorū hęc scripta salutē.

Stygmate quę mordent duriter omne genus.

Sed si forte malus volet hos confundere risus:

Scriptorisq; vafros dilaniare iocos:

Facundas capiat causas: de codice primo:

Theutonicis numeris qui bene cultus adest.

Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:

Cur multis profit fictio nostra viris.

Sic quoq; Sattyrici quondam fecere poetę:

Mordentes populi dedecus atq; nefas.

Hos sequimur: quis studio/linguaq; minores:

At cupimus mores nunc medicare malos.

Est animus tenerę multum prodesse iuuentę:

Vt scelus explodat/stulticiamq; grauem.

Excusatio
scribentis.

Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:

°Turritasq; rates ad freta nigra traho.

Parcite: si vestrīs signum de moribus addam:

Stultigeris frontem significemq; notis.

Argumētū in narragoniā

Ad humani generis foelicitatē: documentūq; salu-
berrium: stultorum classis ad Narragoniam cō-
structa fulget: quam quidem omnes cōscendunt:
quī de semita veritatis: & apto sani intellectus cal-
le vagantes: in varias & umbrosas mētis tenebras:
ac corporis illecebras corruūt. potuisset p̄ns hic no-
ster libellus/non incōcinne satyra nūcupari: sed au-
ctorem nouitas tituli delectauit. sicuti enim prisci
satyrici: variis poematibus cōtextis: scelera ac pra-
uitates mortaliū reprehendebāt: ita nostra hęc pa-
gina. status & conditiones hoīm ad oculos depin-
git: vt tanq̄ in nitidissimo speculo: quisquis mores
& vitę suę lineamēta cōtueatur. Nolim tamē arbi-
tretur fidus laboris n̄rilector: verbū nos verbo mi-
reddere (vt Flaccus ait) Sensus enim dūtaxat no-
tasq; vernaculi carminis simplici numero latie trās-
tulimus Quapropter & veniā p̄sumptę nostrę au-
datię ab oībus lectorib; nos cōsecuturos cōfidim;
si prius ingenii nostri mediocritatem: & teneros la-
nuginis annos cōsiderauerit. poeticas nēpe egres-
siones: & fabulosam obscuritatē studiose p̄teritū:
nudisq; & natiuis verborū structuris: faciliq; sen-
tenciārum iunctura: opus absolui. Nostris r̄circo
lucubrationibus votisq;: quisq; lector bene precari
velit: obsecramur.

De inutilibus libris.

Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
 Prima: rego docili fastaq; vela manu.
 En ego possideo multos / quos raro libellos
 Perlego: tum lectos negligo: nec sapio.

De inutilibus libris.

Primus in excelsa teneo q; naue rudentes
 Stultiuagosq; sequor comites per flumina vasta:
 Non ratione vacat certa: sensuq; latentí:
 Congestis etenim stultus confido libellis

b.iii

Spem quoq; nec paruā collecta volumina p̄bent:
 Calleo nec verbū: nec libri sentio mentem.
 Attamē in magno p̄ me seruantur honore:
 Pulueris & cariem/plumatīs tergo flabellis.
 Ast vbi doctrinę certamen voluitur: inq̄
 Aedibus in nostris librorum culta supellex
 Eminet: & chartis viuo contentus opertis:
 Quas video ignorans: & vano lumine solor.
 Constituit quondam diues Ptolomeus: haberet
 Ut libros toto quęritos vndiq; mundo:
 Quos grandes reę thesauros esse putabat:
 Non tamē archanę legis documēta tenebat:
 Quis sine nō poterat vitę disponere cursum.
 En pariter teneo numerosa volumina/tardus
 Pauca lego: viridi contētus tegmine libri.
 Cur vellem studio sensus turbare frequenti?
 Aut tam sollicitis animū confundere rebus?
 Qui studet/assiduo motu/fir stultus & amens.
 Seu studeam: seu non: dominus tñ esse vocabor
 Et possum studio sociū disponere nostro:
 Qui pro me sapiat: doctasq; examinet artes.
 At si cum doctis versor: concedere malo:
 Omnia: ne cogor fors verba latina profari.
 Theutonicos inter ballos sum maximus auctor:
 Cum quibus incassum sparguntur verba latina.
Q vos doctores: qui grandia nomina fertis:
Respicite antiquos patres: iurisq; peritos:
Non in candidulis pensebant dogmata libris:
Arte sed ingenua sitibundū pectus alebant.
Auriculis asini tegitur sed magna caterua.

Ptolomeus
 philadelphus.
 cui meminit
 Iosephus li. xii

Proverbio. v.

De bonis consiliis.

Ciuilis quicūq; gerit consulta senatus:

Nec sua decernit: verū aliena probat:

Prosequiturq; graui simplex errore potentes:

Protrbio.v.

Ille agit/inq; scrobem trudit vbiq; suem.

De bonis
consiliis.

Complures pperant ciuilē intrare senatum:

Vt populū ignaui vanos sectentur honores:

Iura tamen tales ciuilia: recta latentq;

Ecclesiast.ii.

Cōsilia: in tenebris & ceco tramite p̄gūt. b.iiii.

Tellus habet veteres consultoresq; peritos
 Qui fas atq; nefas iuste pensare solebant.
 Possidet insignis iam ciuica regna senatus:
 Consiliumq; regit: qui nescit soluere nodum
 Hic in consilio magno a prętoꝛe rogatus:
 Non noua de crasso dictamina pectore profert:
 Ast alios sequitur: ne sit contemptus ab illis:
 In studio quorum seruat publicus vsus.
 Heu grauis indocti surgit iactura senatus.
 Non satis est alios sectarier vsq;: sed orsus
 Tu proferre nouos debes: & voluere mente
 Legis vtrumq; caput: ne quis te iudice stulto
 Damnat: superis diuis tua crimina pangat.
 Forte putas summū nusq; curare tonantem
 Res hominum: cursusq; vagos: mētesq; pphanas:
 Crede mihi/iuris normam si noscere vells.
 Iusticieq; modum: quo/re sapienter in omni
 Consilium monstrare tuum: mentemq; valeres:
 Antea consuleres doctos/iurisq; peritos:
 Quam tua de grauib; fieret sententia rebus.
 Qua trutinas alios mensura: aut lance rependis:
 Aeacus hac eadem stigiis torquebit in vndis.
 Est deus omnipotens qui nos post fata: supremo
 Iudicio censet: iusta quoq; lege citabit.
 Inueniet quisq;: populos quo iure misellos
 Torserit: & facti post mortem premia dantur.
 Inter mortales qui non obseruat honestum:
 Iusticieq; viam viuus: post fata seuerum
 Censorem inueniet: nec tūc sapientia mundi:
 Nec vires animi censuram auertere possunt.

l. ii. ff. de ori.
iu.

xi. q. iii. & si
ad tempus

de pe. erre. c.
cū ex eo

C. de iudi.
l. rē nō nouā

de re iudi.
cū etnī li. vi.

De auaritia & prodigalitate
 Pertinet ad proram nauis: cui summa voluptas
 Est in diuitiis / terrigenisq; bonis:
 Gaudia magna putat nūmos seruare dolosos:
 Nec fruitor partis: stultus ubiq; suis.

De auaritia.

Qui legit immensum nūmorum pondus & auri:
 Raraq; de partis captat solatia rebus:
 Stultus ad illecebras / & gaudia fera nepotum
 Congerit hos sumptus: terraq; vorace recondit:

P̄s. xlviii.

FOLIO

- Ad stygios penetrat sed cū defunctus auernos:
- Ecclesiasti. v. Et vada cocyti tenebrofi pallida lufrat:
P̄s. xviii. Nil sibi diuitiꝝ profunt: nil sortis auarę
Congeries: sitiens Acherontis flumina gustet.
C de cura. Stultior est timido multū (mihī credite) auaro
furio. l. i. Prodigus: acceptis qui nescit limina rebus
Ponere: sed vitiis census largitur iniquis.
Et male quęstis opibus ludibria vendit.
Est qui sollicitis stultus compilat amicis
Diuitias: animę nec vult curare salutem:
Sed vigilare metu trepido noctesq; diesq;
Cogitur: vt posita sit magnū pondus in arca.
Heu frustra diues: inferna nocte sepultus.
Iob. xxvii. Non tibi delicias prestabit copia rerum:
Heredesq; tui nullo te munere vellent
Soluere: liuentis fugeres vt tartara ditis.
Tantalus Tantalus alter eris: glauco qui postus aceruo
Vndarum: inter eas sitibundo gutture flagres.
Largiri debes pro diuo nomine christi
Pauperibus: cęli capies sic regna sereni.
Tullius in pa Optauit nemo sapiens q̄ in orbe potenter
Regnaret: diuesq; foret: sed dulce Minerę vt
Dogma sequi posslet: secura vt viueret aura:
Excellit sapiens cuncti spectacula mundi.
Crassus .i. q. i. Auri sacra fames Crassum anticipare coegit:
c. q̄ quidam. Fata: q̄ is cupidus parthoꝝ vasa sitiret.
v. crassus.
Crates theba Thebanus sophiam cū vellet discere Crates:
uus. xii. q. ii. In mare picit nūmōꝝ pondus & auri.
gloria epi. Qui vigilant igitur terrenis rebus: auernis
Comendant animas vacuis: ditiq; parentant.

De nouis ritibus:

Quisquis amat ritus pferre & fingere inanes:
 Instituens populos sic nouitate rudes:
 Is mala dat cupidē ludibria multa iuuentē:
 Et stultū manibus stultior ipse trahit.

De nouis
ritibus.

Tempore quę fuerant ignominiosa vetusto:
 Atq; scelestā nimis: iam nostra ætate probant
 A multis: ritusq; noui seruantur honore:
 Laudis erat quondam barbato esse parentes:

Math. xviii.

ii. Regū. x.

FOLIO

- Socrates. Atq; supercilium mento gestare pudico:
 Socratis exemplo barbam nutrire solebant
 Cultores sophiæ: quorum sapientia mundum
 Deseruit: celsas Iouis & conscendit ad arces.
 Sed nunc irrepsit morum corrupta libido:
 Manauitq; nefas: & vitæ subdolanus vsus.
 Ecce pudet multos barbam nutrire seueram
- Iuuenalis. Sed vellunt toto excretos de corpore pilos:
 Vt seruare cutem mollem: corpusq; supinum
 Possint: & stultum casus ductare per omnes.
- Sycambri
 Aethiopes. Crinibus in nodum contortis more sycambri
 Aethiopumq; micat: heu crispas ferre capillos
 Fas reputant: & nudos fucati pectoris artus
 Pandere: vt ingenuas possint captare puellas.
 Colla premunt quidam fertis: & torquibus aureis:
 Et digitos onerant gemmis: auroq; rotundo.
- Math. xviii. O mores hominum: corrupta o tempora! & atra!
 Nemo nefas censet vestes gestare plicatas:
 Atq; habitus curtos nimium: tinctosq; colore:
 Sicq; palam apparent genitalia membra: pudore
 Deposito: & nullo conduntur tegmine clunes.
 Quid tunicas memoræ varias: qd pallia narræ:
 Fimbria que croceo vestit circumdata luto!
 Quid ve pedum referam vestitus vsq; probrosos!
 Moribus Assyrios sequimur: thurcosq; pphanos:
 Et recutitorum peiores ritibus: e heu
- Germania. Talia cur pateris pugnax Germania! pelle
 Pelle inq; ritus media de gente pudendos.
 Ne ue tuam perdas famam: & deus ultor acerbus
 Hos premet: e quorum nascuntur crimina vita.

De Antiquis fatuis.

Ad structū quīs languēs declino sepulchrum.

Triuerit & metā iam mea vita datam.

Non tamē antiquos fatuoꝝ desero mores:

Stultitięq; vias inueteratus amo.

De antiquis fatuis.

Inueterata meę dementia crassa senectę:
 Non solitos linqvit mores: vitamve priorem:
 Sum puer: & centū transacti temporis annos
 Connumerare queo: nec enī sapientior vsq̄

Esayę. lxxv.

Esse velim: pueris stultorum signa ministro.
 Stultitięq; meę regimen prescribo malignum:
 Et mala viuendi/mihi testamenta relinquo:
 Exēplarq; mali sum/duxq; & pessimus auctor.
 Quod puer edidici: factu monstratur inertis:

c. ex studiis.
 & .c. cū in iu-
 uetate. de pre-
 sumptionibꝰ.

Stultus ego semper: tamen hac laudarię arte
 Percupio: insanam & sceleris protendere famā:
 Et vitium monstrare meum: moresq; pudendos
 Audeo: de celebris tanq̄ certetur honore.
 Nunc refero per me deceptas vndiq; gentes:
 Me duce nunc iacto tot semina sparsa malorum:
 Immemor hunc prauū vitę conuertere cursum.
 Quin doleo: q̄ non consueto tramite semper
 Ire queo: & stultas penitus consumere vestes.
 Sed q̄a non valeo cursum complere vetustum:
 Hęc nato discenda meo: teneroq; nepoti:
 Proponam: fingamq; vias ad crimina largas.
 Hic alacer/fatui patris/vestigia tentet:
 Et discet prodire gradu genitoris iniquo:

de cōse. di. v.
 c. vlti. in glo.

Gaudet & ipse parens: natus q̄ crimine maior:
 Progressum sceleris superat/numerumq; malorū:
 Spemq; gerit pulchram de nato: quom sua gestat
 Signa: quibus vitę male sanos triuerit annos.
 Moribus in prauis versabitur illius ætas.
 Stultitięq; vias nunq̄ postponet inertes:
 Ergo reget piçtę stultorum carbasa nauis.
 Proh pudor: effœta o quid nūc cupis esse senecta?
 Semper & in tenebris presentia vota morari!
 Inueteratus enim fatuus bene viuere nescit:
 Nescit & ex animo fœdos depellere mores.

Danielis
 xiiii.

De doctrina filiorum.
 Indulget quicumq; suis ad crimina natis:
 Sedulus emendat nec puerile nefas:
 Sentiet is tandem damnum/serosq; dolores:
 Ascendetq; noue splendida transtra ratis.

De doctri
 na filioꝝ .

Stultus erit semper/miser, & cecatus ocellis:
 Quem non cura trahit natorum: quẽq; modesta
 Vita fugit: teneros animos vt moribus ornet:
 Temperet aut opera nascentia fata frequenti.

Non errare vetat: scelerum nec limina claudit:
Viuendi ue modum natis proponere curat.
Non bene consulitur lasciue (crede) iuuentę:
Si sine morigero passim ductore vagatur.
Sicut oues cursum linquunt pastore remoto:
Sollicitatq; vagas nimium concessa voluptas:
Sic tua per sceleris torturā pignora currunt.
Stulte parens: natos cur excusare laboras?
Qz teneri nequeant recti conscendere callem:
Et sentire nefas: aut veri noscere cursum?
Non ętas mollis: non frontis barba tenelle
Te excusare potest: teneris sapientia crescit
Cordibus: & sanctę disponit semina vitę:
Quin melius retinet pueri documęta tenelli.
Nam cecinit quondā Romę Venusinus alūnus
Quo semel est inbuta recens seruabit odorem
Testa diu: remanētq; rudis primordia vasis.
Flexilis est iuncus: salices flectuntur amare:
Robora dura minus: qd enī nunc primā moraris
Tempora frugiferis citius depascere rebus?
Quid moderata nocet pueris correctio blandis?
Nam ferule: morum prebent alimenta bonorū:
Expelluntq; malos incocti pectoris ęstus.
+ Obculpas aliquando graues luxere parentes
Priamus Crimina natorum: & vitam ingemuere nocentem.
Adsit in exemplum Priami fortuna potentis:
Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altis
Filius Argolicas properat lasciuius ad oras.
Tarquinius Adsit in exemplum Tarquinifama superbi:
superbus. Obscelus infandū nati: luxumq; pudendum:

Quo bona stupratę mentis Lucretia luxit:	Lucretia
Expulsus regno: latius errauit in oris.	Catellina
Transtulit innumeros ad nos Catelina nepotes:	
Filius assequitur patrę. vitiiisq; vicissim	
Indulget: moresq; bibit ratione carentes.	
Heu melius pueris nunc consuleretur: inertes	
Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:	
Prudentesq; bonę laudis sequeretur alumnos.	peleus.
Peleus æmonio quondam rex clarus in orbe:	
Curam magnanimi phęnici indulgit Achillis:	
Traderet vt sanctos tenero pro tempore mores.	
Rex quoq; Pelleus magna cum laude Philippus:	philippus
Per loca Graiorum querebar cuncta magistrũ:	
Nosset Alexandrum qui dogmata culta docere:	Alexander
Doctus Aristoteles tandem compertus: adibat	Aristotiles
Magnanimi duram regis: pectusq; fouebat	
Artibus ingenuis: dabat & preconia lingue.	
Doctus Aristoteles primũ documenta Platonis	plato
Candida gustarat: sophięq; exceperat artes:	
Antea q̃ teneros studio pascebat alumnos.	
Tempore sed nostro dementes cura parętes	
Nulla trahit: natos videant vt rite peritos:	
Conducantq; grauem digna mercede magistrum.	
Ergo nunc fatuus procedit de patre stulto:	
Qui vitiiis largitur opes: studioq; decoro	pnerbiory. x.
Parcit: & ingenii virtutes negligit omnes.	
Thebani Cratis tristis querimonia fertur:	
Si mihi: dicebat: passim clamare liceret:	Crates theba
Vos omnes fatuos vellem appellare probrosos:	
Quos agitat nimio funesta pecunia ludo.	

FOLIO

Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
 Pectora lactatis: nec dexteritate fouetis:
 Proner. xix. Tandem penitet & sceleris permissio mordens
 Eccle. xxii Grandeuū patrem: at sero medicina petetur.
 Natorum quidam sceleratis vndiq; rebus
 Dentro. xxij Se sociant: summiq; Iouis diuina laceffunt
 Numina: nonnulli vitam sine fine prophanam
 Sectantur: vitiumq; petunt noctesq; diesq;
 Atq; relicta malo fundunt patrimonia ludo.
 Quidam delitiis lasciuī corporis ardent:
 Et luxu flores consumunt temporis omnes.
 Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagenam
 Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
 Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis
 Artibus ingenuis: studiis nec rite fouentur:
 xii. q. i. ois. Ad vitium faciles sunt: & delicta parati
 Genes. viii. Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam:
 Et morum prestare viam: vitamq; modestam
 Proner. xix. Quam salubris docti siquidem doctrina magistrī:
 Eccle. vii. Principiū / mediū / finem quoq; prebet honoris.
 Vtilis ad teneros spectat correctio natos.
 Nobilitas res magna satis: decorare pusillos:
 Seneca Quę solet: at proprio non est quęsita labore.
 Iuuenalis. Profuerit quid enī maior stemma? quid autē
 Nobilitate tumes? quā non virtute decora:
 Moribus & cultis meruisti o stulte miselle!
 Sępe malos catulos pariūt animalia blanda:
 Sępe mali pueri casto nascuntur ab aluo.
 Eccle. xxii Sed pater in culpa est: qui nō vult esse seuerus.
 Dogmaq; nec gnato viuendi suggerit aptum.

De delatoribus & litigiosis
 Qui duplici lingua lites & iurgia vendit:
 Et delatoris fungitur officio:
 Inter contiguos ponēs sua crura molares.
 Is precium sceleris sentiet exitium.

De litigiosis & delatoribus.

Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
 Litibus: atq; homines ad iurgia vana mouere.
 Gaudet & interdum rixis turbare molestis
 Pectora: sic igitur malefani est criminis auctor.

Proner .xvi.

c. ii.

- Ecclesiasti. x. Ore tenet virus: lingua mendacia fingit:
 Atq; dolos versat: quibus impugnare nocenter
 Concordes animos & pectora dulcia possit.
 Sæpe ferit grauius/pharetrato verberare lingue
 Infantes hominū mentes: moresq; laceffit
 Innocuos vitę: & fautores dispare voto
 Inter se semper versari & viuere gliscit.
 Prouer. xxix Nec tamen interea sentit sibi vulnus adactum
 Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui
 Lingua. sed adueniunt feri lamenta doloris.
 puer. xxiiii. Delatore nihil peius: nil turpius vsq;
 Cuius in ore sonant lethalis sibila morsus:
 Milleq; pictarum fraudum mendacia subsunt.
 Si videt immoto concordes viuere nexu:
 Si sotios aliquos: fidus seu noscit amicos:
 Esayę. xxxii. Mortiferum virus rauco de gutture restat.
 Vnanimesq; studet comites a fœdere dulci
 Soluere: concordem queat vt confundere mentes.
 Mox tamen excusat lingue rabiosa/proterue
 Sibila: & infontem se a talibus esse fatetur.
 Et sceleris tegit occulti maledicta perosa.
 Teren. in eu. Sic quidam applausus querunt: cupiuntq; placere
 Istis: de quorum nil sanum pectore manat:
 Fallaces Dau: Gnatones: & parasiti:
 Horatius. Osores rabidi: balatrones: hoc genus omne
 Garrula mordacis diffundit semina lingue.
 Quisquis amicitie nexum dissoluit: & atro
 Sapietie. 1. Stygmate concordem maculas: & iurgia vendis:
 puerbi. xix Indignus vita es presentis: carcere dignus:
 perpetuo: vt careas viuaci luce perosus.

Non sequi bona consilia
 Est: & non: solers/ causa qui dicere in omni
 Nescit: & in quouis tempore recta sequi:
 Omnibus in rebus nec sanos consulit: ille
 Damnorum fatuus premia solus habet.

Nō sequi
 bona cōsi-
 lia.

Stultus iners ille est: qui prudens vsq; videri
 Gliscit: & assueto tractat ludibria cursu:
 Sed dum se nimium prudentem: & ad omnia vafrum
 Estimatur: haud dubio fatuus est stultior illis:

Prover. xiiii.
 Abdię. ii

c iiii.

Quorum somnifero mens est cecata furore.
 Sit sapiens: cedo: munitus viribus: atq;
 Dotibus eloqui: tamen hec ignavia nunq;
 Deserit assuetas confusi pectoris artes.
 Consilia alterius refugit: spernitq; bonorum
 Sena: quibus proprię mentis corroboret actus.
 Effatiũt multi phalerato verba colore:
 Et cupiunt verbis prudentes inde putari:
 Hi terram findunt aratro / temoneq; longo:
 Stultorum gressu tacito monumenta perarant.
 Consiliis en vsq; suis: cęptoq; furori:
 Confidunt: nusq; capitis meliora sequentes.
 Pyrrhus ad aufonios populos non castra locasset:
 Haudq; fuga tantas clades comiserit auctor:
 Callida si cyneę docti consulta probasset.
 Inconsulta ruit bellis priameia proles:
 Hector Achillea misere confossus ab hasta:
 Dum fugit annosi temere mandata parentis.
 Sic Nero crudelis iustas dum negligit artes
 Consiliiq; modos: ferro transfixus acuto telo:
 Sera luit meriti malefanus damna furoris.
 Fertur q; gnatum formarit sepe Thobias:
 Vt bona prudentum sequeretur gesta virorum.
 Dum temere annosos spernit Roboam sapientes:
 Innumeras perdit gentes: atq; improbat acta.
 Plura tibi possem priscorum exempla referre:
 Qui dum sectantur propriũ caput: & sibi tantũ,
 Confidunt: veterũ & nolunt consulta videre:
 Incurrunt penas meritas: & tristia fata:
 Perpetuoq; trahunt fatuę telluris aratrum.

Proter .i.
Ecclesi. xix

c. ne mireris!
de consi.

Pyrrhus epi-
rotarũ Rex.

Hector

Nero.

Thobias

Roboam
Ecclesi. .xlvi

De incompositis moribus.
 Qui tenet incompertos mores/gestusq; pudendos:
 Et gestat vultum mobilitate leuem:
 Maturat fieri stultus:turbamq; profanam
 Querit:& assiduo pilea stulta trahit.

De incompositis moribus.

Moribus ingenuis paucissima turba virorum
 Iam super est! sed etiam plures ad crimina currunt:
 Et properant gustare nefas:turpesq; malorum
 Illecebras:& sic stultoꝝ imitariet escas. c.iiii

Ecclesi. i.
 Math. vi.
 Math. vii.

Treno. 4.
Esaie. lvi.
Math. xv.

Turpibus (heu miseris mortales) moribus omnes
Sunt modo cęcati: nec curant munera vite
Candida: nam paribus vitiis iuuenesq; senesq;
Aegrotant: nulloq; gradu distantia mores
Sepat hosce malos: mętes nec ad optima trāffert.

Esaie xiii.
2. thimo. 3.
Sapiętię. xii.

Crinibus intortis quidam ludibria tractant:
Quidam se manibus iactant: vultumq; modestū
Assumūt nusq;: leuibus sed moribus vsq;
Se fatuos cunctis ostendūt: seq; perosos
Reddunt: & grauium fugiunt cōmertia rerum.

Iacobi. ii.

Instabilis vita est illorum / stulta / pudenda /
Inconstans / leuis / & cū tempore mobilis omni.
Incessu quidam deformia gesta refingunt
Deformantq; gradus: fatie quoq; mera relaxant
Ludicra: nec quicq; faciunt ex ordine certo.
Mens leuis est illis: animus quoq; difforsus: illos
Vexat: & errores oculis & nubila crassa
Obiicit: & mores vita deturpat inerti.

ff. de tu. & cu
l. scire.

Qui sapit: & mentem laudatis moribus auget:
Atq; modum vite studet obseruare decorum
Quicqd agit: plausu populi laudatur amici:
Fasq; putat: quicqd sapiens agit ille: facitq;

Sapien. vi.
P̄s. cx

Qui grauitate bonos mores coniunxerit vsq;
Incipit (vt docti referunt) sapientia prima
Moribus a cultis: & dexteritate modesta:
Et timor ingenue confert exordia vite:
Et pudor: atq; fides / probitas / constantia / virtus:
Laudatos faciunt iuuenes: claramq; senectam.
Pax etiam tantis virtutibus ad dita: prestat:
Sinceros vite mores / & candida fata.

De lesione amicitie.

Qui facit iniustitiam.
 Exercet & potentiam
 In viro forsan humili:
 Hic facit scrobem tumuli.

De lesione
 amicitie .

Est fatuus vecors: stultus / ferus / atq; malignus
 Cuius subiectos iniusta potentia stringit:
 Et premit insontes nullo de iure subactos.
 O iudex attende boni documenta decoris.

Sapient. v.

Eccle. xi.

FOLIO

- Non licet iniuste nimium: nimiumque potenter
 Innocuos turbare viros: & iura superba
 Dicere: que nequeas illesa mente profari.
 Prouer. iiii. Pessimus ille quidem est fidum qui pungit amicum:
 & xi. Et nocumenta suis rebus damnosa ministrat:
 Verus amicitie gradus est: prodesse vicissim:
 Ecclesi. xxv. Et facere alternis vicibus bene facta propinquis.
 Luce. xi. Tempore iam nostro non producuntur amici:
 Quales argolicas quondam viguere per oras.
 Achilles Filius equoreę nymphę formosus achilles:
 Patroclus Atque Meneceiades falsis confossus in armis.
 Pylades Quas pylades laudes: preconiã quanta meretur:
 Horestes Impiger insanum nusquam dum linquit Horestem:
 Atque per ignotas terras comitatur amicum.
 Demades Quid demaden laudo? quod pythia carmine tollo?
 Pythias Pignus amicitie solido qui adamante ligarunt:
 Scipio Scipio magnanimus libye dominator & arcis
 Sydonie: charos recte est veneratus amicos:
 Lelius Lelius aut itidem nobis exempla probate
 Prebet amicitie: cunctis imitanda per orbem.
 Theseus Theseus argiuis timor & formido tyrannis
 Qui fuit: & stygio victor bene notus in orbe:
 Per diras acherontis aquas: per liuida regna:
 Per vada lethei fluiui: per tartara nigra
 Perithonus. Perithoum fidum comitem fuit usque sequutus
 Heu nunquam tales nunc inueniuntur amici.
 Prouer. xiiii. Utilitas proprii cunctos iam vexat honoris.
 & xxix. Nulla fides: pietas: constantia nulla relucet
 Ecclesiastici. Est animus nobis omni pernitor hasta:
 xxxvii. Nec manet incursum mens deprauata benigno.

De contemptu scripturę.
 Si quis credere vult loquacitati:
 Atq; omni fatuo: videns libellos
 Tot scriptos / animę bonum docentes:
 Ad nostros fatuos parat rudentes

De cōtem
 ptu scriptu
 rę.

Credere scripturis nolit quicunq; vetustis:
 Atq; prophetarū dāunos negligit orsus:
 Est fatuus / nugas potius dum querit aniles:
 Q̄ bona coelicolum sapiens documēta sequat̄.

i. ad thimo. 4

- Ecclesiasti.ii. Credere qui scriptis non vult: quibus arma salutis
 Marci xvi Constant: & fidei firmantur robora sacre:
 Iohan.iii Non hominis vitam gerit is: quin more ferino
 Ps. xliii. Non putat esse deum: nec fata potentia celi:
 Nec superos trepidat: dominum nec credit olympi.
 Nil iuuat assidua quosdam lassare querela:
 Atque docere bonos mores: vitamque decoram:
 Nec iuuat ætherei depromere munera regni:
 Aeternosque choros superum: sedesque beatas:
 Nec prodest stygias undas: erebique meatus
 Pandere lethiferos: cinctos liuentibus undis:
 Ps. xci. Contio quid prodest fatuis: quid lectio sacra.
 Quid prodest recitare sacras per pulpita leges:
 Prover. xxiii Dogmata quid profunt a nostris scripta prophetis:
 Sunt adeo obtusi qui dam: que credere nolunt
 puerbio. xii. Scripturis fidei: & preceptis iure probandis.
 At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
 Nec duras barathri poenas: nec verbera ditis
 Esse putant: ceco sic ducunt tempora cursu:
 Infanoque nimis viuendi errore vagantur.
 Luce xvi. Ante pedes cernis fidei monumenta sacrate:
 Cernis & antiquas leges: christique triumphos:
 Nec tamen attendis quid nobis pagina dicat:
 Vnde salus anime manat, requiesque perennis.
 De cog. spi. Non tua simplicitas poterit defendere crassos.
 cum vir Errores: qui te tandem sub tartara mergent.
 Ergo malam/cuncti vitam emendare laborent.
 Eccl. iii. Nam deus omnipotens sceleratos lance tremenda
 Math. xxi. Iudicat: & varias infert formidine poenas.
 Luce xliii. Immittitque animas orco quo luce carebunt.

De improuidis fatuis.

Qui non prius scit parare
 Sellam: q̄ vult equitare.
 Si is cadit inconsultus:
 Risum mouens: erit stultus.

De impro
 uidis fatu-
 is.

Sunt alii fatui cupio quos rite docere
 Ne semp̄ mentis nubila ceca gerant.
 Incautus fatuus / demens / impuidus / atq;
 Ignauus: curat fata futura nihil.

puer. xiiii.

- Seneca. Accidit aduersi sibi cū: non ipse putassem
Dicit: & accepto vult sapere inde malo:
- Ecclesi. xxxii Non tantū lucis presentis cernere cursum
Debemus: sapiens cuncta futura videt.
Post factū: rebus fatuus qui consulit actis:
Stultitię effugiet vix mala damna suę.
Consultare prius qui scit: securior omni
- Salustius. Tempore erit: nocuū preuidet omne sibi.
- Adam. Anteaq̄ fructum vetitū gustauerat Adam
Si p̄spexisset dedecus atq; nephas:
De paradisiaco non pulsus gramine / nudus
Exisset: facti premia dura luens.
- Ionathas. An tea si Ionathas caperet q̄ dona Triphonis
I. macha. xii. Voluisset fraudes: lethiferosq; dolos:
Non circūuentus strepitu atq; hostilibus armis:
Spectasset populi funera dira sui.
- Iulius cęsar. Iulius (externis metuendus Cęsar in oris)
Semper erat cautus: consilioq; potens:
Ast vbi tranquillo vitam ducebat in euo:
Languebant capitis p̄uida facta sui.
Nam si legisset porrectas ante senatum
Chartas: interitus non properasset atrox;
Ense metunt dextrā linguāq; Nicanoris hostes.
Non erat incepti prouidus ille sui.
- Nicanor. Qui bene consultat rebus: q̄ prouidus omni est.
I mach. vii.
- Prouerbi .ii. Tempore: foelici tramite fata subit.
& .xiii. Prodest quandoquidem cautę meditatio mentis:
Profuit examen: consiliūq; bonum.
Cernimus aduersis vrgeri calidus omnes
Preter consiliū qui sua facta gerunt.

De amore venereo.

Infanos fatuos trahimus cū fune ligatos:
 Quisquis amat: passim retia nostra subit.
 Decipimus plures: & sautia mēbra sagittis
 Percutimus: vulnus nulla medela iuuat.

De amore
 venereo.

Qui cytherea venus: sequitur tua iussa/dolosq;
 Et pperat diros temptare Cupidinis arcus:
 Is fatuus/miseros casus/& fata subibit.
 Quas Venus insignes luxu pstrauerit vrbes:

Ecclesia .xi.

- Troia. Quos homines pharetris olim transfixerit atris:
Comemorare queo: ceciderunt pergama Troie: I
- Priamus. Et cecidit Priami sedes: sceptrumque superbū:
Ob Paridis cecum: quo cum flagrabat: amorem.
- M. anthoni⁹ Marcus romanę princeps Antonius arcis:
Non iugulo sua colla truci: lethoq; tremendo
- Cleopatra. Fregisset: si non Cleopatrem iussa sequutus:
Et si non furia tanta tentasset amorem.
- Ouidius Quisquis amat: ratione caret: sine lege: modoq;
puer. v. Discurrit: patiturq; graues in amore dolores
Magna p̄mit cūctos: veneris vehemēsque potestas.
Nemo satis prudens: qui mollia spicula vitet.
Quem feriunt autem: stultus durabit & amens.
Nam sine mente ruit: constanti pectore nusq;
Ambulat: ad veneris semper mandata recurrens.
Quisq; enim pueri pharetris transfixus acutis:
- Ouidius. II. In vultu nescit bene dissimulare furores.
metha. I
phedra Si non spurcus amor phedram torsisset adultam:
Non tenerum collum laqueo fregisset iniquo.
- pasiphae Pasiphae thauri non deperisset amore
Si procul a veneris stimulo secunda fuisset.
- Nero. Non Nero fedasset ventrem genitricis & aluum.
- Messalina Non calidum intrasset pro Messalina lupunar:
Si quandoq; faces veneris vitasset & arcus
Ad miseros casus & magna pericla cupido
Subdolan & fallax sexum deducit vtrumq;
Addo his infames draucos/paticosq; cinēdos:
- S. Brant Quos contra/vltrices flamen/leges quoq; surgāt:
in autē. vt nō
lux. cō. na. Horret enī humanū genus hęc cōmertia fēda:
col. vi. Ob que flāmiū homo perierunt imbrę Gomorreę.
Sodoma

De peccantibus sup dei misericordiã.

Quisquis forte putat sola pietate moueri:

Et iustum pariter non putat esse deum.

¶ parcat vitiis semper miserator iniquis:

Humana penitus hic ratione caret:

De peccã-
tib⁹ super
miserico-
diam dei.

Nunc fatuos referam quorum vesania crassa
Polluit hunc mundū vitiis / & more prophano.
Sunt quidam tantę nunc impietatis : vt vsq̃

Danielis.iii.
Spph. iii.

Sancta dei spernant posito decreta pauore:

d. i.

FOLIO

- Ecd. v. et xci Is quia sit cunctis miserator gentibus: atq;
 Pſ. lxxv. Iudicium non grande ferat: de crimine mundi:
 Sit pius atq; bonus: nec iam mortalia curet
 Omnia: peccanti liceat sperare frequenter.
 Pſ. cv. Humanum est peccare quidem: delicta parentes.
 Fecerunt nostri: que nos tortura manebit?
 Alter ait comitū: non sunt pia regna/ vel aucis
 Facta poli: aut brutis: veterū scit scripta referre:
 Historias recitat: chartasq; / & bibliopolas:
 Allegat peccasse patres: hominesq; priores:
 Ecclesiastes. i. Q; nouum non sit scelus vllū tempore nostro.
 Attamen (vsq; velim) peccator pensitet illud:
 Q; delicta patrum nunq̄ in punita fuere:
 Exodi. xx. Semper habet vitiū trutinam pœnasq; sequaces.
 Sodoma Non sodomę luxus: non magna superbia Romę:
 Roma Non furor in Mossen toruus: rabiesq; Pharonis:
 Pharao Effugit iustam cęlestis iudicis iram.
 Sapien. v. Dat spacium ad peccata deus: nō omnibus horis
 Peccantem punit: tamen impia facta malorum
 Iudicis æterni sententiā tristis in orbe
 Iob xxi. Persequit̄ stygio: tenebris flāmisq; seueris.
 Eccs̄ ix. Sit licet vsq; dei pietas immensa: fauorq;
 Luce. x. Gratia sit numeris nullis p̄scripta/ modoq;
 Pſ. xlvii Non tamen a summo diuina astręa tonante
 Sapien. i. Discedit: iusti remanet sed dextera regis.
 Esaię .i. Tempore si nostro/ pœna sine/ crimina currunt:
 Morte sed ęterna trepidanda piacula soluent:
 Dentro. 23. O male sperantes: magnus sup ęthera p̄nceps
 Ecclesi. ii. Iustitię normam semper legesq; tenebit
 Cum quibus ad fetidum sceleratos trudet auernū.

De fatuis edificandi inceptibus.

Qui vult nunc edificare:

Et quid magnum attentare:

Sumptus debet pensitare:

Quibus possit hoc parare.

De fatuis
edificandi
inceptibus

Quisquis opus magnū tentat cōponere: sumptus
Antea nec reputat: nec tempus cōputat ipsum:
Est fatuus plane. sapiens vero extruit illud
Quod potis est: tentatq; nihil quod ferre recusent

xxii. q. ii. fa
ciat

d. ii.

- Vires: & rerum census: nūmīq; paterni.
 Cœperunt multi struere alta palatia/ & ædes:
 Nec vires valere suę: sumptusq; futuri.
 Penituitq; operis tandem illos non bene cepti:
- Nabuchodo. Rex Nabuchodonosor fastu cōmotus iniquo.
 Qz manibus Babilona suis/struxisset/ amēnam.
- Danielis 4 In caput illius tandem plaga magna refluxit.
 Quam recinīt nobis patrum sincera vetustas.
 Excelsam turrīm produxit in æthera Nemroth:
- Nemroth. Quam tumidī nunq̄ possent disrūpere fluctus:
 Genes x. Imperfecta tamen molis structura remansit.
 Diuitias grandes & plenos poscit acervos/
 Qui molitur opus manibus cōponere vastum.
- Eccle. xxi. Vsq; adeo quidam fatui sunt qui satis illa
 Ieremię xxii A cunctisq; iridentē stloppo atq; cachinno.
 Magnificas ædes: opera & sublimia: pauci
 Tentarunt veteres: potuit fecisse Lucullus.
 Lucullus Istuc & Crassus: quo vix opulentior vllus
 Crassus Floruit: Assyrias qui sparsit sanguine carras.
 Quisquis magna cupit: factū quoq; nitī ingens:
 Sit cautus: nūmosq; suos/ & computet arcam.
 Quid possint vires rerum: quid parta facultas:
 Ne risum multis creet: & ludibria tollat.
 Nempe alias operis cepti: atq; impensa laboris
 Perditur: incassum molesq; incepta videtur.
- Servius i. en Inceptare nihil/ melius/ q̄ linquere cœptum.
 in autē. denō Qui facit id: damnū is sentit: labemq; notamq;.
- alie. col. ii. Omne hominū inuentū tandem cariōsa vetustas
 Eccs. iii. Conterit: & rapido consumē insuper quo.

De potatoribus & edacibus.

Paupertatis onus vix Ganeo præterit ille

Noctes atq; dies qui bibit atq; vorat:

Illius ingluuies: crapula: immoderata voluptas:

Rerum: animę interitū: corpis atq; facit.

De pota-
toribus &
edacibus

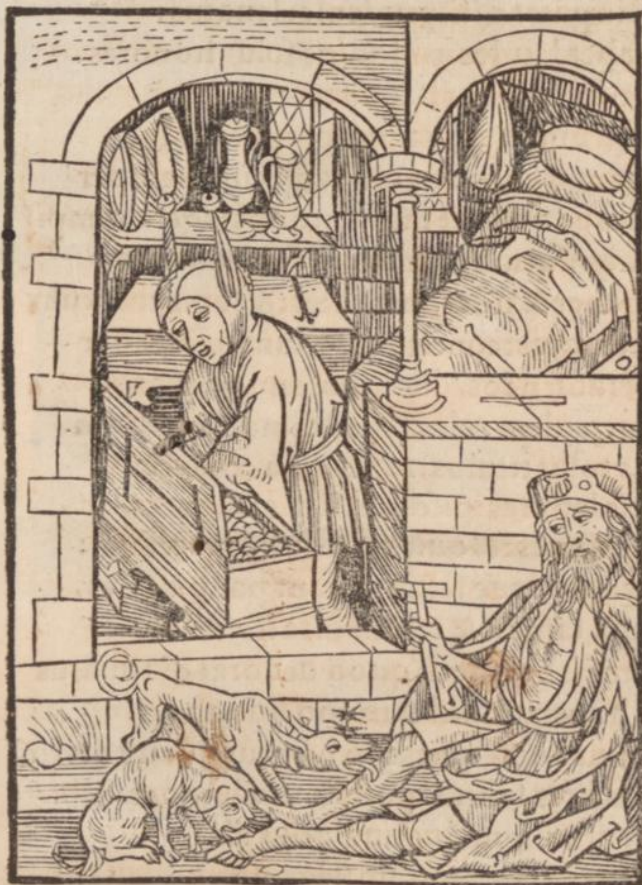
Hic etiam naues fatuorū scandit: & amplas
Contrahit antennas manibus/longosq; rudentes:
Noctes atq; dies vinum qui ingurgitat ori.
Et farcit stomachum dapibus victuq; guloso.

c. a crapula
de vi. & ho.
de.

d. iiii.

- Esaię .v. Nil agit hic aliud. q̄ q̄ certamina vini
 Eccle. xxxi. Tractat: & euacuat calices / amplasq; lagenas
 Immoderata meri rabies: mala tristia morbi
 Iuuenalis. Concitat: & nullis rebus discrimina ponit.
 Inducit subitas mortes: & tristia fata:
 Osee iii Laxat corporeos nexus: precordia soluit:
 Polluit & sensus: caput & geniūq; modestum
 Luce. xxi. Contaminat vinum: simul & crapulosa voluptas.
 Vina nocent capiti: faciunt & pectora ceca:
 Ingenium frangunt nitidum. mētēq; viriles.
 prouer. xxiii Ebrietas parit omne nefas: & dedecus ingens:
 Et parit insanos homines sine lege / modoq;
 Qui viuunt: sordesq; malas / luxusq; procaces
 Observant: semperq; meri certamina versant.
 puer. xx. Ebrietas venerem stimulat: lumbosq; salaces
 Incitat ad luxum: parit & petulantia corda.
 Ebrietas ratione carens furiosa per orbem
 Transuolat: & finem nullo discrimine ponit.
 Ebrietas mores frangit: linguaq; lequaces
 Efficit: & mentis secretum sepe recludit.
 puer. ultimo Rancidius nihil est: nihil est sceleratius illis:
 Horatius. Ingluies quorum vino insatiata: fathiscit.
 Herodotus. Non Tomyris natus cecidisset victus ab ipso
 Instius li i. Thomyris
 Cyrus. Cyro: si tumidi vitasset pocula bacchi.
 Q. Curtius Magnus Alexander morbo ebrietatis inepto
 Alexander. Correptus: gladio proprios iugulabat amicos.
 Est modus in rebus: vini moderatior vsus
 Ecclesi. xxxi. Nil nocet: interdum sensus conseruat acutos.
 Eccē. ii. Qui sine lege bibit: magnas vacuando lagenas
 Sorbet: ad extremū poenā experietur amaram.

Diuitias molles clausa qui continet arca:
 Et conseruat opes: cōcumulatq; suas:
 Vsq; adeo / vt miserum nunq̄ soletur amicum:
 Hic aliquando petet cum nihil accipiet /

De inutili
 b^o diuitiis

Plurima stulticia est: votum quoq; inane putamus
 Quod colitur tantum funesta pecunia: & ingens
 Thesaurus rerum: & tam perfidus ardor habendi. Lucæ, xvi.
 Diuitiis lectis maiores danť honores: d. iiii.

- Quã sopiuntur
 Nil mores colimus sanctos. virtutis amator
 Nullus adest. animos confundit copia rerum.
- puer. xxviii. Hic sapiens solus: iuris consultus: & auctor:
 Horatius. 2. f Diues in exhausta nũmos qui possidet arca.
 Curia sola patet diti/prudensq; senatus:
- Onidius. i. fa Solus habet laudes. conquirat solus honores.
 puerbi. xliii. Solus amicitias: licet has virtute meretur
 Iuuenalis. Nulla: sed nũmis donantur premia tanta:
 De censu inprimis: de moribus vltima semper
 Questio: quot pascat nũmos: quot iugera campi?
- Eccle. xlii. Quantũ quisq; sua nũmorum seruat in arca
 Tantũ habet & fidei. iuret licet: & samothracum
 Per veteres aras: contemnere fulmina pauper
 Creditur: atq; deos/diis ignoscentibus ipsis.
- Prouer. xix. Quandoquidem tales sanctissima diuitiarum
 Maiestas tollit titulos: & nomina confert:
 Diuitibus lepores: pisces: auiumq; sapes
 Atq; apri clunes: & quicquid dulce macellum:
 Mittitur: ast vacue semper stant paupis edes.
- P̄s. xxxvi. Ah vesana fames/ & rerum dira libido:
 Quid tamẽ hoc pdest? quod deuorat oia auarus
 Semper habens: nihil & ieiuno sufficit ori?
- Ecc̄s. iiii. Nec modus aut requies: nõ hũc cumulauit aceruũ
 P̄s. xxxviii. Is sibi. sed lites subitas post funera linquet.
 Amos. ii. Vtilis est nũmus multis: inglorius illi
 Prouer. xi. Qui nescit seruare modum: legemq; modestam.
 Math. xix. Qui nil pauperibus doni elargitur amicis:
 Marci. x. Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet:
 Luce. xii. Nec capiet vultu placido sua vota precesq;
- Thobie. iiii.

Tempore: per sylvas quos canis vias ag
 Qui cupit ardentem dominis seruire duobus:
 Hic plusq̄ poterit: sepe agitare volet.

Stultus & is: sūmo qui vult magnoq; tonanti:
 Et mūdo pariter querit seruire pphano.
 Nam veluti dominis qui vult seruire duobus
 Raro fit: vt talis semp sit gratus vtriq;.

De obse =
 quio duo =
 rū dñorū .

Math. vi.
 Luce. xvi.

glo. in l. fi. C.
de assel.

Q

Ho

Vix ⁱⁿ leporem q̄ iubeuet vnum:

Raro ferit metam: signataq̄ stygmata luto:

Qui pharetras multas tendit/ variasq̄ balistas:

xvi. q. i. pres/
biteros

Quisq̄s multa suis humeris imponere rege

Offitia: & solus vastos vult ferre labores:

glo. in c. accu
satus de here
li. vi.

Difficile est: semper licitum si seruet/honestū &:

Nunc huc/nunc illuc raptus/sine fine vagat:

Nec pede sic stabili poterit constare/locoue.

Aequora nunc sulcat: trabibus nūc p̄ mare currit.

Iam terram ignotam querit/gentesq̄ pererrat

c. dinterf de
cle. con.

Raro diu perstat qui bina negotia gestat.

Qui facit vt placeat multis:hunc semp̄ oportet

Ecclesi. v.

Quemlibet astute blandis palpare lacertis.

Si quid & aduersi contra se percipit: vsq̄

c. cū singula
de p̄beu. li. vi

Perferat: offitiis queat vt seruire duobus.

lxxxix di. c. i

Verba det ingenuo quę sint permixta lepore:

Et quod sit placitū faciat semp̄ loquatur:

Blandidulis cunctos verbis/manibusq̄ salutet.

Ecclesi. i. et ii.
Iacobi. i.

Ceruicem domini succis: & pectus inungat

Illecebris: quo sit solita non maior in aula:

Et caueat ne quę ad turgentē concitet iram.

Hic quia pregravidā gestat cū pondere molem:

c. quia i tātū
de preben.

Otia rara simul: mentis rarāq̄ quietem:

Attamē offitii numerus pluralis/ auentem

Efficit. vt lucri sudores perferat atri.

xxi. q. i. cle
ricum
Ecclesi. ix.

Sanctius & melius: domnino seruire probato:

Atq̄ vno: possis cui per benefacta placere

Quam dño vsq̄ nouo famularier omnibus horis.

De nimia garrulitate.

Qui linguam frenat: rictus compescit & oris:

Mens angore huius tristitiaq; vacat.

Qui loquitur temere cadit in discrimina: sicut

Quæ pullos prodit murmure pica loquax.

De nimia
garrulita-
te.

Garrulus atq; loquax q̄ tempore blæterat omni:

Ad nauē is properet fatuam: conscendat in arcē.

Carbasa ventus agit: fatui propate loquaces.

Sunt plures quorū est summa oblectatio vitæ:

Prover. xiii.

P̄s. cxxxix.

Ecclesiasti. ix.

Iacobi. iiii.

FOLIO

- Ecclesiast. v. Summus & affectus linguã exercere procacem.
 Dum tangunt: quod nemo volet tetigisse: merent
 Inuidiẽ telum: melius tacuisse profecto
 Qui reticere potest cum magno forsan honore:
- Prouer. xvii. Attamen eloquitur: nec vult compescere fauces:
 Incurrit quandoq; grauis discrimina noxę:
 Et casus miseros. melius strinxisse labellum.
 Respondet qui sponte sua: non ante rogatus.
- Iob xv. Se fatuum insulsum cunctis exponit: & offert!
- Prouer. xviii Obscenę pariter cõmissa pericula lingue.
 Sunt fatui plures qui garrulitatis iniquę
 Letitiam capiunt: & lingue gaudia vana:
 Quę tamen interdum pęna plectunt acerba.
- Hieremie 18. Multos lingua procax casus sufferre coegit
 Osee vii Angustos: quid enim fallax delatio prodest:
 Linguosus/sua cum phas est malefacta fateri:
 Atq; sacerdoti culpam proferre: silescit:
 Nec verbum ructare potest: dum p̄mia cęli
 Dantur: & examen miserum de crimine fertur.
 Multi prudentes & sani forte fuissent:
 Si se non proprię sedassent verbere lingue.
- Pica Adsit in exemplum miseris/normamq; salubrẽ
 Pica loquax. pullos quę garrulitate frequenti
 Prodit: & adnidum nimio clamore susurrat.
 Pauca loqui: & castę seruare silentia lingue
- Eccs. v. Tutius & melius. qui respondere laborat
 puer. xxv. Omnibus: incurrit damnũ quandoq; molestũ.
 Sermo placet modicus: moderato tẽpore fusus.
- Eccs. iii. Virtus clara qdem est tutum seruare labellum.
 Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.

Inuenire rem alienam & non reddere
 Inueniens aliqd proprios quod seruat in vsus
 Istud & inuentum cogitat esse suum:
 Tanquam iusta dei sinat id retinere voluntas.
 : Hunc demon fatuum decipit atq; ligat.

Rem alie-
 nam inue-
 nire & nō
 reddere.

Peruor auaritię mea non sinit vsq; silere
 Carmina: sed satyrā tendere vbiq; meā.
 Iccirco fatuos merito hic dicemus inertes:
 Qui sua non solum: verum aliena tenent.

xiii. q. v. fi
 qd inuenisti.

I. cū querebat C. vnde vi Inueniunt quīdam thesauros: res alienas:
 Vt vobis obseruant hęcq; reperta suis:
 Et tenebris cęcis adeo sua pectora firmant:
 Vt credant superos hęc tribuisse deos:
 Non curāt ad quem dominū res perdita spectet:
 Quod fortuna leuis obtulit: vsq; tenent.
 Audi: quem tanta trahit impietate cupido:
 Audi: nec renuas hęc documenta precor:
 Augustinus. A casu si res alienas inuenis: illas
 Esse tuas nunq̄ credas: aliena profecto
 Sunt ea. quęso tuos: si quos in pectore sensus
 Vsq; geras: censor consule stulte tuos:
 I. petri. iiii Deutro. vii. An bona q̄ proprio non sunt quęsita labore
 Rite tenere queas: impius error adest.
 Inuenias aliquid: quod nullo iure parasti:
 Ad dominū debes mittere sponte suum.
 Ange. in sfi. dere. diui. i. fi. Si non est notus/res ad quem perdita spectat:
 Nescis & heredes quos bona iure manent:
 Inuentas debes tunc res in pauperis vsus
 Vertere: mendicos hisq; iuuare viros.
 In proprios vsus qui vertit res alienas:
 Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:
 Hic acherontęis animam demerget in vndis:
 Excutians sese perpetuaq; siti:
 Theauri raptor nil a p̄done doloso
 Distat: res raptas prauus vterq; premit.
 xxxii. dis. erubescant Hier. xvii Ps vii. In regula pec carū li. vi En deus omnipotēs: teq; extra/atq; in cute noscit:
 Actus deinde tuos: noscit & ingenium:
 Inuenies/si quod sacra iura tenere vetabunt:
 Redde: nec inuentis pollue corda malis.

De eo q̄ in alios añ aduertit / & met peccat.
 Quisquis iter planum poterit transire viator:
 Quod monstrat posita dextera fixa via:
 Attamen in ceno: atq; situ: crassaq; palude
 Ambulat: is sensu / seu ratione caret.

De eo qui
 i alios añ
 aduertit &
 met peccat

Peruolat ad nostros / censorsum turba / phaselos:
 Qui procul aduertunt aliene crimina frontis:
 Castigant facinus: quod nec comittere abhorret
 Et proprias vitii sordes / scelerisq; patrati

- iii. q. vii. indi
 cet et c. in gra
 uibus. Abcondunt maculas: alios taxare parati:
 Omnia facta hominū temere in conuitia vertūt.
 Ridiculum nasum tollunt grandesq; cachynnos.
 Nec tamen aduertunt q̄ sautia membra malorū
 Gestent. & morbos vitioso in pectore natos.
 Sepe manus fixa in directo tramite campi
 Monstrat iter rectum: p̄ quod nō ambulat ipsa.
 iii. q. vii. tria Sic faciunt tales/hominū delicta notantes:
 Math. vii. Nec propriū censent facinus: vitamq; pudendā
 Lucē vi. Quiq; volunt oculo de fratris sumere spinam:
 Inspeciant se ferre trabem: pondusq; molestū.
 Immenalis. Multi se Curios simulant: durosq; Catones:
 Fabritiosq; probos: simulant sanctosq; Metellos:
 Esaie. ix. Multi Socraticam tentant ostendere frontem: &
 Grande supercilium: quorū tamen impia vita est.
 Et quorum tacita sudant p̄cordia noxa.
 Cicero Nunc Ciceronis adest sententia clara disertī
 Qua docet: vt nullus peccata aliena fatiget:
 Hic nisi sit vacuus vitis/ & criminis expers.
 Multa tibi possem dare nunc prouerbia patrū.
 Lucē iii. Nam veluti medicus qui alios sanare medelis
 Molitur: nec se poterit sanare medendo:
 Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
 i. q. i. multi Gliscit: & in propriis delictis turpiter heret.
 Sunt plures: aliis bene consultare sciunt qui:
 At sibimet nequeunt licitum suadere & honestū.
 xliii. di. sit re Vos quoq; presbiteri: populo qui concionatis
 cor xl. c. fi. Iussa dei: fideiq; simul p̄cepta sacratę:
 Quando alios homines verbis culpatis & ore:
 Vita sit inmunis vestra/ & sine sorde probata.

De contione sapientię.

Quem sacra delectat diuū sapientia: quiq;
 Pectore flagranti dogmata sancta colit.
 Hic cunctis prestat: clarosq; meretur honores:
 In celo datur & digna corona sibi.

De contio
 ne sapien-
 tię.

Clamat voce graui populo sapientia cuncto
 O genus humanū ad nostram concede cathedrā. p̄uer. i. & viii
 Discite quid recti doceant mea verba/boniq;
 Discite mortales castę monumēta Minerę e. i.

- Et sacre pariter sua dogmata discite lingue.
 Stultitiam crassam tota deponite mente:
 Querite doctrinam/qua constat vita/salusq;
 Querite dulce sophos: funesta pecunia nufq;
 Alliciat vestros animos ad crimina spurca.
 Sardonyches fuluos superat sapientia/& aurū:
 Argentūq; simul/gēmas/nitidosq; berillos:
 Non Adamas melior: nō est Magnesia cautes.
 Est maior toto sapientia puida mūdo.
 Quicquid & optari poterit: nō prestat aceruū
 Aequalem sophie: cunctis prestantior ipsa est.
 Nil habet equiualeus: similis nec gloria fulget.
 Consiliis princeps toto dominatur in orbe.
 Temperat hęc vrbes: populos: magnūq; senatū:
 Corporis hęc prebet vires: & corda polita.
 Clamitat ad cunctos sapientia: voce tubali:
 Me duce scepra tenēt reges/rutilasq; coronas:
 His mores legesq; dedi de pectore sacro:
 Me duce principibus regna obseruant auita:
 Ac per me gentes: sincera lege reguntur:
 Quę mala stultitie fugiunt: cęcosq; furores.
 Qui me rite colit: q; me veneratur: amatq;
 Hunc veneror: mitisq; sequor/cū laude perhenni:
 In me diuitie sacre: thesaurus & ingens:
 Et bona foelicis consistuunt premia vite.
 Me deus eternus diuino numine obumbrat:
 Nataq; de cerebro: sum maguū & sparsa p orbē.
 Celestis per me maiestas cuncta parauit:
 Et sine me nihilest in coelo/atq; orbe creatum.
 Inspiciens igit qui non mea dogmata tractet.

Iactatio & confidentia fortunę
 Se fortunatū / ſœlicem / ſeq̃ beatum
 Qui putat: & forti nimiū confidit iniquę:
 Laudat & extollit fortunam: ſentiet olim
 Cum minime retur: tectum crepitare domūq̃.

Iactatō &
 cōfidentia
 fortunę.

Hic quoq̃ dignus erit nostra rate / siue lyburno
 Prouehi: & insipidum stultus adire chorum: p̃uer. xxviii.
 Qui iactabundus fortunā semp̃ in omni
 Arridere sibi re putat: atq̃ cuoit. e. ii.

- Et iactat q̄ se gremio fortuna benigno
 Respiciat: sint & p̄spera cuncta tibi:
 Esaięlxv. O fatue: enormis quę te vesania torquet?
 Quorsum/te rerum fata caduca trahunt?
 Cur nimium subitis audes confidere rebus?
 Cū bona fortunę non stabilita: ruunt:
 Incassum iactas vanę ludibria fortis:
 Fœlix qui se non implicat hısce bonis.
 Augustinus. Iactas diuitias: iactas q̄ copia rerum
 Te beat: inq; manus p̄spera multa fluunt.
 Iactas successus faustos/ & sortis aceruos:
 Cum finē incertū fors tamen omnis habet.
 Seneca i hęc
 le furenti. Pęstifero multos fallit fors nubila vultu:
 Instabilemq; trahit nō bene fida rotam:
 Stultus quem passim reę successus inescat:
 Confidit rebus qui bene fortuitis:
 Dęmonis horrendi: mihi credite: filius hęc est:
 Posthabitis superis: qui bona vana colit.
 Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
 Huic cumulū p̄stat diuitiasq; malas:
 Quę damnant hominē sitibundū in gurgite fusco
 In quo ranarum pessima turba fluit.
 Luce. v. Stultus qui iactat fortunę commoda: certus
 In quibus/ & stabi is non solet esse gradus.
 Prouer. i. Fortunam patienter habe: nec p̄spera iactes
 Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
 Iuuenalis. Non in fortunę manibus fœlitia rerum
 Munera dependent sed deus illa tenet:
 Et mutat quodcunq; volet: tu stulte profanam
 Ne sortem extollas nūq̄ ea firma manet.

De nimia curiositate mortalium.

Qui curas hominum cunctorum ferre laborat:
Nec proprios fructus: nec sua damna videt:
Is quoque sit patiens: & discat ferre dolores
Si premitur mundi mole/ruatque/graui.

De nimia
curiositate
mortalium.

Qui plus ferre cupit: propriis portare lacertis
Quae valet: hic fatuus suus sponte pericla subibit.
Imprudens etenim quisquis ceruice parata
Vult molem sufferre grauem: & iuga tristitia solus.

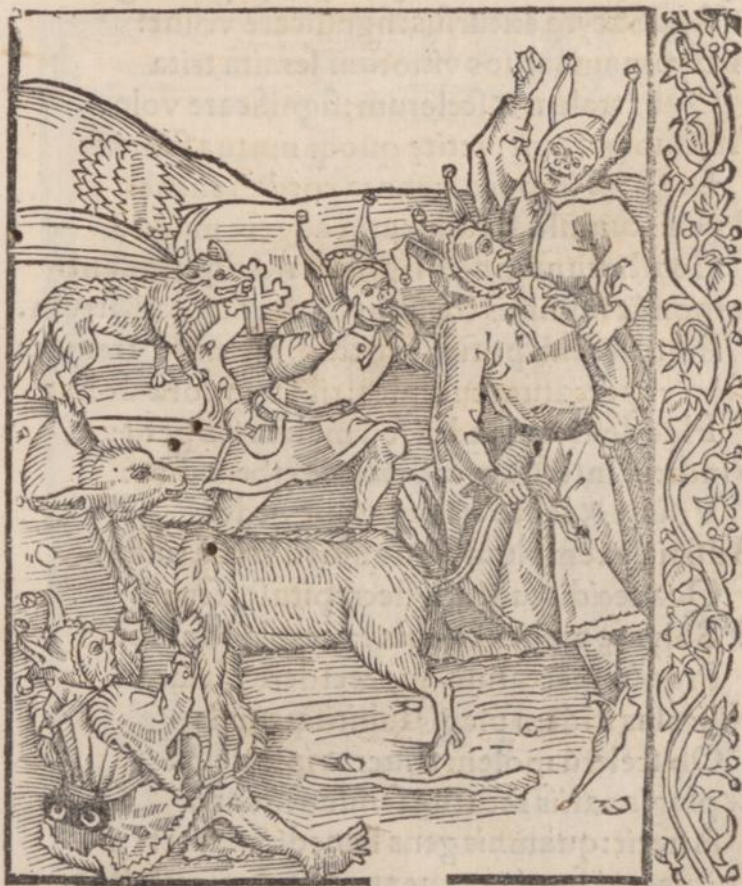
de renū. c. i.
in pri. li. vi.
Prouer. xxv.
Ecclesi. iiii.

e. iiii.

- Cum sit opus multis talem portare laborem.
 puerbi. xx. Qui dorso imponit spatiosi pondera coeli:
 Eccle. i. et xiii. Et capit id quod ferre nequit: velociter iste
 Corruit: & cepti hunc tandem imprudentia mordet.
 Historie nobis recinunt exempla: quod ille
 Inuenalis Alexander Magni Alexander toto sudasset in orbe.
 Europe atque Asiae fines: non denique mundus
 Suffecere sibi: tanquam pro corpore paruo
 Non satis ista foret tellus quam iure teneret.
 Attamen exigua tandem compositus in urna:
 Sarcophago contentus erat paruoque sepulchro.
 Eccle. vii. Mors horrenda docet: quo quis contentus abire
 Debeat: & qualem sectentur corpora finem.
 Diogenes Cynicus ille / fuit grecis plus diues in oris
 Horatius. Cognitus: & sophie celebris preceptor & auctor:
 Non edes magnas: non hic sublimia lecta
 Quesiit: at vacuo speculatus vase: forato &:
 Astrorum motus: curauit secula nusquam.
 Magna quies istunc atque ocia blanda manebunt
 Qui forti curas abigit de pectore vanas:
 Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
 Inuenalis Maxima qui temptat: voto qui concipit alta:
 Ponderis & aggreditur rerum: tolerare laboret
 Grandia: que mordax imponit cura lacertis.
 Proter. xvii. Quid iuuat ingentem manibus quod vincimus orbem?
 Sapien. v. Angorem frustra patimur: curasque molestas?
 Math. xvii. Si tandem hanc animam / stygias mittemus in oras?
 Qui curat quid mundus agat: quo cessat in orbe
 Martem agitet: nunquam tranquilla viuit in hora.
 Sapien. vii. Stultus & is: curans quod nec mutare valebit.

Mutuum accipere.

Haud facile emergit q̄ semper mutua sumit:
 Nam lupus est metę tempora nulla vorax.
 Calcitrat hunc asinus plantis quandoq; recuruis
 Seraq; mortiferi damna doloris agit.

Mutuum
accipere.

Multiplicata suis manibus qui mutua sumit
 Era: hic versuram solvere stultus habet.
 Profueritq; parum q̄ metam & tempora tarda:
 Soluendi statuat: mox quia tempus abit.

Prover. xxix
 Esaię . xxiiii
 e . iiii.

- Pſ. lxxi. Expoliant uſura vorax & ſœnora multos
 puer. xxviii. Cenſibus: ingrata pauperiemq; creant.
 Lucę vi. Sępe etiam nudos homines facitęs alienum.
 Mutua pauperibus exitioſa nocent:
 Quid tamen hoc ſimili: pſcriptę pagina legis:
 Aut Satyrę excuſus: ſignificare velint:
 Accipe: nam fatuos vitiorum ſemita trita
 Quos trahit: & ſclerum: ſignificare volo.
 Aſſiduo peccant: vetitę quoq; mutua ſumunt
 Legis: & impuro ſœnora corde fouent.
 Peccati cumulū faciunt: atq; aggere magno
 Eccſ. vii. et 8. Conſtituunt molem: ponderibuſq; grauant.
 Imponūt humeris tremulis ſic grande caſtrum.
 Pondere ſub poſito cunctaq; membra tremūt:
 Non vt peccatum cumules: tibi tempora donat
 Hęc deus: emendes ſed malefacta petit:
 Vindicat interdum mortales verbere diro:
 Viſitat & lento crimina ſępe pede:
 Adſit in exemplum Sodomorū tarda ruina:
 Qua cecidit iuuenis: decrepituſq; ſenex.
 Et Solymę præbent nobis exempla vetuſtę:
 Propter peccatum quę cecidere malum:
 Nilicolas itidem plagis ſubitiſq; ruinis
 Exodi. iiii. Ob ſclerū molem triuerat ipſe deus.
 Et plagis variis recutię ſemina mentis
 Affecit: quamniſ gens benedicta foret:
 Iohelis. iiii. Mutua qui ſumit nequeat quę ſoluere: ſtultus.
 Amos. ix. Nam metam poſitam nō lupus ipſe votat.
 Eſaię. i. Proner. xxii. Sic deus omnipotens tribuit tibi tempora vitę.
 Thobie. xiii. Ezech. xviii Non vt peccatum: ſed bona perſitias.

De inutilibus votis & petitionibus
 Qui superos passis manibus/votisq; precatur:
 Nec tamen ex iusto pectore vota fluunt:
 Quod petit a superis votū non percipit illud:
 Materiam risus deinde aliquando dabit.

De inutili
 b⁹ votis &
 petitōib⁹.

Carpim⁹ hanc Satyra optat⁹ quoq; & ip̄ba vota:
 Quę temere a superis nulla ratione precamur.
 Voto/homo sepe petit: quę non intelligit ipse.
 Sed quę tristia sint discrimina forte datura.

Prover. xviii
 Ecc̄s. vii
 Lucę. x.
 Job xxi.

- Midas Rex *phrygum.* Adsit in exemplū Midas rex: supplice voto
 Ouidius. me *tha. xi* Qui temere optabat q̄ quicq̄d tangeret: aurum
 Persius. i. sa. Effet: & hinc stolidę damnosa optatio mentis
 Huic fuit ad p̄nam. nam panis versus in aurum:
 Atq̄ merum fuerat: sic voti damna luebat:
 Auriculas asini fatua vt ceruice referret:
 puer. xvii. Multi diuitias optant censusq̄ superbos
 Et manibus quatunt: Iouis atq̄ impellere tentāt
 Aures: nūmorum vt magnum concedat aceruū.
 Sapien. viii. O male vouentes: funesta pecunia multos
 Casus ad miserōs & tristia fata retrusit.
 Lycinus. Quid lycini profunt edes: quid iugera campi?
 Crassus Quid crassi census? quid Crœsi maxima gaza?
 Crœsus iii Non faustum nacti finem: non funera recta.
 Iuuenalis Poscit opem neruis quidam/longamq̄ senectā:
 Poscit & in longis opulentus viuere seclis:
 Quem tamen assidue crapule/tucetaq̄ crassa
 Debilitant: neruosq̄ terit lasciuia voluptas.
 Ad hebre. 8. In p̄nam multis fuit olim annosa senectus
 puer. xvii. In qua sollicito sudamus sepe dolore.
 Peleus. Peleus: & Nestor viuax: Itacusq̄ Laertes:
 Nestor. Questi sunt seram nimiū tardamq̄ senectam.
 Laertes Horat. i arte Accedunt senibus quandoq̄ incōmoda multa.
 Sapien. v. Tum trahit ad votū quosdam mundana potestas
 Ecclesi. xi. Exitium que sepe parit/mœstamq̄ ruinam.
 Exoptant alii formosos corporis artus:
 Atq̄ animę iccirco perdunt plerumq̄ salutem.
 Iuuenalis Optandum est/vt sit mens sana in corpore sano
 Et bona fama: fides: & morum vita bonorum:
 Et sedeat virtus in casto pectore fulgens.

De inutili studio.

Qui studium exercet vanum: sterilemque palęstrā.

Et frustra studii tempora cępta terit:

Ad partes satyrę veniat/stultasque cohortes:

Vt videat quid sit perdidicisse nihil.

De inutili
studio.

Nunc superest satyrę: fatuos vectare studentes:
Qui cappas humeris portant/longosque cucullos:
Vnde trahunt post se capparū in puluere caudas:
Et se scire putant/quod nō didicere studendo.

Ad hebre. v.
Ad Roma. i.
Ecclesi. xliiii.

- Ecclesi. xxv. Dum stu diis teneros deberent tradere mores:
 In plateis potius ludibria vana sequuntur.
 Nil studii fructus curat male sana iuuentus:
- xvi. q. i. sic
 viue Cogitat haud artes magna ratione repertas:
 Sed potius fatui studio laqueantur inertis:
 Vnde nihil morum: nihil & virtutis habebunt
 At sophia est veterum/magno sudore paranda:
 Ocia nil possunt prestare ignaua studentis:
- Seneca epi/
 stola xviii. Hinc magis admiror: q̄ multi errore profano
 Nil nisi nunc manibus triuialia gramata voluunt.
 Gramatices Priscę sincera volumina spernit:
 Cuius Alexander gallus precordia turbat.
- xxxvii. di.
 nonne Hic logicę nodos soluit sermone rotato:
 Et sylogismorum cum garrulitate molesta
 Currere nunc Sortem clamat: nunc stare Platonem
 Blaeterat: & nescit verbis imponere finem.
- Ecclesi. xvi. Ars logicę/falso nodos/& retia cauta
 Nectit: & explicitum/tenebras deducit in atras.
37. di legim9. Noctes atq; dies ranarum murmura reuca
 Effundunt logicę verbosaq; dogmata clamant.
 Talibus illecebris violatur prima iuuentus
 Vtile nil querens: nil delectabile gustans.
- Ecclesi. viii. Hic volat ad Wiennam: tenet hunc Erfordia magna
 Hunc Basilea fouet. Lyps istum Barbara tellus:
 Hic mare sulcauit: gentes hic vidit Iberas:
 Vidit & hic gallos: & magnę menia Romę.
- xii. q. ii. glo/
 ria epi Ad patrios tandem redeunt sine laude penates
 glo. in c. tu ex Et sine doctrina: cappas ceruice superbas
 litteris. de in Gestant: pro stulto que respondere studente
 inte. rest. Possint: incassum tractarunt tempora prima.
 Prouer. xiii

Temere loquentes contra deum
 Si deus annueret precibus nostrisque petitis
 Semper: & ad votum concederet omnia: plures
 In lachrymas fluerent mestas: fletusque molestos:
 Stultitiaeque suae captarent premia iusta.

Temere lo
 quētes cō-
 tra deum.

Vanā operā impendit: fatuos stultosque labores
 Quī solis radios igne iuuare putat
 Et face succensa: se credit lampada phœbi
 Augere: vt plenū plenius efficiat.

vi. q. i. si oia
 Ecclesi. iii.

- Stultior ille tamen: superi qui facta tonantis
 Atq; voluntatē corripit ætheream:
 Hic superat stultos omnes: vesanior hisq; est:
 Eumenides quoq; pectora surda premūt.
- Ad Romā. x. Namq; dei nostri tanta est sapientia / virtus /
 Iustitia / ingeniū / gloria / fama / decus:
 Esaię .xl. Consiliū tantū / maiestas: tanta potestas:
 Non egeat nostro vt sceptriger auxilio.
 Prouidus & sapiens adeo est / qui cuncta creauit:
 Qui mare: qui terram: stelli ferūq; polum:
 Vt sua nec minui poterit diuina voluntas:
 Ne ue hominū augeri / possit ab ore magis.
 xxxii. di. eru
 bescant. Omnia dispensans moderatur: & omnia nescit:
 Cordaq; scrutatur: hunc latet atq; nihil.
 Omnia disponit sollerter: legeq; certa
 Singula constituit: præterit huncq; nihil.
 Seu deus ergo tonat: niui bus seu spargit harenā:
 Seu vibret forti fulmina dira manu:
 Seu ros æthereū mittit: siue astra serena:
 Effundit: nimbos seu deus horrifonos:
- Sapient. i. Non homini fas est diuina lacescere iura:
 Iactare & contra verba maligna deum:
- P̄s. ciii.
 Sapient. xi.
 et xii.
 Ecclesi. xxiii. Omnia disposuit sapienter / maximus hic quem
 Corripis incassum stulte p̄terue deum:
 Vindictā queris scelerum: penamq; malorum:
 Cum temere irrumpis: visq; docere deum.
 Murmura non fas est: crepitantia verba: susurros
 Aduersus summū præcipitare deum.
- Nūeri. xiiii.
 Iosue. ix.
 i. corinth. x. Israhel interit totiens sic murmure turba:
 Stultorū hoc cecidit pars quoq; magna modo.

Quí alios iudicat.

Se iustum quicumq; putat: vitæq; probatum
Iudicat atq; alios homines/censetq; nocentes:
Nec contemplatur se met: capit ille ruinã:
Sit licet in casu: cunctos notat ipse cadentes.

Quí alios
iudicat.

Stultitię vitio metuenda pericula multi
Incurrunt: mortis exitiũq; graue:
Quos spes vana trahit vitę: faustęq; salutis
Prosperitas: quę mox fluminis instar abít.

Ecc̃s. xi.
Math. vii.
Luce. vi.

- puer. xxiii.
& xxvi. Se putat esse bonū se iustum: seque potentē:
Magnanimū / & nullū posse subire malum.
Non metuit mortē: quoniā spe ductus inani:
Floccifacit post se quicquid in orbe manet.
- Eccē. x
Horatius i ep Quicquid delirant alii: mox carpit iniquo
Dente Theonino: nec sua facta videt.
Sed fatuus quiuis spem pectore seruat inerti:
Qua sperat sese viuere posse diu.
- Math. vii.
Ad Ro. ii. Si videt alterius mortem viteque ruinam
Affore: non meminit se prope posse mori.
Affore: non meminit se prope posse mori.
- Ecclesi. xi. Mox causam fingit: citius cur raptus: aitque
Non alias validus / nec bene sanus erat.
- Ecclesi. 38. Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus
Et scelere atque dolis: improbulusque fuit.
Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire virum
Post mortem fatuus sceleratus / iudicat illum:
Forsthan ætherei quem fouet aula poli.
Inter coelestes sua qui solatia ciues:
- Sapiētię. iii. Nectare & ambrosia fors bene pastus habet.
Iudicat alterius mortem: qui compede strictus
Est scelerum: & vitiiis membra ligata tenet:
- Eccē vii. Nec metuit poenā: neque mortis tempora: que mox
Obseruans lachesis: stamina fessa secat.
- Seneca.
Apoca. xviii Terminus incertus læti est: incerta diesque: &
Hora: volant tacito tristia fata pede.
Vir bonus & iustus: falso quandoque putatur
Esse malus: noscitur pectora sola deus.
- iii. q. vii. iudi Iudicat alterius vitam quicumque / probatum:
cet. Sincerum / & iustum condecet esse virum.

De pluralitate beneficiorum.

Quisquis cupit possidere plura beneficia
 Multa solus obtinere possit & officia
 Plus imponit hic a fello q̄ portare poterit:
 Mortem saccorum misello multitudo parturit

De plara-
 litate bene-
 ficiorū.

Sunt: quibus est animus beneficia plura tenere
 Et sacrum manibus contaminare bonum
 Nec satis illa valent vigili curare labore:
 Susceptū nec onus p̄ficere arte queunt.

de p̄ben. quia
 in tantū .et c.
 de multa

f. i.

Eccle. xxxiiii Qui saccos asino plures imponere tentat:
 Morte fatigatum destruit ille pecus.
 Et quem sola quidem posset prebenda fouere:
 Illius ad vitam que satis vsq; foret.
Hunc sed amor nummi funesta pecunia: cogit
 Absq; modo & numero congerere ulterius.
Qui cupit assiduo beneficia plura tenere
 Copia nec rerum quem satiare potest:
Vsq; adeo cecatus erit: pressusq; tenebris:
 Nesciat vt curas connumerare suas:
Hunc nocturna quies nunq; solabitur vlla:
 Semper hiat: nullo limite vita iacet.
Saccum hic circumfert in quo non fundus habet:
 Sed ieiuna fames: atq; cupido vorax:
At magis indignum est asini/indocti/imq; periti
 Q; magis hec faciunt: cuncta tenere volunt:
Ecclesiq; bonis nulla virtute fruuntur
 Atq; deum vana religione colunt.
Hec bona pauperibus largiri coelica debent:
 Vsbis at prauis sic cumulata ruunt.
Dicite pontifices quid vos beneficia multa
 Confertis stultis? qui ratione carent?
An quia iumentisq; asinisq; imponere phas est
 Cunctorum vt saccos atq; onera vsq; ferant?
Quin etia m peius: contenti munere nullo
 Conducunt census: mutua luera locant:
Hos nec apud satis est Hiesy cu symone tutus:
 Mangones licitant: vendita rursus emunt.
Plures quisq; igit prebendas possidet: ille
 Extrema expectet cum Ioue tartareo.

c. auaricie
de preben.

xlvi. di. sicut

xvi. q. i. c. vlt.
xxiii. q. viii.
conuenior.

Actu viii.
i. q. i. petrus
etc. qui stud
iiii. Regu. v.

XLII

De eo q̄ exceptōes q̄rit ad emendandū se.
 Quī cantum coruī/cras cras imitatur:& vsq̄
 Cras canit:haut animo fata caduca notans:
 Semper aget fatuum:nam confidentia stulta hęc
 Dicitur:illusit spes ea sepe suos.

Querenti
 exceptōes
 emēdandi
 se.

Cui deus omnipotens de cœlo numina mittit:
 Illius & mentem lustrat: quo certius inde
 Omne nefas purget:vite & delicta pacte/
 Emendet:scelerumq̄ graues eliminet actus: f.ii.

Ps. xciii.
 Ad hebre. iiii

- Sit licet hic positus vitiorum in flumine magno:
 Sentiatur & molem: qua mens agitata iniquam:
 Et spatium vite quo recte vivere posset:
 Groccitat attamen hic corui de more canendo
 Cras-cras: in melius vitam mutabimus: aut cras.
- Ecclesi. v. Hinc stolidum / insanum / & stultum dicimus omnem:
 Qui se victurum cras asserit: atque fatetur:
 Cum tamen in foribus mors assidet omnibus horis
- puerb. xxvii. Sera nimis vita est que fertur crastina: qui scis
 Ouidius An te fata sinant tam longo vivere cursu?
 Cras minus aptus eris: hodie bene vivere debes:
- Esaię. lvi. Et purgare caput: quod cum sudore grauatum
 Pondera peccati gestat: curasque minaces:
 Ad mala veloci volitamus cum pede semper:
 Atque hodie facimus ea: nec differre putamus
- Iacobi. iiii. Longius: ad que nephas presens nos mancipat hora:
 Et festinamus semper ceruice parata /
 Illa tamen nobis possunt que ferre salutem
 Spernimus: insanos sic nos dementia turbat
 Si forte immineat scelerum confessio nobis:
 Diffugimus: rauci repetentes murmura corui.
 Et duo cras: aut plus / fatuo ructamus ab ore
 Implacata tamen: si mors irreperit: ut te
 Auferat: atque animam sub tartara nigra remittat.
 Tunc velles fecisse bonum: potuisse nequibus:
 Tunc tua sera nimis vox & querimonia: cras cras.
- Ecclesi. x. Stulte quid exiguam te temporis oro voluptas
 Math. vi. Detinet: illa ruunt: & fluminis instar abibunt.
 Lucae xii. Incipe celestes hodie perquirere sedes:
 Prouer. iiii. Crastina precipitet ne te cunctatio vana.

De custodia mulierum.

Custodit pulices fatuus sub sole calenti:
 In puteum vndantem & flumine/portat aquā:
 Qui gerit vxoris curam:metuitq; pudoris
 Quę sibi ni custos fuerit:custodia vana est.

De custo-
 dia mulie-
 rum.

Stultior/atq; magis furioso insanus Horeste est:
 Spiritus & vexat huuc male zelotypus:
 Qui gerit vxoris curā:& custodiam inanem
 Noctes atq; dies:sollicitusq; tremit:

Inuenialis
 vi.fati.

Ecclesi.vii.
 Nun.eri.v.

f.iii.

- Ecclesi. xix. Angorem frustra toleras: frustraq; labores
 Suscipis: incassum te tua cura necat.
- Innenalis
 Prouer. xxx. Pone seras: cohibe gressus mulieris: & omnes
 Saltus: & vigil hic latret vbiq; canis:
 Conferet & fortis preclusas pessulus edes:
 Custodes habeat & domus vsq; suos:
 Quis tamen interea semper custodiet ipsos
 Custodes: vxor si volet esse procax!
- Ecclesi. xxv. Fœmina producit quam non natura pudicam:
 Raro fit/vt seruet vincula casta thori.
- Prouer. xii. Fœmina sed que vult tenerum seruare pudorē:
 Et thalami pignus coniugiiq; fidem:
 Vinciri debet nulla compagine ferri:
 Nec structura grauis hostia casta premat.
- Danae
 Ouidius .4.
 metha. Non turris/Danaes potuit seruare pudorem:
 Amisit stupro dona pudicitie.
 Iupiter auricomū flagrans conuersus in imbrem:
 Virginis in gremium fluxit: adulter erat.
- Penelope
 Homerus . in
 odissea
 Ouidius in
 epist. heroi. Libera Penelope fuerat per tempora multa/
 Absenti retinens membra pudica viro.
 Circa illam quibus volitaret turba procorum:
 Infracto mansit hæc tamen vsq; thoro.
 In vetitum plerumq; nefas custodia pellit
 Vxores: vetiti damna pudoris olent.
- Ecclesi. xxvi.
 Seneca in de
 clama. Fœmina iucundos mores vitamq; probatam
 Induat: vt famam comparet inde sibi.
 Et cetus hominum fugiat: vetulasq; procaces
 Et fugiat vafri murmura blanda proci.
- Helena
 Ouidius in
 epist. heroi. Si non legisset Helene rescripta dolosq;
 Idæi Paridis: non male rapta foret.

De adulterio.

Est fatuus qui scit vigilantí stertere naso:
 Et faciem dygitis contegere vsq; suis.
 Vxoremq; suam subigí permittit: & audit
 Illecebras: ridet subdola catta iocos.

De adulte
 rio.

Res miserāda quidē & censura digna Cathonis,
 Q; vult coniugii nemo tenere fidem:
 Nullus adulterii legem/ aut pia iura veret:
 Iulia lex dormit: pœna vetusta silet.

f.iiii.

xxxii. q. vii.
 quid in oib;
 Sapien. xiiii.
 Ad Roma. ii
 Hiero. xxix

- Non mulier nec vir sacratī fœdera fulcrī
 Conseruare solent: mēchus vbiq; iacet:
- Iuuenalis
 vi. sati. Multis digna quīdem res & laudanda videtur
 Alterius lectum concutere/atq; thorū.
- Leniti. xx
 Dentre. xxii. Nec pudor vll⁹ adest: nemo ensē/aut saxa veret̄:
 Iuditiū parcit: pena remissa iacet.
- ff. ad. l. iul. de
 adul. Heu vetus in mēchos tua lex tua Iulia dormit
 Cēsar: ab Elysiis fontibus oro veni.
- Iuuenalis Turpius idq; magis: sunt qui spectare lacunar
 Docti: vt per thalamum cautus adulter eat.
 Apponunt dygitos oculis vigilantibus: atq;
 Permittunt subigi pignora chara thori.
- c. quēadmo/
 dū de iu. iu. Vxor̄is ne scelus audes spectare pudendū:
 Proner. xviii. Cognita nec culpas probra: marite taces?
 Atreus Expulsi a regno fratrem Pelopēus Atreus:
 Seneca i thy. Fœdasset proprii q; sibi iura thori.
 ff. de adul. l. Atq; duos natos mactauit funere mēst̄b:
 stupor Quo luerent mœchi crimina fœda patris.
- Lucretia
 xxxii. q. v. lu Ingens clamor erat quando Lucretia passa est
 cretia Stuprum: a lasciuo contaminata viro.
 Tarquinius Collatinus enim coniunx rumore leuato
 expulsus Tarpeia regem pellit ab vrbe malum.
- Clodius Clodius in cunctis dominañ gentibus: eheu:
 Clodius impune tractat adulteriū.
 Heu mala dira parit putidē mēchatio mentis:
- C. de adul.
 .gracchus Profiliunt irē/mortis & exitiū:
 O vos mortales concordī viuite nexu:
 Fœdera quid thalami sic violare iuuat?
- Proner. vi. Sit veneranda fides vxoris: sitq; mariti:
 Mutua sint semper gaudia: paxq; frequens.

Semper fatuus

Est qui contendit se prudentem vsq; putari

Cū sapiat penitus nil (mihī crede) boni:

Non dīscit mores: non est virtūtis amator:

Sed manet infœlix anser/ vt ante fuit.

Semper
fatuus:

Qui bona multa videt: præclaras perlegit artes:

Audit & egregium quicquid in orbe viget.

Virtutis monumenta sacre: moresq; politos

Conspicit: & studii flumina amena videt

Proner. xv. et
xxvi.

- Seneca. pēg/
natō nō facit
medicum. &
nulla ars dis/
citur loco.
- Gymnasium: ludos celebres: spectacula mundi
Lustrat: & arrectus per loca multa volat.
Nil tñ addiscit: neq; enim hęc monumēta vetusta
Profunt: vt melior fiat & vtilior.
- Ecclesi. xxix. Quicq; d habet rerū alterius collecta supellex
Aedibus id semper gliscit adesse suis.
Hoc desiderio stultissima vota notantur:
Res semper fatuis ex nouitate placēt:
- Præter. xvi. Ad gentes currunt varias populosq; peragrant
Lucę xv. Ignotos: lustrant quicquid in orbe iacet.
Ne quid in externis maneat regionibus vsq;
Intactum: peregre stultus vbicq; volat.
Ad Pataui muros: ad celsę moenia Romę:
Ad Solymas currunt: Assyriosq; lares:
Currit ad Lybię: penetrant Memphitica regna;
Pyramides lustrant. Attica regna vident.
Attamen apportant sapientis præmia nulla:
Non specimen morum: non decus ingenii:
Cælum non animū mutant qui transmare currūt.
Stulti discedunt: mox fatui redeunt.
Possumus hos mores inter cęnacula nostra
Discere: si imprudens vis fore: siste pedem:
In patriis laribus tam stultas carpinus artes.
Non aliena opus est perquirere inde loca.
- Horatius,
in episto.
- Plato. de quo
Hiero. in plo
go biblię
- Quin animo exulto diuinum imitare Platonē:
Vt saperet doctos quęsit ille viros:
Nec sine doctrina Graias concessit ad oras:
Quo tandem ingenuas cōcumularet opes.
- Ad hebr. xiii Quisq; ab ege sua patria/volat improbus anser:
Ille domum rediens/anser vt ante/manet.

De iracundia ex leui causa.

Affiduis flagris tardum qui pungit asellum:

Sæpius ad longas corruit auriculas.

Ira breuis furor est: nil indignatio prodest:

Sincere mentis est inimica minax.

De iracundia ex leui causa.

Hic fatuus semper pigrum conscendit asellum:

Turbida quem motu concitat ira graui.

Latrat & exclamat circū se more canino:

Nec verbum placidum toruus ab ore vomit.

Sene. de ira.
Valeri. li. 4.
Prouer. xxii.
Iacobi. i.
Eccle. xxx.

- Persius
 Prouer. xx.
 puer. xxvii. Rancidulo semper ructatur in ore canina
 Littera: nec motus mitigat ille suos.
 Gaudet/ & a populo metui sua facta: furoris
 Plena mali: mentis conscius ille nihil.
 Dicit a cunctis/ furiosum cernite stultum:
 Et sibi de fatis hoc quilibet abstineat.
 Nam putat ille quodem stultos non antea visos:
- Persius
 Eccs. xi. Auriculas asini solus habere cupit.
 Ira necat sensus: premit indignatio mentem:
 Precipitem inuertit illa vel illa virum
- Archytas. Archytas sophie iccirco spectabilis auctor:
 Ille Tarentina natus in vrbe procul:
 Peccanti seruo: turbatus mente pepercit:
 Atque ire stimulos sic moderatus erat.
- Plato
 Socrates Sic Plato: sic alii motus sedare solebant:
 Socratici & plures doctiloqui que viri,
 Prouer. xxx. Nempe furor ratione caret: precordia frangit:
 Ecclesi. xix. Debilitat sensus/ ira seuera nimis
 xi. q. iiii. ira
 v. q. ii. relatu
 & c seruetur
 puerbi. xxii.
 et xvii. Hos contra motus/ certa innitatur habena:
 Et frenum: atque suum sentiat ira modum.
 Non sapientis erit tristari: aut corde dolere:
 Passio/ prudentis pectora/ nulla premit:
 Est sapiens semper: tranquillus mente quieta:
 Ira trahit fatuos insipidosque viros.
- Iob xxxvi.
 puerbi. xii. Tempore cuncta quidem sapiens moderat in omni
 Addit & in cunctis rebus ubique modum:
 Sed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
 Stulticiam effundit semper ubique suam:
 Ergo precipites asinum conscendite stulti:
 Quo celeres fatuos bestia tarda vehat.
- Eccs. vii

De fortunę mutabilitate.

Quem rota fortunę cupida spe continet: atq;
 Voluit in excelso fors sibi fausta gradu:
 Ille etiam metuat lapsus quandoq; nocentes.
 Perpetuo nescit fors residere loco.

De fortunę mutabilitate.

Complures fatuos / latum fortuna per orbem
 Efficit instabili voluit eosq; rota.
 Fortunam multi sitibundo pectore versant:
 Et loca continuo scandere cęlsa petunt.

Eccle. x.
 i. mach. ii.
 Prouer. xiiii.

- Clandianus. Inquirũtq; gradum: qui sit sibi viribus impar:
 de pe. di. iij. Nec lapsum fati pectora stulta vident.
 quid ergo i gl. Nil adeo excelsum est/ q non trepidare ruinam
 puer. xvii. Debeat: ad mortem cuncta creata ruunt.
- Horatius. Omnia quę terris nunc sunt innata/ senescunt:
 Labitur & quicquid terra beata dedit.
- Seneca i h. fu Quis fuit in tanta mortalis sorte locatus?
 Crastina pmittat tempora vt ille sibi?
 Aut se victurum fortuna semper eadem
 Spondeat: instabili voluitur illa gradu.
- Martialis Nam lachesis duri semper p̄nuntia fati
 Non tibi permittit ducere fila diu.
 Atropos haud nostris mulcetur turbida votis
 Vt nobis longos p̄stet in orbe dies.
 Ad casum subitum plures funesta potestas
 Allicit: vt lætho tunc grauiore ruant.
- Iulius cesar Iulius immenso dominator cesar in orbe
 Dum nimium fortis numina blanda colit:
 In medio sensit mortalia fata senatu:
 Hunc fortuna nihil iuuat ab exitio:
 Semper habet trepidos inuisa potentia gressus:
- Tullius in of Inuisus multis imperiosus homo est.
 Ecclesi. xx. Delicias raras p̄bet metuenda potestas:
 In ceruice sua tristia damna gerit
- Sapient. v. Quem metuũt multi: multos metuisse necesse est.
 Odit quẽ metuĩt/ perdere plebsq; studet.
- Ecclesi. xxi. Imperiosus homo nullo palpatur amore
 Nec populi hunc plausus: nec bona fama colit:
 Ergo mobilibus non sic confidite sceptris:
 Nam rota vertet cum deus ipse volet.

De egrotante inobediente.

Egrotus si quis morbos in corpore tristes
 Sentit; & vrgetur anxietate graui:
 Prestita nec medici sequitur documenta periti:
 Si cadit: ex merito damna doloris habet.

De Egro-
 tante ino-
 bediente.

Qui iacet in mœsto agrotans angore: perito
 Nec medico paret: consiliumq; fugit.
 Nec tenet impositam seruata lege dietam:
 Conualidus fieri qua mediante queat:

g'o. in c. ad au-
 res' de eta. et
 qua or.
 Ecclesi. x et
 xxxviii.

- Innientalis
Persius Pro vino nunc gustat aquam: nunc cetera sumit
Pocula: consultrix quę medicina vetat.
- Eccle. xxxvii Querit & assidue rigido contraria morbo
Esculenta: sibi temperat atq; nihil:
Donec ad tumulum pheretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.
- Ecclesi. xviii. Ouidius de
remedi. amo. Qui cito sanari a morbo conaris amaro:
Principiis obsta: deteriora caue.
Scintilla in flammam crescit quandoq; molestas:
Riuus & exiguus flumina magna facit.
Principium morbi modicum: capit incrementum
Paulatim: salubris in medicina vetet
- Ecclesi. xxxi. Boetius de
con. philo. Qui validus cupit esse cito/sua vulnera plane
Demonstret medico/pellat vt inde luem:
Non sine luctifero sanari membra dolore
Possunt: ne renuas ferre doloris onus.
- Eccle. xxxviii Nil quoq; mentiri medico debemus in ipso
Morbo: non medici: sed tua vita perit.
Quiq; sacerdoti referens peccata peracta
Mentitur: vitam decipit ille suam.
Qui medicum querit/sua nec documenta reseruat.
Expers consilii est: & ratione caret.
Consilium vetule potius sectamur & herbas
Quas in thessalico littore saga coquit.
Infami dygito frontem hec & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.
- .i. thimo. iiii. Qui vetulis credit malesanis: credit anili
Consilio: loethi fata seuera subit. a
Moralem sensum nostro si carmiue sumes:
In vitiis ægrum te mora nulla premet.

De nimium apertis consultationibus.
 Quisquis forte palam mentis concepta reuelat:
 Ante oculos volucrum retia tensa locat:
 Admonet hic omnes: cautelam prebet apertam:
 Quo facile a laqueo quisque cauere queat.

De nimium
 apertis con-
 sultatōib⁹

Quisquis aues forsan contendit carpere plures:
 Retiaque ante illas tendit aperta nimis:
 Nec funes/pedicas/laqueosque plagasque recondit:
 Is facit ut sua mox retia vitet auis.

g. i.

Esop⁹ i apc.
 puer. i.
 Ouidi⁹ us de
 reme. amo.
 glo. i de. passo
 ralis de re iu.

- Qui semper manibus: duris verbisq; minatur
Publicitus: nullum verberat ille canem.
- Prover. x.** Intentum mentis qui verbis pandit apertis:
Consilium retegens omnibus atq; palam:
De tali stulto poterit sibi quisq; cauere:
Credetur hic toto corpore posse nihil.
- prover. xviii
et xxvi.** At puto prudentē & sapere hunc: secreta reuelat
Qui nulli: intentum comprimit vsq; suum.
Solus agit mentis sincerę arcana: nec vlli
Pandere vult animo si qua agitare velit.
Pręcipue in rebus: quę spectant forte salutem
Corporis: aut regni: grande aliquod vel opus.
- Horatius,
in episto.** Falluntur plures a delatoribus ipsis:
Consilium domini qui sibi scire volunt.
Illecebris palpant: vt sic arcana resciscant.
Qui noua scire cupit: dicere/ & illa vult.
- Prover. xi.** Est sapiens certe: mentis qui condere votum
Consiliumq; potest: nilq; referre palam:
Quattuor esse solent res: quę se tempore nullo
Occultare queunt. nec tacita esse volunt.
- Ecclesi. viii.
Math. v.** Consilium fatui: structa vrbs in verticē montis:
Actus amatoris: stramē quod calceus vrget.
- Ouidius .** Occultam seruare potest rem pauper / inopsq;
Diuitis ast semper longius acta volant.
- Iuuenalis**
**Virgilius
4. ene.** Et mala fama palam concrescit vbiq; volando:
Et domus interdum damna pudoris habet.
Tu caueas: sapiens si fors cupis esse / catulq;
Ne pandas animū / consilium / uo tuū:
Nec seruis famulisq; tuis confidito in illis:
Sed tacitus mentis condito facta tuę.
- Seneca,
Catho.**

Fatuorū damno sapientes nos fieri cōuenit:
 Stultorum lapsum miserum/subitamq; ruīnam
 Quī videt: astutus nec sibi deinde cauet.
 Est stultus: cēco nec recto tramite pergens:
 Et fatuī barbā mulcet vbiq; manu.

Felix quē
 faciūt alie
 na picula
 cautum.
 Casus de-
 mētis cor-
 rectō sit sa-
 pientis.

Cernimus assiduos casus/lapsusq; frequentes
 Stultorum: & risus cernimus inde graues.
 Ridentur passim fatui:luduntur in omni
 Tempore:nil sapiunt:nil quoq; scire volunt.

prer.4.er.15.
 Iob.xvii.

g.ii.

- Ecclesi. xxv Sunt & contempti multum a prudentibus ipsis
 Qui cappam in fatuis frontibus vsq; gerunt.
- Eccē. x Accusat stultum stultus: conuitia iactant
 Impia: sed gressus stringit vterq; pares.
- Ieremię vi. et
 vii. Errat & assidue nec vult curare ruinam:
 Ecclesi. i. Complures fatui qua cecidere prius.
 Nil exempla trahunt stultos/lapsusq; molesti:
 Semper ad interitum: quid bone stulte ruis?
 Admoneant saltem fatuos exempla malorum:
 Discant alterius viuere rite malo.
- Math. xv. Exprobrat cecum cecus/visuq; carentem:
 Luce vi. Attamen in foueam sepius ambo cadunt.
- Esofus i apo. Incusat cancrum cancer retrorsum abeuntem:
 Ibat directam nec tamen ipse viam.
- Ecclesi. iiii
 et xli. Qui matris nō vult documenta sequi / ille nouerq;
 Imperium toleret obsequiumq; graue.
 Qui patris nunq; se quitur p̄cepta salutis:
 Difficilem ingreditur sepius ille viā.
- Phaeton
 Tullius 3. off.
 Ouidius. 2 m̄ Si Phaeton quondam consulta salubria patris
 Audisset: currus non petiisset iners:
 Non Iouis æthereum sensisset fulmen & ignes:
 Nec lacerum corpus volueret Eridanus.
- Icarus. Oni.
 8. metha. Altius euolitans: nomina fecit aquis.
 puerbi. xv. & Hi duo in imberbi tristes cecidere iuuenta:
 xxiii. Nam voluit neuter iussa paterna sequi.
- Ecclesi. xi Corruere insanum fatuū qui cernit: & audit:
 Exemplum capiat: effugiatq; malum.
- Esofus
 Horatius
 in episto. Cauta fuit vulpes nolens intrare cauernam:
 Viderat vt nullam vafra redire feram.

Nil curare detractiōnes hominum.
 Non campana sonat quę malleolo atq; bacillo est
 Expers: sit vulpis insita cauda licet.
 Iccirco stultum est omnes curare loquelas.
 Cum surda possis effugere aure sonum.

Nil curare
 detractio-
 nes hoim.

Quisquis in hoc mundo tranquilla viuere mente
 Gliscit: & in requie ducere secla bona.
 Non curet voces populi: famamq; malignam:
 Nec curet linguę sibila rauca male.

P̄s. cviii.
 p̄ner. xxiiii.
 Sapien. ii.

g. iiii.

- Ad philip. ii. Qui cupit in mundo sese exaltare superbo:
 Prover. xiiii. Et stabilis magnum scandere rite gradum.
 et xviii. Est opus vt curas toleret quandoq; molestas:
 Multa oculis videat non bene grata suis.
- Ad hebre. xi. At sunt qui firmo tentoria rure locarunt:
 Mundum spernentes: orbis & illecebras.
 Nil modo securum: nil tutum: nilq; videmus
 Tranquillum in mundo: nulla & vbiq; fides:
 Multi vrbes & opes/populos/cetusq; pphanos
 Fugerunt: tutus vt foret inde status.
- Iohan. xv. Qui statuit iustam semper traducere vitam
 Sapien. xi. Et mores sanctos & benefacta sequi:
 Non curet quid mundus agat: tacitasve q;relas
 Attendat: iustis nil mala lingua nocet.
- Satyri Si vates satyri quondam: sanctiq; prophete
 Prophete Pensassent hominum murmura loethifera:
 Nec monumenta bonę monstrassent vera salutis:
 Hic famam: hic meritum perderet atq; decus.
- Ps. lii. Nullus in orbe quidē viuūt tam sanctus: vt omni.
 Sapien. vi. Nunc fatuo placeat: qui probitatē caret.
- Ecclesi. viii. Qui cunctis posset recte seruire: beatus
 Is foret: & seruus nobilitate bonus.
- Eccle. xxxvii. Noctes atq; dies opus est confringere somnos:
 Qui cunctis iam iam rite placere volet.
 Quis farre/aut dygitis stultorū claudere rictus
 Iam poterit: loquimur: penitet inde cito.
- i. corin. iiii. Nil aliud mundus didicit: nisi fana profari
 Verba: quibus iustos contaminare solet.
- Ecclesi. ii. Nil sapiens curet vani ludibria munti:
 Prover. xv. Attendatq; nihil quod vāga turba ferat.
 Eccs. vii.

De subsannatoribus & calumniatoribus.
 Stulti qui lapides iactant: & saxa retorquent:
 Hos fugiat/sapiens qui volet esse/procul.
 Nam trahit a vitio fatuos correctio nulla.
 Nil discunt moris: nil probitatis habent.

De subsan
 natoribus
 & calumni
 atoribus

O fatui excordes nostram ad properate palestram
 Incipiam verum iamque docere bonum.
 Vos sacre legis: patrum & documenta docebo
 Que monstrant verum prosperitatis iter. g.iiii.

Ecclesi. xxii.
 Prouer. xxiii
 Sapien. x.

- Atq; viam pandūt/prudentū calle polítam.
 Quare agíte & pedibus currite quęso citis:
 Discite quíd virtus: quíd sit prudentía rerum
 Et fatuí tandem desinite esse meri.
 Virtutes ornant homines: prudentía vestit
 Munditiis: sapiunt pectora stulta nihil:
 Sed modo rífores fatuos: fannasq; proteruas
 Corrigimus: strígili hos scalpere nempe iuuat.
 Sunt fatuí qui nunc rident documenta sophię:
 Inq; bonos cunctos probra pudenda vomunt:
 Aduertuntq; nihil: bona si quandoq; docentur:
 Quin cuncta irrident mox documēta palam.
 Increpat hinc stultum qui verbis: aut corrigit ore
 Inpingit fannam sepe met inde sibi.
 Corrige prudentem: qui tempore discit in omni:
 Festinatq; oris verba tenere tui.
 Sí cadit in iustos homines correctio iústa:
 Pręceptum accipiunt/cum pietate/bonum.
 Iniustus pręceptores diffamat: & odit:
 Sepe repercussus in sua tela ruens:
 Crede mihi fannis qui alios: risusq; lacefcunt
 Nasuto: tandem pręmia digna ferent.
 Loripedem rectus derideat ethiopem albus:
 Est sine qui vitiis rideat ille malos.
 Stulte Nabal lueres fannas/toruosq; cachynnos:
 Ni regem iratum flecteret Abigayl.
 Quíd pueros memorem qui vati illudere sancto
 Dum certant: vrlis mordicus intereunt.
 A grege stultorum caueat sibi quisq; maligno:
 Qui saxis iustos /innocuosq; petunt.

Prouer.vi.
 Baruth.iii.
 Ad Titū. ii.
 Sapien.vi.
 Ecclesi.xvi

Iob xii.
 puerbi. xiiii.

Prouer.ix.

Ecclesi. xix

puerbi. xxv.

puerbi. xix

Iunialis
 iii. q. vii. qui
 sine.

Nabal
 i.Reg.xxv.
 iii.Reg.ii.

Contemptus æternorū gaudiorū.
 Quæ male delicias dūtaxat temporis huius
 Cogito: nec celeres pensito abire dies:
 Et regni æterni quæ gaudia sperno beata:
 Causa est: me genuit Sīmea stulta / parens.

Cōtempt⁹
 æternorū
 gaudiorū.

Occurrit fatyæ rursus mihi turba cohortis:
 Quæ requiem fatyæ non sinit esse meæ.
 Stultus enī certe est: animo iactare superbo
 Quī solet: & nīmiū verba pudenda loqui:

Ecclesi. xiiii.
 P̄s. lxi.

FOLIO

- Sapient. iiii. Ad Roma. ii. Ecce ait o superum/nitidi quoq; rector olympi:
 Nil opto sedis regna beata tuę.
- Amos. v. Eccs. ii. Id saltem liceat: multis mihi viuere lustris:
 Orbis & extremum cernere posse diem.
- i. Ioh. ii. At non laudato/rectę virtutis/amore
 Tam longas æui poscit habere vices:
 Sed magis exoptat: queat vt conuiuere laute:
 Cum sociis paribus: delitiisq; frui:
- Luce vi. Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
 Non acherontęos post sua fata lacus.
- Prouer. xiiii. O fatue insignis: nil vani gaudia mundi
 Mellis habent: illis copia fellis inest.
- Tullius de senectū. Quid rogo delitias: tanti quid gaudia vana
 Stulte facis: pereunt que cito: more niuis!
- Iob. xviii. Gaudia (crede mihi) terrarę: felle replentur
 Nec manet in cunctis perpetuata quies.
- Prouer. xix. Quo fit/vt infamis/lasciuia & spurca voluptas
 Quem trahit: & fastus orbis & illecebra:
 Hic fatuus: mundi curas gustabit acerbas:
- Iob. vi. Et mortis rapidum sentiet esse diem.
 Transibit mundus: transibunt gaudia mundi:
- Eccs. iiii. Sapient. ii. et. v. Transibit pariter quicquid in orbe viret.
 Iacob. i. Cernimus & tales hominũ sine fine ruinas:
 Luce xii. Cernimus occasus: cernimus exitia:
- Apoca. xiiii. Rectorem cęli tandem spectabimus omnes:
 et. xx. Hic ad leticias: alter ad interitum:
 Se cupit a summo qui segregare tonante:
 Letitię/ & longos optat habere dies.
- Math. xxv. Cimberis tenebris est obcecatior ille
 Pro mundi linquens cęlica regna luto,

Tumultus & confabulatio in ecclesia.

Accipitrem gestans per religiosa deorum

Templa: & quem sequitur sedula turba canum:

Deutos homines / & debita vota moratur.

Et cuculum manibus palpat ubiq; suis.

Tumultus
& cōfabu-
latio in ec-
clesia.

Sunt quos lastratu / strepitu / clamore / susurris
Non pudeat & sacras contaminare domos
Dum canit offitium: dum debita sacra sacerdos:
Tractat: & extendit vota precesq; deo.

De imn. eccle
c. de et li. vi.
I. denūciam⁹
C. de his qui
ad ecc. confir.

- Dum fluit ad populum diuinę contio legis:
 Ecclesięq; piū pangitur offitium:
 Ingreditur fatuus quē rostris calceus vrget:
 Stat simul in manibus nifus / & accipiter:
 Siue velis cuculus. magno clangore vagatur
 Per sanctas ædes / sacrificosq; focos.
 Latrantesq; canes / vlulatu & cuncta replentes
 Ductitat: in strepitu turba benigna silet.
 Iam clangunt nolę: resonat latratus ad auras:
 Nunc pedibus pulsant: nūc manibusq; strepēt.
 Nulla quies penes hos / fastu pompaq; furentes:
 Nō propter christū. Lazarus hosce artat eos.
 Tractantur causę: reę cōmertia: questus:
 Contractus omnes. offitiumq; fori.
 Conspicit hic oculis matronas: ille puellas:
 Hic aliud tractat quod probitate caret.
 Quidam etiam strepitus sua per calopodia stulti
 Concrepitant turpes: impediuntq; bonū.
 Stultitiā quid enī querimur? solitoq; furores?
 Quos semel insipiens condere nemō cupit:
 Cum tamē exemplū christus deus ipseq; reliquit.
 Nullus vt in templum turpia facta ferat:
 Sed precibus suplex / deuoto & pectore: patrē
 Aeternū oraret: cœlicolumq; choros.
 Expulit & ferulis tractantes foenera mercis:
 Nam locus in templo sit sacer vsq; deo.
 Quī si de templis homines pulsare pphanos
 Nunc volet: atq; ædes euacuare malis:
 Pauci quādoquidem sacrata in gente manerēt.
 Thura decent superos: verba pphana nihil.

puerbi. v.
Ireno. i.

Iohan. xii.

in autē. vt hic.
ma. et auie in
fi. col. viii.

Iohan. ii.

Ecclesi. xxi
Iobelis. ii.
Ps. i.
Marci. xi.
Lucę xix.

Bernhardus.

De proteruo ac spontaneo periculo
 Qui cadit in flāmas & dira pericula querit
 Sponte sua / in puteum profilit atq; libens:
 Exitium merito patitur: si mergitur vndis:
 Vritur aut flammis: dignus enim interitu.

De proteruo ac spontaneo periculo.

Est fatuus qui sepe deum superosq; precatur
 Et supplex manibus cum pedibusq; rogat:
 Se putat & proferre preces ex corde benignas:
 Clamando assidue: me deus alme iuua:

Ecclesi.iii.

Math.vii.
 Lucevi.

- Vt mea stultitiā solitam modo pectora linquant:
Et sapere incipiant: Iupiter alme iuua.
- Inuenialis Attamen hic cappam stultorum semper anhelans
Perfius Induit: ingratas nam putat esse preces:
Q non mox voti compos: deus insuper illum
Audierit: quia non cuncta petita dedit.
- Math. xx. At fatuus plerumq; rogat/ superosq; precatur.
Marci. x. Et nescit stulto quid sibi corde roget.
Ad Ro. viii. In puteum qui sponte cadit: tentatq; periculum:
Horatius. Seq; in fonte tñ mergier vsq; timet:
Si clamat/ vocesq; graues emittit in vndis.
Clamat io ciues iam date presidium!
Nullus erit: restes/ aut apportare rudentes
Qui velit: hic merita morte/ lueq; cadit.
- Empedocles. Stultitia Empedocles simili cecatus: & excors:
Corporis exitium sponte/ necemq; tulit.
Aetnos quoniam preceps collapsus in ignes:
Stulticie vt faceret morte sua inditium.
Quisquis eum ardenti fatuū extraxisset ab ætina:
Hic vitam inuito/ stultior ipse daret.
Nempe adeo cecatus erat: rationis & expers:
Tentasset rursus impia fata quidem.
- prerb. xxviii Sic facit ille: deum rogitans noctesq; diesq;
Ecclesi. 3. et 35 Debeat in cœlum vt se trahere vsq; deus:
Esaie. i. Detq; sibi semper viuatia munera: detq;
Fortunam validam: det bona magna sibi.
- Luce xx. Qui rogat & nescit supremum rite precari
Rectorem: ventos sufflat in ore leues.
Quē tenet intutus status: & damnosa Voluptas.
Si ruit: ex merito iusta pericla ferat.

De via foelicitatis & futura pctōꝝ pena
 Multi stultitię currum / rhedamq; / bigasq;
 Viuentes vitiis criminibusq; trahunt.
 Cumq; sua reputant tales nece abire labores
 Quadriugas retrahent post sua fata rotas.

De via foelicitatis.

Non finit ipse deus fatuū quemcunq; prophanū
 Scire sup̄ terram quę nam miracula fecit:
 Quotidieq; facit: quapropter pars perit ingens
 Stultorū: moritur terreno in corpore semper.

prover. xiiii
 Ps. 81. & 91.
 Sapien. xiii.

- Proner. v. Qui moritur vitiis hac in tellure malignis:
 Eccs. ii. Cogitur extremos alibi tolerare dolores.
 Ecclesi. ii. Nosse deum qui non vult hic / & discere leges
 Quas pater omnipotens tribuit mortalibus egris.
 Ecclesi. xii et
 xl. Quasq; super cunctos statuit: iussitq; teneri
 In terra: cunctisq; dedit / bene viuere / normam:
 In mundo quemcunq; trahit malefana voluptas:
 Iniuſteq; ſuę conſumit tempora vite:
 Is trahit hic currus / molem / curasq; moleſtas:
 Sapien. xix. Cogitur æternas poſt mortem ſoluere pœnas:
 Perpetuo & tractu cogetur plauſtra mouere.
 Ne modo ſtulte viam quęras quę ducit ad orcum
 Virgi. vi. en. Et phlegetontęos fluctus / cęcasq; tenebras:
 Seneca Hęc via plana qđ eſt / pedibꝰ calcata frequēter:
 Math. vii. Eſt aditu facilis: multum penetrabilis: atq;
 Innumeros fatuis calles hęc ſemita monſtrat:
 puer. ii. et 4. Plana quidem & trita eſt (fatuos quia facta p oēs)
 Hęc habet aſſiduos motus / greſſuſq; frequentes.
 Virgilius Noctes atq; dies patet hęc. nullumq; refutat:
 Ecclesi. xxxii Qui cupit ad fatuos curſim properare ſurentes.
 Lucę. xiii. Felicitatis iter quod cœlum tendit in altum:
 Et quod prudentes recipit: ſoloſq; beatos:
 Eſt nimis anguſtū: patulo nec calle pateſcit:
 Nec tritū a multis: quoniā (q̄ maxima turba eſt)
 Sapien. v. Gens mala vitat iter: iuſtis ſanctisq; paratum
 Pſ. vi. Mentibus: iniuſtus non has calcabit harenas.
 Virtutem poſuit deus vt ſudore paretur:
 Aſt pauci tentant foelices figere greſſus:
 puerbi. xiii. Ad bona ſupremi regni / nitidamq; cāteruam.
 et xv. Inde eſt qđ multos orcus capit: æthraq; paucos.
 Ezech. vii.

Prauā maiorū exempla.

Cum pater & genitrix ollas / pariterq; metellas
 Collidunt: pueri cacabos confringere discent.
 Fiunt equales nati genitoribus: illic
 Sunt ubi non casti signa & monumenta pudoris.

Si dānosa
 fenē iuuat
 alea: ludat
 & heres.

Grandēūi properate senes / fatuūq; parentes
 In vos nam satyrę torqueo tela meę:
 Audetis prauos coram matre atq; puellis
 Effari mores: rīdīculumq; nefas:

h. i.

Inaenialis
 Val. li. ii. c. i
 Sapien. iii
 Ecclesi. vii.

- Ecclesi. iiii. Nunc veneris nugas: nūc vos dictatis amorem:
 Et natis teneris: ad mala: signa datis.
- Eccē. x. Non pudor in verbis: non est reuerentia vitę:
 Non decus aut specimen / ingenuusq; nitor:
 Non pueri mores discunt: non fœmina seruat
 Signa pudicitię: turpia cuncta sonant.
 Fœmina de fatuo carpit mala signa marito:
 Sectatur proles moribus ipsa patrem.
- pue. 19. et 29. Non docuit genitor fatuus bene viuere natum:
 Iure igitur natus moribus alter erit.
- Iuuenalis Si sunt lufores patres: pueri atq; nepotes
 Rebus in his prauis se simulare solent:
 Trita etenim veterū dicunt prouerbia nobis:
 Sępe solet similis filius esse patri.
 Ludere phas monachi reputāt sibi: qñ reponit
 Abbas taxillos: alea iacta placet.
- glo. in l. q si
 nolit ff. de ed.
 edic.
 glo in c. fi. de
 con. dif. v. O mores miseros: o tempora plena furbris:
 Plenęq; stultitię: num deus vsq; feret!
- Esop^o i apol. Se similem patri natus: se filia matri
 Reddit: ad exitium semina prima fluunt.
 Non lupo vllus ouem genuit: nō Tygride seua
 Aut vitula aut agnus nascier vsq; potest:
 More patris cancer retro serpitq; / meatq;
 Sectantur pueri sic mala signa patrum.
- Ecclesi. vii. Quin & morigeros possunt generare parentes
 Filiolos: qui sunt morigeri atq; boni.
- Diogenes Diogenes puerum temulentū vt viderat: inquit:
 Fili/te genuit ebrius ecce pater.
- Ecclesi. 37.
 puer. xxii Aedibus iccirco propriis: sic viuat honeste
 Quisquis: ne cunctis dogmata praua ferat.

De voluptate corporali.
 Simplicitate rudes / ad se lasciuia voluptas
 Allicit interdum: more ouiumq; necat.
 Quosdam etiam firmo / thaurinos detinet / vnco.
 Ast alios volucris fune / fugaq; ligat.

Spne volu
ptates: no
cet empta
dolore vo
luptas.

Aequipat sese meretrici blanda voluptas:
 Quę compta in platea sedet & nudata mamillas:
 Et redimita comas: spurcum mercatur amorem.
 Pellicit & molles ad se: blandūq; cubile

Prover. vii.

h. ii.

- Ezech. xvi. Mox referat: vilem sumens de crimine mercem:
 Et rogat vt quisq; secum luctetur/iniquis
 Micheę. i. Delitiis: pariter falso oblectetur amore.
 puerbi. vii. Illius inq; sinum/nullo moderamine stulti.
 Ecclesi. xix. Profiliunt: veluti bos vincetus transit/& agnus
 Ad lani cultrum: iugulumq; exponit ad ictus.
 Accipe stulte precor q̄ sit fugienda voluptas
 Jeremieę vii. Hęc animam damnat stygis & mergit in vndis
 Hęc sensus lacerat: confundit semina mentis:
 Contaminatq; malo p̄cordia recta sapore.
 puerbi. 4. Parua voluptatis quamuis sint gaudia: longa
 Pœna tamen sequit̄/misero permixta dolore:
 Eccs. ii. Desine delitias mundi sectarier vsq;
 Lucę. viii. Non durant: fugiunt mox: & mutant̄ in horas.
 p. ier. 8. et 13. Quisquis in hoc forsan contemnit gaudia mundo
 Ecclesi. i. Vana voluptatis: nec sese inmergit in illas:
 Ille sapit vere: & post mortem gaudia cœli:
 Ambrosiamq; sacram gustabit lege perenni.
 Sardanapal⁹ Sardanapalus enim/spreto virtutis honore:
 Insti. li. i. Sola voluptatis celebrabat sacra/focosq;
 Corporis illecebras: spurcum & libabat amorem:
 Censuit esse q̄dem explendum p̄sentibus ipsum
 Delitiis animũ: quoniam post fata voluptas
 Nulla foret: stygiũ est hęc nam sententia ditis.
 Micheę. vi. At pater omnipotens hunc fato sustulit atro:
 Tartareisq; animam tandẽ damnauit in vndis.
 Delitię mundi: quas promit praua voluptas
 puerbi. xxiii Sunt procul a nobis pulsandę: dira venena
 Eccs. v. Ex ipsis manant: & fellis copia magna:
 Ecclesi. xxv. Has fugitur figiat sapiens: & honesta sequatur.

Archana esse recondenda.

Qui non in tacito poterit secreta tenere
 Pectore: & occultum condere corde suum:
 Est fatuus: nescitq; suam compescere mentem:
 Tristitiam incurrit sepius inde grauem.

Secretum
 mētis nūq̄
 tu pande
 maritę.

Qui secreta sue non vult abscondere mentis:
 Vxoriq; sue vel cunctis gentibus offert
 Quid velit & statuatur vel quid conceperit / ipsa
 Mente: merus fatuus docto reputatur ab omni.

Sene. de mori
 Iob xxviii
 Eccle. xxxix.

h. iiii.

- Iudiciū. xiiii. Sampson: qui quondā fuerat fortissimus heros:
 &. xvi. Non oculis orbatus erat: nec crine sacrato:
 Secretum mentis si non rescisset amica.
- Statius i theba. Amphiareus vates dum fata futura timebat
 Auguriū: latuit: thebana q; prælia fugit:
 Proditur at tandem proprio de coniugis ore.
- Eccē. x. Historię recinunt veteres / & dogmata prisca:
 Qz mulier nufq; secreti sit bona custos.
- Ecclesi. xix. Matronis igitur cœlemus pectora semper.
 Qui sua non nouit cōmissa archana tacere:
- Prouer. xxi. Quiq; ad cuncta suum pandit secreta labellum:
 A tali caueat sapiens sibi quisq; / catuq;.
- Horatius in epi. Percunctatorem hunc fugias / q; garrulus ipse est.
 Prouer. 28. De rebus magnis / est qui se iactitat vsq;:
 Et q; res cunctę sibi sint in amore secunde:
 Rimari si quis vellet tum verba dolosq;:
 Rebus in his cunctis mendacē offenderet ipsum.
 Ex qua stultitia sapiens intelligit omnis:
 Qz scabrum voueat cuculū / manibusq; remulcet.
- Seneca. Condita si mentis cupias archana manere:
 Fac mihi ne dicas: quod vix abscondere possim:
 Occultumq; tuum secreto in pectore cœles:
 Haud aliis pandas: sed sis taciturnus vbiq;.
- iii. Reg. xxi. Si non vxori Iezabel prompsisset Achab rex
 Verba suę mentis: Naboth nō morte periret.
- Prouer. xxv. Qui gestant in corde suo secreta: cati sint:
 Et caueant aliis temere vt non talia pandant:
 Sic m age securi: semper tutiq; manebunt.
- Esaie. xxiiii. Dixit enim quondam sancta de gente ppheta:
 Secretū mentis mihi met seruare studebo.

Vxorem ducere propter opes.
 Diuitias propter solas: non prolis amor e:
 Vxorem ducens / coniugium ve petens:
 Hic patitur merito lites: & iurgia / rixas:
 Et pacem / & perdit cōmoda connubiū.

Impater-
 go viro
 intolerabi-
 li⁹ nihil est
 q̄ femīa dī
 ues.

Aruinam multi querunt sub podice aselli:
 Et cumulant trullas: stercora vana petunt:
 Vxorem ducunt vetulam dum turpiter Eglen:
 Qz nūmos habeat / diuitiasq̄ leues. h.iiii.

Iuuenalis
 l. oratione. ff.
 de ri. nup.
 i. ad cor. vii
 Sapiē. xiiii.

- Iuuenalis
 Prover. xix. Nulla quies illum recreat: pax nulla fouebit:
 Semper habet rixas: litigiumque frequens:
 Nulla voluptatis spectabunt ocia talem:
 Magnarum allexit quem male saccus opum.
- Prover. v. ifi Nullaque speratur proles: dilectio nulla:
 Vnam pacificam vixaget ille diem.
- Prover. ix. Quin sibi continuo saccus transuerberet aures:
 Quem propter stultus factus/inersque fuit.
- Ecclesi. xix Raro hos fortunę facies comitatur amica:
 Qui numis nubunt: non sibi: non pueris.
 Ducitur in thalamu funesta pecunia sola:
 Propter opes trahimus grandia aratra thori.
 Iustitia & doctrina nihil curatur: honestas
 Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
 Nam socer in primis: qd enim gener (inqt) in ere
 Possidet/aut numis: iuggera quanta tenet?
 Nec patris aut proauis probitas/virtus/vel honestas
 Queritur: an vulgi semine prodierit?
- Iuuenalis
 Prover. vii Protinus ad numos: de moribus vltima fiet
 Questio: sic fient nunquam in amore pares.
- Proverb. xxi Inde fit/vt multis deserta habitare seorsum
 Plus leue sit: talis quam iuga ferre thori.
- Prover. xxv
 Ecclesi. xxv Namque loquax mulier/verbosaque: corpus adurit:
 Atque animam & vires: membraque cuncta terit.
 Propter opes teneram vendit quicumque iuuentam:
 Mercatur lites & sine fine dolos:
 Huic nihil est fidei: nihil & probitatis: ad omne
 (Spes modo sit numi) transeat ille nephas.
- Ecclesi. xii. O male prudentes: qui tam conubia sua
 Queritis: & seruum tenditis esse pecus.

De liuore & inuidia.

Inuidie telum lato torquetur in orbe:

Et status in terris hac sine nullus erit:

Odia dira volant magni per climata mundi:

Nec dum Nythardi semen abiuit atrox.

Inuid⁹ al=
terius reb⁹
marcessit
opimis.

Liur edax: fatuos multos: animosq; malignos
Concitat: & stultos pungit sine fine proteruos:
Nascitur inuidie telum: quod liuida corda
Parturit: & multos nusq; sinit esse quietos.

Eccle. xiiii.
Eccs. iiii.
Ad Roma. i.

- Salustius Duceris inuidia: q̄ ego te possideo plus:
 puer. xxviii. Aut mihi sunt plures n̄mi: seu maior aceruus
 Cicero Rerum: vel mihi q̄ plures reddunt honores.
 Ecclesi. xiiii. Aes petis atq; meum: quod nullo iure teneres.
 Vel quia fastidis nostrum & contemnis amorem.
 Ouidius. Lethale est adeo vulnus liuoris acerbis: 20
 n̄. meth. Vt nequeat penitus sanari/aut rite mederi.
 puer. xxiii Est ea proprietas liuoris semper edacis:
 Si sibi constituit quenq̄ mordere: quietem
 Nullam agitat donec facinus perfecerit illud:
 Non somnus: non vlla quies: non vlla voluptas
 Est adeo dulcis: seu delectabilis vsq̄:
 Vt possit cordis procul extirpare dolores.
 Descriptio Pallentes ideo fauces: pallentiaq; ora
 Inuidie ex Semper habet liuor: macies in corpore toto
 Ouidio Glauca sedet: visus toruus: squalentiaq; ora
 Scintillant: rabidus nec plenis liuor ocellis
 Suspicit in quenq̄: furibundo pectore torpet.
 Ioseph gen 37 Cuius precipuum tibi fert exemplar Ioseph:
 Quem nunq̄ intuiti sunt recto lumine fratres.
 Raro etiam inuidia nisi mersis flumine ridet
 Nauibus: aut si fors perit ingens copia reru.
 Ecclesi. xlviii Verum continuo rodant licet inuida corda:
 Inuidia: ex proprio sentit sua damna dolore.
 Alanus Nec quicq̄ nisi se valet ardens aethna cremare.
 Maior & inuidia est fraternis cordibus orta.
 Lucanus Fraternali primi maduerunt sanguine muri.
 Genes. iiii. Hoc Abel atq; Chayn: hoc Atreus atq; Thyestes
 Statius i the Ethiodles cum fratre suo: pluresq; docebunt.
 i. Petri. ii. Inuidiam iccirco fugiat sapiensq; bonusq;

De impatientia correctionis

Tibia cui fatuo / tantum solatia prebet:

Nec curat cytharam: plectra & amena lyre:

Hic propere ascendat stultorum (posco) carinā:

Et remos celeri concitet ille manu.

Non patitur stultus
sua verba
aut facta
reprēdi.

Stultitię infauste certissima signa videntur
In fatuo. qui non verbis auscultat amicis:
Nam stolidę illius tanta est corruptio mentis
Audire vt nequeat sapientes digna loquentes.

Prover. 23.
Ecclesi. 22.

- puerbi. i.
 et xviii. Cum tamē & prudens: bona quę sunt iugiter audit
 Et sapere vt possit: sapientes semper honorat:
 Suscipit: & sequitur: sua quo sapientia crescat.
 Fistula sed fatuo solatia dultia prebet:
- Promer. x.
 Ecclesi. xv. Nec curat citharę sonitus: nec barbitos illum
 Oblectat: fidibus non delectatur amenis.
 Nil magis vsq; placet fatuo: nil dulce videť:
- puerbi. 24.
 et xxvi. Qđ baculus crispus: qđ rustica fistula stulto.
 Nec sinit vt quisq; sibi dogmata sana ministret:
 Nec patitur quenq; qui corrigit/aut monet ipsum.
 Inde sit vt magnum fatuorum crescat/& ingens
 Agmen vbiq; nimis: qđ sis precor improbe stulte
- Sapien. vii. x
 et xv. Disce: hominem te scis mortalem: scisq; caducū:
 Ad Rom. vi. De cęno terre genitum: de stercore factum:
 Ex cinere/& terra/limo/cęnoq; lutoq;
 Compositum: at sensus tribuit natura scientes:
- Ecclesi. xxv.
 P̄s. cxviii. Et data clara quidem ratio est: animalia^a bruta
 Qua nobis cędunt: sed tu precordia stulta
 Qui geris: acceptę rationis munera rumpis.
 Quid tua te nimium iactat funesta potestas?
 Quid te nobilitas? facies? quid culta iuuentus?
 Quid te diuitię molles? quid corporis artus
 Extollūt? tibi quę damnū & nocumēta ministrāt.
- Eccle. 3. et. 17.
 Tulli. i para.
 Eccs. vii. Est sapiens solus/locupletior omnibus: idem
 Fortior & cunctis: hunc audi: illumq; sequaris.
 Est melius prudens: si dure corripiat te:
- Tob. ii.
 Iob xxviii.
 P̄s. xviii.
 puerbi. i. viii
 Math. xi.
 et xxiii. Qđ si te fatuus mulcenti arrideat ore.
 Quādoquidē hic foelix homo: qđq; corde pauorē
 Semper habet: pœnas semper meditat acerbas.
 Atq; dei suffert/primis iuga dulcia ab annis.

De fatuis medicis & empericis.
 Artem qui medicā tremulis molitur in ægris:
 Nec tamen indocta scit medicare manu.
 Arte carens: vires nature nescit & herbas:
 Ludius & fatuus/ridiculusq; manet.

De vanis
 medicis &
 empericis

Hic etiam nostrum poterit conscendere curram
 Et modo stultigerq; carbasa ferre ratis.
 Visitat empericus q; quis morbo ve grauatū: aut
 Morte laborantem quē videt atq; notat:

Insi. de le. ac
 qui. i peritia.
 ff. de re. iu. im
 periti.
 c. tua de homi

- Seneca de cle
me. ad Nero.
Ecclesi. x. et
xliiii.
Prouer. vi.
- Atq; ait: expecta donec documenta librorum
Inspiciam: quo te rite iuuare queam.
Dumq; domum medicus redit: & concepta libelli
Scrutatur: mortis hunc fera fata premunt.
Atq; animā expirat: soluuntur corporis artus:
Sera nimis medici stulta medela fuit.
- Ecclesi. 38
- Nituntur plures artem tractare medendi:
Et quorum penitus pectora nil sapiunt:
Non voluūt libros: aut quas Podalyrius artes
Inuenit: Mesues nec documenta legunt:
Nō Auicēna docet medicos tam dogmata vana:
Nec tales medicos: docte Galene: foues:
Sed sua in herbarū discunt medicamina libro:
Multa supstitio: dogmata falsa patent.
Et vetulę prauam prestant medicaminis vsum.
Quas sequitur passim sedula turba tamen.
Profitentur enim cunctos sanare dolores:
Perq; horas cunctas / per loca / perq; dies.
Et sua q; puero atq; seni collyria prosunt:
Quod matrem iuuat: prosit idemq; leni.
Non opus est causas rerum atq; elementa tueri:
Naturę vires hęc medicina premit.
Et morbos varios vna dissoluit in herba:
Qualem forte sibi Thessala saga dedit.
- Io. an. defen.
cx. c. i. li. vi.
- O cucule emplastro quis te docet. aut alabastro
Ex vno cunctis posse preesse malis!
- Sapien. xii.
- Est medicus: veluti indoctus solet esse patronus.
Consultus / qui non scit dare consiliū.
Aut te nō medicum dicas: aut discite mēderi:
Aut si vis medicus: sis fatuusq; simul.
- glo. in c. fi.
xxix. di.
- Seneca.
- Cuculus chi
rargicus.
- Sapiē. i.

De ſecularis potentie exitu.

Non fuit interris vnq̄ tam magna potestas:

Tempore que fragili non quoq; diffluet:

Cuncta rapit læthum: mors vltima linea rerū est.

Res hominū nulla conditione manent.

Ad genes
cereris sine
cede & sãg
uine pauci
Descēdūt
reges & sic
ca morte
tiranni.

O tardos animo fatuos: quos magna potestas
Eleuat: & nimis qui munera vana sequuntur:
Tanq̄ perpetuis vita hęc sit firma columnis:
Nec moribunda quidē capiat er tempora finē.

Eccle. 9. et 29
Iuuenalis in
satyra oibus i
terris

- Cesar Iulius. Magnanimus cesar qui sub iuga romula traxit:
 Marte sed indomito / spatiosi climata mundi:
 Et tenuit sceptrum regni / fascesq; superbos
 Solus: & incepit ciues torquere potentes:
 Tempore sed modico tam seua potentia mansit.
 Horrenda cecidit tandem cum morte necatus.
- Darius Rex Sceptraq; perfaru Darius tulit: optima regna &:
 Persay
 i. mach. i. Sed non contentus propriis: externa cupiuit
 Imperia: hinc propriu perdit regnu & diadema.
- Xerxes de q; Ipse etiam Xerxes regum ditissimus olim:
 Iuuenalis Dum cupit externas bello popularier oras:
 Attica regna adiens: amisit / castra / virosq;
 Atq; rates pariter turratas merisit in vndis.
- Nabuchodo- Et Nabuchodonosor sceptro Babilona gubernas
 nosor. Dan. 3. Fortunę nimium dum fidit: tentat honores
 Diuinos prestare sibi: at diuina potestas
 In speciem bruti regem mutauit inanem.
- Alexander. m. Magnus Alexander cui vix suffecerat orbis
 Iuuenalis Imminus: grauis primus dominator in oris:
 Non secum ad stygiam sua vexit regna paludem.
- Cyrus. Hero- Quid Cyrum refero? lambens in morte cruorem
 dotus & Iusti Sanguinis ipse sui: sic transit gloria mundi.
 nus li. i.
- Cresus. Hero Croesus quandoquidē regnisq; / opibus vel opimis:
 dotus li. i. Non contentus erat: tamen hunc fortuna fefellit:
 Euertitq; suum regnu: atq; potentia sceptras.
- Ecclesi. x Omnia regna cadunt: ruit & mundana potestas:
 Exemplu dat Roma potens: Carthago: Mycene:
- Ecclesi. xlix Et Solyme. atq; Tyros: & Grecia tota: subibit
 Iob iii. Mox latiu. pereunt qa namq; mortalia cuncta
 Apoca. xviii Quę facimus: cunctis exitus vnus erit.
 Sapien. vii

De p̄destinatione.

Qui precium poscit quod non meruisse videtur:
 Atq; super fragilem ponit sua brachia cannam:
 Illius in dorso cancrorū semita stabit:
 Deuolet inq; suum rictum/satis assa columba.

Omnes q̄
 dem p̄sciti
 pauci vero
 ad vitam
 p̄destina-
 ti.

Scire nefas homini quę sit diuina voluntas:
 Quid ve deus statuatur: quis finis: quę sibi merces:
 Hęc fatui querunt: quibus est nimis anxia cura
 Nosse: quod a superioribus decernitur: atq; probat̄.

Ad eph. i
 de pe. dif. iiii
 c. benedictus

i. i.

Ad Romā .i. Præcipue iccirco fatuos hoc carmine verso:
 puerbi. xxvi. Ignauī qui sunt: qui vix elementa sacrarum
 Gustarunt legum: docti tamen atq; periti
 Hiero. in plo/
 go biblię. Esse volunt: librosq; reuoluunt: more sinistro.
 Exponunt falso / quod sanxit diua voluntas.
 Arbitrioq; suo scripturam & dogmata sacra:
 Atq; reluctantem conantur vertere sensum.
 Audi igitur fatuos: qui seuo errore trahuntur:
 Audacesq; volunt superum depromere mentem:
 Audi que referant stulta & petulantia verba:
 Grego. i dia.
 xxiii. q. iiii.
 obtineri Si deus eternam requiem sedemq; bonorum
 Prescripsit cuiq;: nihil est quod vertere possit
 Aut mutare: sibi statuit quod diua potestas.
 Iohan. vi. Sed deus ad pœnas si quem prescripsit auerni:
 Tartareis tenebris si quem damnauit & umbris
 Hunc nihil eripiet. tanq; deus optimus auctor
 xxiii. q. iiii.
 nabuchodo
 nosor Omnipotens non sit: non iustus: non metuendus.
 Sapien. x. Dat precium nulli nisi qui meruisse uidetur.
 Ieremie. li. Pro meritis reddi debentur premia iustis:
 prouer. xxiii. Iniusti pœnas debent perferre minaces.
 Ecclesi. xii. Qui domino seruit sincero pectore: leges
 Et fidei obseruat: precium & votumq; capescit.
 Math. xvi. Desine stulte precor superum confringere fatum.
 Ad Ro. ii. Nos deus omnipotens ad gaudia magna creauit:
 Apoca. xxii. Omnibus & nobis cœlorum regna parauit
 Non vult q; nigri subeamus tartara ditis:
 At propria ruimus culpa: superosq; negamus:
 Reddere qui iustis animis pia gaudia possunt.
 Desine stulte loqui: petulanq; compelle labellum:
 Esaię xlv. An figulo cacabus dicet: cur vrceus haud sum?
 Ad Ro. ix. Sic placet artifici. bene qui bona cuncta parauit.

De obliuione sui ipsius.

Qui uolet alterius subitas extinguere flamas:

Atq; sue patitur vrere tecta domus:

Est fatuus: decet & stultorum fistula talem:

Aduocet ut stolidos ad sua vota viros.

Qui curas hominum tolerat: semperq; laborat
 Ut res alterius peragat / fructumq; ministret:
 Nec curare suas properat res / comoda / fructus:
 Quin sua postponens facta atq; negotia passim:

Agris tuis
 sicutibus:
 alieni irri-
 gandi non
 sunt.

iu. l. culpa est
 ff. de re. iu.
 et in. c. no est
 sine culpa. de
 reg. iu. li. vi.

i. ii.

- Ecclesi. xxx. In rebus propriis stultus dormitat & excors
 Intentisq; oculis aliena incōmoda pensat.
 Hic legat interea nostri documenta libelli:
 Qui sua postponens aliena negotia versat.
- de pe. dif. ii. qui vult Cum tamē omnis amor: prima a se exordia sumit
 Incipit a seipso: proprio nil gratius vsu.
- Therentius Hoc docuere sōphi: docuitq; Therentius illud:
 Hoc docuit veteris sanctissima pagina legis
 Qui vult alterius res explorare frequenter:
 Se prius inspiciat: sibi consulat: atq; labores
 Inde suos prudens proprios conuertat in vsus.
- I. preses C. de ser. et aqua. Alterius iactum lusor qui attendit: & vsq;
 Negligit ille suum: stolidus rationis & expers.
- Cicero i epif. Qui vult flāmiuomas vndis sedare fauillas/
 Alterius tecti: proprioq; in culmine flammās
 Conspicit: atq; suis laribus succurrere differt:
 Ille parum sapiens: sua non bene comoda curat.
 Alterius qui portat onus suffertq; labores:
 Negligit & propriū: discrimina solus habebit.
- xxiii. q. v. si placet Alterius tecti: proprioq; in culmine flammās
 Conspicit: atq; suis laribus succurrere differt:
 Ille parum sapiens: sua non bene comoda curat.
 Alterius qui portat onus suffertq; labores:
 Negligit & propriū: discrimina solus habebit.
- xix. q. ii. dne xiiii. di. q. ait Qui causa alterius facit id: quod parturit. si
 Contemptum: risus/incōmoda/damna/labores:
 Vix nostram effugiet fatuā quin scandet in arcē:
 Atq; asinum manibus ducens ludibria tollat.
- Prover. v et xxvi Quid te stulte iuuat peregrinas voluere causas?
 Quid ve alios curas? proprii sis tutor honoris.
 Disce domus proprię/causas/res/cōmoda/primū
 Querere: & inde tibi sit cura labor quoq; amici.
- Prover. xx. Est penitus fatuus qui curat res alienas:
 Prouideas domui proprię: dispone/ministra:
 Hoc decet: inde tibi sit proxima cura sodalis.
- iiii. Regū xx

De vitio ingratiudinis.

Qui sibi vult fieri offitium bonitatis amicum
 Atq; operas promptas appetit alterius:
 Est tamē ingratus: nec munera prompta vicissim
 Offitii præstat: nil probitatis habet.

Oēs sapiētes odere īgratos.
 Ingratitudo exsiccat fōtem bonitatis.

Est fatuus qui multa petit: semperq; reposcit
 Offitium alterius: & negat ipse vices:
 Qui sibi vult fieri quicq;: debet honores
 Reddere: & æquivalens munus amicitie.

C. delib. et
 eo. li. l. i. et ii.
 xii. q. ii. octa.
 Tullius i offi

i. iii.

- Ad collo. iii Qui capiti alterius curas magnosq; labores
 Lenitici. xix Imponit: precium conferat ille simul.
 Tobie. iiii. Dedecus est ingens: si quis benefacta laboris
 Eccle. xxxiii Accipit: equales denegat atq; vices.
 Plantus iasi. Qui cupit ex aliqua lucrum nanciscier arte:
 Hoc sibi proponat menteq; constituat:
 Eroget impensas: nec rebus parcat avaris:
 Si saltem laudem poscat habere bonam.
 puerbi. xxii. Et si precipuos acquirere tentat honores.
 Munificus / blandus / sit pius: atq; bonus.
 Sapien. xvi Qui bene contentus: facto nequit esse labore:
 Ecclesi. xxix. Quem modico precio soluere / habere potest:
 Non indignetur: sibi sit querimonia nulla:
 Si labor / & meritum forte negetur ei.
 Ecclesi. vii. Qui petit alterius opas / benefacta / labores:
 Malach. iiii. Ingenioq; frui: munera rursus agat.
 Verum a priuatis liceat descendere rebus:
 Ingratas vrbes comemorare simul.
 Camillus. de quo Tit^o liui⁹ Roma quid ingrata quondam impietate camillū
 Tractasti: pro te qui fera bella tulit?
 Tu procul emeritum pepulisti ex vrbe camillum:
 Quo duce fregisti gallica castra tamen.
 Solon de quo Herodotus Attica terra ferox / pepulisti ingrata Solonem:
 Qui statuit leges & bona iura tibi:
 Pro merito ingenti: pro sudore atq; labore:
 Exilium dederas: Attica terra viro.
 Lycurgus de quo Instinus Nec taceo ingratos ausus / q; Sparta lycurgum:
 Latorem legum pellis ab arce tua.
 Scipio affri. Scipio qui fuerat patrię seruator honestus:
 Titus liuius Ingratam patriam sensit & ille suam.

Sui ipsius complacentia.

Pulmentum fatuis presens mea decoquit olla:
 Adsit stultorum sordida turba precor:
 Adsit qui speculo vultum/faciemq; frequenter
 Inspicit: & semper cui sua facta placent.

Hic bene pulmentum posita cōtundit in olla:
 Atq; coquit fatuis sua pulmentaria crassis:
 Qui se prudentem fors estimat/atq; decorum:
 Cui sua sola placent: & quem vesania dūctat:

Cū sua cui
 q; placent
 facta atq;
 negotia so
 li.

Hinc stul
 tis tota est
 terra reple
 ta viris.

prone.iii
 c.ne, iunitaris
 de consti.
 Ad Rom.viii

i.iiii.

- Vt speculo semper se contempletur inani.
- puerbi. xiii.
et xiiii. Cum tamen: in vitro fatuum quoque cernat inertē:
Quamuis non videat/capitis quas porrigit aures.
Hic si deberet dygitis iurare leuatis:
Cum de formosis/sapientibus/atque peritis
Ecclesi. xx.
Iob v. et xviii. Sermo foret: sese cunctis prestare putaret.
Et sibi non similem in spatioso crederet orbe:
Iuraretque simul quod detestatio rerum
puerbi. xxxi
Ezech. xvi.
Esaie iii. In se nulla foret: se pulchrum/sequi beatum
Estimat/atque homines audet iurare deosque.
Consult hoc speculum semperque & fungitur omni
Tempore: seu somno iaceat lectoque supinus:
Siue stet erectus: vitro suspensus inheret.
- Otho Impa-
tor speculū sp
secū habuit
Iuuenalis Quod speculū memorē Pathici gestamē Othonis:
Quod secum in castris cesar gestare solebat.
Quotidie barbam qui rasit/glaber ut esset:
Vngebatque cutem cum succo lactis aselli.
- Salustius Offitium muliebri quidē est: hos foemina querit
Ornatus: speculum & pendet de fronte puellę:
Retiolum: & mundū: contexta monilia: vestē:
Ordinat: idque mares hodie comitant/aguntque:
Ut sibimet placeant: sese mulieribus equant.
- Ennius
Tullius i off. Nostrī etenim iuuenes habitus gestant muliebres
Illaque virgo viri: nulla est discretio rerum.
- Pygmalion
de quo Ouidi
us. x. metha. Pygmalio effigiem fertur de marmore quondā
Fecisse: & propriū sibi tam coluisse laborem:
Perditus ut fuerit vecors in marmora versus.
- Narcissus de
quo Ouidius
iii. metha. Fonte super vitreo perit Narcissus amore:
Dum sua forma placet fatuo quam vidit in vndis:
puerbi. xiii. Stultorum numerus sic creuit: & impia turba.

De choreis & saltationibus

Qui choreis gaudet aut saltibus inmoderatis:
 Ut cuculam ducat stultior ipse manu:
 Ille deum offendit: perdit quoque tempora frustra:
 Contrahit inde etiam plurima damna sibi:

Nil placet
 in tota sa-
 piētib⁹ vs=
 que chorea:
 Quod iu-
 uet / aut p
 sit: cōdece
 at ve bo =
 nos.

Hos quoque nō sanos fore dicim⁹: immo furentes: Exodi xxxij.

Qui choream querunt: quos labor ille iuuat:
 Ut currant passim: veluti furiosa vagatur
 Thyas: ubi erectus Thyrsus in arua vocat.

Orgia bacchi

Druyde de Vt druyde saltant pulsantes tympana galli:

quibus Iulio
cesar in comē
Salii de quibus Ceu quondam salii fetidos saliere per vtres:

Virg.ii.geor. Turba/Cybeleios sic agit illa choros.

*Et ueritas in
proferant iudi
premia qd iugentis
pagos & rotundia
ritu Theside
posuere Ang Iud
popula ten
Mollibz
in adans rucros
salute per uat
I.corin.x*

Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
Efficitis? que merx digna labore tamen?

Ast ego dum meditor fatui primordia ludi:

Principii causas comemoro esse malas:

Exodi. xxxii In statua vitulum demon cum poneret aureum:

Contemptum faceret impius/atq; deo:

Cum bene potasset populus: persuasit ad illam:

Luderet inq; chorum turba proterua: iubet.

vide nota. glo Illecebre tales pariunt incommoda multa:

in cle.i.de cel. Ad vitium prebent semina multa frequens.

in cle.attende Concurrunt illic pomposa superbia:luxus:

res de sta. rel. Et petulans saltus: & furiosa venus:

de vi.et ho.cl. Nam venus in primis/choreis solatur in illis:

cū decorem. Hanc sequitur pedibus turba petulca citis.

puerbi.ii. Ludus in orbe quidem est nullus damnosior isto:

Contaminat stimulis pectora casta suis:

Ludus & iste quidem: non pax/sed pugna videt.

Clamando currunt/vociferantq; nimis.

Quis locus immunis: que non vesania talis

Contaminat? templi vix loca tuta manent.

Clerus: & in cappa monachus: puer atq; puella:

Et iuuenes blandi: decrepitiq; senes:

Virg.ii.geor In girum saltant pedibus: ductantq; choreas:

Iudith.iii. Atq; in compositis motibus vsq; ruunt.

*Veribus in rompre
ludus situz
solus pue*

Rusticus in circo teneram cum flectit amicam:

Non sitis hunc tota nocte/die ve premit.

De nocturnis ioculatoribus:

Qui cythara/aut aliis ludis de nocte vagaſ:
 Ante domum ſtultę cantando pulſat amicę:
 A dulcię mouet luſtantia membra ſopore:
 Hunc fatuum oblectat/moriatur frigore noctis.

Stult' per
 plateas no
 cturmo te
 pore currit
 Carmen &
 exclus' fle
 bile cantat
 amans.

Iam ſatyre finem poſuiſſem pene:ratemq;
 Mouiſſem ad portum:ceſſaq; vela ſimul:
 Sed mihi propoſitū rapiunt nunc turba/cohorſq;
 Stultorum:vigili qui modo nocte volant.

Eſaie xxix
 Sapien. xiiii

- Iob xxxiiii Dum mollem capiunt animantia cūcta soporem:
 Dum requies animis corporibusq; datur:
 Prover. vii. Ebria turba vias/vicos/strata/atq; plateas
 Occupat: & clamat: stultaq; verba canit.
 Nocturni lemures stigijs de fontibus orti:
 Hos homines turbant: eumenidumq; cohors.
 Hi cytharas feriunt: hi dulcia barbita tangunt:
 Hi fidibus ludunt: ismari aq; lyra.
 Onidius in arte. Ante domum cantus charę modulantur amicę:
 Lucę. v. Et stantes vlulant: cantica stulta canunt:
 Non abeunt: donec fundatur vrina matellis:
 In caput aut donec saxa/vel olla volat.
 Quin etiā hęc peragunt hyberno tpe stulti:
 Cum glacie & niuibus candida tecta rigent.
 Sapien. xvii. O male prudentes: quid vos hęc gaudia noctis
 Iohau. xi. Delectant? quid vos currere nocte iuuat?
 Nec solum iuuenes: humili de plebe creati:
 Cantando tacite ludicra noctis agunt.
 Hoc pceres faciūt: clerus/monachi/atq; sacerdos:
 Ad ludum hos omnes fistula stulta vocat.
 Hic latrat: ille boat: balatum ructitat alter:
 Toruius exclamans: plus sibi laudis habet:
 Hac etiam in turba reperitur sepe maritus:
 Qui solet in fatuo ducere fune chorum.
 Vxoremq; suam viduo in lodice cubantem
 Deserit: & causam dat sibi sepe mali.
 Iuuenalis Dum cuculam pascit vir: scēmina sepe nouellā
 Currucam admittens: oua aliena cubat.
 Ad ephe. iiii Vos igitur moneo facitis qui talia: vestras
 .i. thessa. iiii. Obseruate fores: seu remanete domi.

De mendicis & eorum vanitatibus.

En metuí ne me stultę defectio sectę
Afficeret: numerus nec satis vsq; foret:
Sed mendicorum turbas scrutatus vbiq;
Inueni paucos (credite) vbiq; bonos.

Tot mēdi
corum cer
nis fraudes
q; dolosq;
Vt merito
hos fatuis
grandibus
accumulē.

Inter mendicos fatuorum est magna caterua:
De quorum ritu nostra camēna refert.
Se plures nutrire volunt: natoq; tenellos:
Hoc studium multis: hęc quoq; vita placet:

C. de mēdi.
vali. li. xi
v. q. v nō oīs
86. di. c. palce
glo. sup math

- c. auaricie de Clericus: & monachus rerum qui seruat aceruū:
 preben. Mendici exercet attamen officium:
 puerbi. xiiij. Paupertatis onus tales plerumq; querunt:
 Ast opibus pleni/diuitiisq; rogant.
- Luce. xi. Vsu oportuno est elemosyna sacra statuta:
 Tobie. iiii. Vtq; inopi solū/pauperibusq; detur.
 et xii. Hanc dedit oipotens homini vt releuamē egeno
 Ecclesi. iiii. Effet: sed tamen hanc plebs vitiosa rapit.
 Ps. xl. Non prior in claustro: non abbas: presbiter atq;
 Dauidis. iiii Censibus in propriis cor satiare queūt.
 Plus cupiunt: faccos/capsasq; inferre per vrbes
 Mandant: hisq; domus/limina cūcta premūt.
- Ecclesi. vii. Per plateas currunt mendici: perq; tabernas:
 Nullus ab his vacuus nunc locus esse potest.
- de pe. et re. c. Sunt qui reliquiis sanctorum munera poscunt:
 cū ex co Et questum faciunt per loca cuncta suum.
 Spirituū vendunt pennas sepe æthereorum:
 Vanaq; nonnunq; corpora / & ossa ferunt.
- Ecclesi. xix. Sunt alii qui cum validi sint corpore & annis:
 .l. vna. C. de Mendicant tamen: & crimina grandia agunt.
 n. edi. vali. Fraude sua pueris effringunt membra parentes
 Vt morbos vlulent: vulnera grata fleant:
 Et stipem precibus poscāt: manibusq; quadrantē:
 Quas fraudes melius theutona scripta notant.
- Vide librū Mendicant multi iuuenes validi atq; potentes:
 sultorū in lin causa est: q; labor his atq; op⁹ omne graue est.
 gua theutoni His qa plus placuit alienis viuere rebus:
 ca latius Paupertatis & hinc pondera grata gerunt.
- xlii. dif. quies Si mendicorum pergam memorare profanos
 cam⁹ in glo. Ritus: & mores: pagina deficiet.

De iracundis mulieribus.

Sunt pleriq; mares/asinos equitare frequenter
 Qui cuperent: si non fœmina prima foret:
 Sed q̄a precipitem mulier contorquet a sellum:
 Fœmineo hinc generi pareat vsq; pecus.

Sic colligo
 q̄ vidiãta:
 Nemo ma
 gis gaudet
 q̄ feram.

Fœmineũ laudare genus mea carmina vellent
 Nunc potius: sed m̄ causa maligna mouet:
 Si natura negat: facit indignatio versum:
 Fœmina me patitur praua silere nihil:

p̄ner. xxi.
 Ecclesi. xxv

- puerbi. xxi Cōmendare bonas mulieres semper amabo
Sed prauas versu dilacerare decet.
Ad quod securum facit/ & dīctare paratum:
Nullaq; hanc satyram fœmina docta leget:
Cornelia Gracchorum mater leget hos Cornelia nunq̄
Versiculos: mulier nulla dīserta leget:
Propterea audaci depromam carmina vultu
Laudabo iustas: dilaniabo malas.
- Ecclesi. xix. Fœmina quę sophię iucundo lacte fouetur:
Et quam delectat cum probitate decor:
Non facile ad crimen putidum: moresq; pudēdos
Corruit: aut tentat dedecus atq; nefas:
- Ecclesi. xxvi Fœmina iusta quidem mulcet plerumq; maritū
Iratum: placat seuitiamq; viri.
- Hester. v. Rex quondā Assuerus: mādauerat ense necandos
Hebręos cunctos/ & iugulare viros:
Hester sed verbis placabat pectora regis:
Iratum blanda mollit atq; prece.
Rex pius a Nabal spretus: lenitur ab vna
Abigail: gladium/ continuatq; manum.
i. Regū xxv Consilium dat casta bonum: dat fœmina mores
Ecclesi. xl. Ingenuos: mala sed nō pia vota parit.
Prouer. vi Consilio Salomon mulierum infectus iniquo:
Salomon iii. Reg. xi. Ut coleret falsos/ in sua damna/ deos.
Eccle. xlvii. Linguulaca est mulier: semper profundere voces:
puerbi. ix. Verbaq; dira cupit: & sine fine loqui.
et. xxv. Pieris innumeros pullos eduxerat olim:
Ecclesi. xxv. Longius emisit semina pica loquax.
Ecclesi. xlii. Erue diue pater/ rex cœli & conditor orbis:
Ouidius. v. A nequam & praua nos muliere mala.
metha.
puerbi. ii.
Eccē. vii.

- Est p̄icis similis mulierum garrula turba
 Quę garrit: queritur/eiulat atq; furit.
 Fœmina quę semper nocturnis litigat horis:
 Et pacem in strato non sinit esse thoro:
 Murmurat: & tacitos blactit malefana susurros:
 Atq; molesta viro litigat illa nimis
 Fœmina sepe etenim versuta est atq; maligna:
 Ut sibimet prudens/imperet ipsa viro:
 Nec poterit tolerare boni documenta mariti:
 Nec vult pacifici vota tenere viri:
 Sepe cadit iustus metuenda in damna maritus:
 Vxoris temere quę sibi lingua parit.
 Amphion testis: Thebanę conditor arcis:
 Vxoris Niobes crimina morte luit.
 Si fas vsq; loqui foret his: Calphurnia nudum
 Monstraret clunem: & posteriora viris.
 Nulla adeo in terris animantia/siæ creata:
 Quantum fœmineum concitat ira genus.
 Fœmina dum insanit malefido agitata furore
 Sequitiam superat: dira leña: tuam:
 Sequior hyrcana est hęc fœmina tygride: raptos
 Dum catulos sequitur: fœmina seua magis:
 Exemplum prebet nobis irata Medea:
 Natos truncauit quę furibunda suos:
 Exemplũq; dabit nobis simul impia Progne:
 Quę teneri nati membra necata coquit.
 Qz nisi perdoctus Iuuenalis cuncta referret
 Crimina: quę mulier fingere sepe solet:
 Vellem quandoquidem ritus memorare vetustos
 Fœminei generis: & recitare dolos.

Ecclesi. xii.

Pruer. vii.

Iune. vi. saty.

Ecclesi. 26.

puer. ii. & v.

Ecclesi. xix &
xxv.

Eccs. vii.

Amphion.
Oui. 6. meth.Calphurnia. i
l. ff. de postul.

Ecclesi. 25.

Medea de q̄
Seneca. i me
dea.Progne de q̄
Ouidius. vi.
meth.

- Ecc̄s̄. vii. Cor mulieris enim: cunctis spinosius herbis:
 Felle tumet semper: pectora bile dolent:
 Nil manet intactum putido mulieris ab ore:
- Ecclesi. xxv. Perturbant mores: fœdera/iura/fidem:
 Et fœdant thalamum sacrum: nec pronuba Iuno
- Prover. ix. Has vetat. inuente crimina legis agunt.
 Ecclesi. xlv. Fida comes nulli mulier vult esse marito:
 Grande supercilium fœmina praua gerit.
- Iuuenalis. Euacuat oculos nūmis: & conterit omnes
 Census: atq; domus pensitat acta nihil.
- Prover. xxx. Sunt tria sollicitant que terram / que mare: quartū
 Quod nec terra potest: nec maria vlla pati:
 Seruus qui factus dominus / magnusq; patronus:
 Tum fatuus totiens ebrius atq; satur:
 Tum furiosa quidem mulier: precordia cuius
 Liuor edax semper: iraq; seua rapit.
 Quartum quod superat cūcta hęc / ancilla supba:
 Heres que domine sit cito facta sue.
- Iuuenalis. At modo de tali cupio muliere silere:
 Præbet que poclis dira venena viro.
- Agrippina Pontia. Qualis Agrippina: aut vesane Pontia mentis:
 Quales & satyri pagina docta notat.
- Danaides Belides occursum terrent modo corda virorum.
- Clytemnestra Seua Clytemnestra: & fœmina queq; mala.
- Lucretia Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis:
- Thais Thais habet partes perfida in orbe suas.
- Porcia Cath. Portia rara hodie contingit iuncta Cathoni:
 Sabina Nec cunctis nubit casta Sabina viris.
- Prover. xii. Fœlix qui poterit mulierem ad vota tenere
 Ecclesi. xxv. Vsq; sua: & castum continuare thorum.
 et xxxvi.

De potentia fatuitatis.

Stultitia extendit castra & tentoria passim:

Et secum totus militat orbis iners:

Præcipue stulti: quos magna potentia vectat:

Et qui diuitiis / præsidiiſq; valent.

Cum tibi nemo ausit prauos ostendere mores:

Esse scitus qui contendis stultissime diues:

Hinc cæco incedens in tramite: turpius erras.

Vis sapiens cunctis reputari & dici / horis:

Omnibus
interris te
net insipi-
entia ſcep-
tra.

Illius & ſe-
quitur regia
turba pe-
des.

Sapien. v.
Prouer. xvii.
et. xxiii.
Ecclesi. 34.

k. ii.

- Tu licet inscitie plenos effuderis orsus.
- P̄s. ix. O quotiens cum nemo velit preponere stultum:
- Prouer. xxvii Se laudat: fatuusq; refert mauortia gesta
- Ecclesi. xv. Plurima: cum malefana tamen/que prodit ab ore est
22. q. ii. pmu. Laus proprio: ascribit solus sibi fortia stultus.
- Iob. xxxvii. Fortunata nimis tellus que principe diuo
- puer. xx. Ornatur: quem vix superet vel magnus Vlyxes:
- Eccs. x. Ornatur: quem vix superet vel magnus Vlyxes:
- Sapien. vi. Tempora partitur prudens: cum tempore versat
- Singula: non illum numerus: non munera captant.
- Virtutis cultor sed enim: & sua prospera regna.
- Eccs. v. & x. Ve terre cuius rex est puer: illius atq;
- puerbi. xxx. Consulibus tuceta placent: nocturna q; vina.
- Hic etenim imperium regnum quoq; dissipat omne.
- Sapien. xi. Stultus in arce sedens palpatus munere spurco
- Ecclesi. x. Inuertit leges: confessus/rostra/virosq;
- Alter amicitiam prefert: infantia damnat:
- Sancta hinc simplicitas teriturq; caditq; nefande:
- Sap. vi. & xii Aequo deberent libramine iura foueri:
- Daniel. xiii. Sed vereor sint pseudo senes quos casta Susanna
- ii. Macha. 4. Allicit: Andronici pro quo perimatur Onyas.
- iii. Re. xx. Vota etiam Benedab fregit dum munera vidit.
- i. Macha. xii. Et Ionatham Triphon per munera missa fefellit:
- Jugurta de q; Salustius Sic Romam quondam tetigit clamando Iugurtha
- Vrbem venalem cum diceret: & perituram
- Munere: si diues emere illam temptet iniquus.
- Omi9. de arte Munera crede mihi placant hominesq; deosq;
- Horati. i. epif. Omne genus numerum veneratur: pectore vincit
- Eccs. x. Fortia: in accessum linquit nihil: omnia vastat.
- Ecclesi. x. Quo sibi concumulet numerum ingentemq; cateruam
- Stultitia: & regnet cuncto & domine in orbe.

De aura astrologiæ.

Est fatuus siquidem / vanusq; incredulus atq;
 Ex astris cupiens nosse futura poli:
 Rusticus & quiuis indoctus: certat haberi
 Astrologus: fatuas fingit ephimeridas.

Libera fa-
 ta homini
 tribuit di-
 uina pote-
 stas:
 Sydera nil
 cogūt: sa-
 piēs dñabi-
 tur astris.

Ast rologos etiam decet huc arcessere vanos:

Atq; mathematicos / ariolosq; simul:

Huc ades astronoe / atq; plaetista / augur / aruspex

Sortilege / & quisquis sydera sola colis.

26. q. 5. non li-
 ceat christia.
 & per totū. &
 26. q. 7. nō ob-
 fuetis. & c. se

k.iii.

- ad Gall. iiii. Singula facta hominū parua atq; minuta recēses :
 26. q. 7. quis Exponis vano sydera iuditio.
 existumaret.
- Stultorum in numero plures nunc scire futura
 Conantur: rebus perugilantq; malis:
 26. q. 2. ipsos. Astrorum cura est illis: & sydera spectant:
 Omne quod ostendūt astra referre volunt.
- Exo. xii. Archanas rerum causas: elementa/planetas:
 Spectant: & quicquid lucidus orbis habet.
- Planetistę Errorem hic lunę variū: solisq; labores:
 Astrorum motus: inspicit atq; vices.
- Saturnus Hic docet immitis quid sydus triste minetur
 Mars Saturni: quid Mars significare velit.
 Venus Hic aperit quo leta venus se proferat astro:
 Mercurius Atlantisq; nepos: Iupiter atq; pius.
 Iuppiter Saturno genitos ad furta & probra recensent:
 Quos tamen atq; bonos reddere fata queūt.
 Et natos Martis referunt ad tristia bella:
 Quos pace interdum cernimus vsq; frui.
- Ad Titū. ii. Iuste age: nec dubita/sapiens dominabitur astris
 Ptolome⁹ In manibus summi stant elementa dei
- Ad Roma. xi. Iuditium siquidem & mentem vis scire tonantis
 Ecclesi. i. Stulte mathematice o: te furor vnde rapit?
 Ps. xxxv. Tu facis: omnipotens tanq̄ sua fata reuelet
 Mortali cuius iuditiumq; poli.
- de pe. dif. iiii. Omnia linquamus supero: qui cuncta creauit
 in domo. Qui nutu/coelum / & sydera clara regit.
- Ad Ephe. i. Astra quid aduersi possunt portendere: si nos
 Ad Ro. viii. Defendit: cuius gloria summa/deus .
 26. q. 5. nō licet Quicquid ephimerides referunt: p̄ inane laborāt:
 26. q. 3. admo neant Nil genesis: sortes/nil quotq; fata valent.

De geographica regionū inquisitione.
 Qui cœlum & terram: latum metit̃ & orbem:
 Climata describit: & memorat populos:
 Hic fatuum instantem crassa a ceruice repellat:
 Nil bonitatis habent hęc monumenta quidem

Stultior il
 le quidē q̃
 mēsurā vn
 diq̃ terre
 Metit̃: nec
 se nec sua
 scire valet.

Non satis est sapiens: non est ratione politus:
 Sed nostra in nauī carbasa plena trahat:
 Qui latera immensī mundi metitur / & orbis
 Climata: stat fatua circinus inq̃ manu: k.iiii.

- xxvi. q. iiii. c. **N**osse cupit cunctas regiones / & loca cuncta:
 igitur. **H**umano siquidem / cognita non generi:
 Esa. xl. & 48. **N**unc orbis lati metas: longosq; reflexus:
 Eccs. iiii. **P**ensantur: fatuos sedula cura mouet.
 ii. Corin. x. **N**iffere conant gentes quas spectet Eous:
Quas calor australis: occiduusq; tepor.
 Abacuc. iiii. **S**tultus hyperboreum mensuram flectit ad axem:
Et querit populos hac regione feros.
Mensuratq; vrsam dygitis quandoq; minorem:
Quo populos tali sub regione notet.
Europę atq; Asię spatium collustrat vtrumq;
Grecos / Aeolios / Cappadocas / Cylices:
Et Libyę gentes rutilo sub sole iacentes:
Atlantem / & Calpen: Herculis atq; fretum:
Semotam Thylen: querit vel in orbe Brytannos
Extręmo: & radio Theutona claustra notat.
Nosseq; vult tumido positas in gurgite gentes:
Et causas refluı succıduiq; maris.
 Strabo **P**restita cosmographi lustrat documęta Strabonis:
Intactũ toto nil sinit orbe quidem.
 Eccs. vii. **Q**uid geometer enim tantas in pectore curas
Concipis: incassum circulus ista terit.
 Plinius. **P**linius errauit: quamuis spectabilis auctor:
 Ptolomeus **E**rrores varios & Ptolomeus habet.
 Sapi. iiii. **I**nuanũ siquidę multorũ corda laborant:
 Hiere. ii. **R**ebus in incertis quos ita sudor agit.
 Ezech. xiii. **A**ntea quę fuerat priscis incognita tellus:
 Eccle. xxxiii **E**xposita est oculis & manifesta patet.
 Ferdinandus **H**esperię occidue rex Ferdinandus: in alto
 hispaniarum **A**equore nunc gentes repperit innumeras.
 rex.

De eo qui non vult esse fatuus:
 Marsia cum docto certauit Apolline: victus
 Amisit palmam: perdidit atq; cutem.
 Attamen in manibus pendeat fistula stulti:
 Et fatuus mansit marsia vt ante fuit:

Si cōtude-
 ris stultum
 in pila q̄si
 ptifanas fe-
 riēte desu-
 per pilo: n̄
 auferet ab
 eo stultitia
 eius.

Clamanti
 cutis est sū-
 mos direp-
 ta p̄ artus.
 Nec q̄c̄q̄
 nisi stultus
 erat.

Quilibet hanc fatuus naturam continet in se
 In solita vitę proprięstate manens:
 Rideri q̄ non sentit se: illudier atq;
 Marsia propterea decoratus eras.

p̄ter. xxvii.
 Oui. 6. meth.
 Oui. vi. fas.
 Iuuenalis.

- Nam phœbum cythara ductum irritauerat ille
 Ad pugnam: propter quam sine pelle iacet.
 Eccē. ii. Huius ad exemplum: tantis obducta tenebris
 Prouer. xxvi Stultorum mens est & ratione carens:
 Vt fatuus quisquis se tempore credat in omni
 Prudentem: sapiat cum tamen ipse nihil:
 Eccle. xx. Nec tamen aduertit risus: hominumq; cachinnos
 Sapien. iiii. De se sic fieri: nec videt aurículas:
 Seria cuncta putat/cum risu illuditur ipse:
 Ecclesi. xix. Queq; audire cupit: credit & illa libens.
 Tibia dependet solitis innexa lacertis
 Stultitię signum prebet ubiq; suę.
 Qui. i. tristitiū. Si quis opes multas locupleti possidet arca:
 Prouer. xix. Thesauros magnos & tenet in cumulo:
 Hunc plures vigili cursu sectantur amici:
 Semina qui cumulent ad scelus atq; nefas:
 Luce. xv. Et spoliant stultū iuuenem: vacuūq; relinquūt:
 Prodigus his sociis heu bona cuncta terit.
 Tulli⁹ de ami Amplius & vacua dum nil seruauit in arca
 citia. Nec res oculo sensit abire dolo:
 Factus inops tandem: cunctis priuatur amicis:
 Et refugit fatuum perfida turba procul:
 Acclamat supos: & tristia verba profundit:
 Penituit tandem at sera querela nimis.
 I. ius alimēto Qui res tam multas vno consumit in anno
 rū. ff. ubi pup Ad cursum vitę quod satis vsq; foret:
 edu. deb. Est fatuus; vafris/res cōpartitur: at illi
 Prouer. xviii Plus nūmum querunt q̄ vel amicitiam.
 Exquo paupertas: cōtemptus/risus/egestas:
 Proueniunt: stultus & sine honore sedet.

LXXVIII

De non intelligentibus ludos.

Qui vult cum pueris/ & stultis ludere: debet

Illorum lusus & tolerare iocos:

Ad clauum ne sit nauis reuocandus: & alta

Vela trahens; malū frangat. & inde ratem.

Ludere cū
fatuīs qui
vult pueris
ve: beigne
Illos tole
ret verber
ra/ verba/
iocos.

Ludere cum fatyo qui vult: tolerare nec ipsum

Cogitat: ad fatuos cōnumerandus erit.

Cum puero siquidem qui vult contendere: stultus

Si non ipsius ludicra ferre potest.

Mathei. vii
i. dis. in prin.

- puerbi. xxvi. Stultus & hic pariter mouet ad conuicia risum:
 Ebrius: obtusus / dicitur atq; puer:
 Ecclesi. i. Qui vult cum pueris & stultis sepe iocari:
 Alternis vicibus ludicra verba ferat.
 Venari qui vult: opus est vt retia ponat:
 Sectetur canibus: cumq; labore feras.
 Quisquis forte globo cupiat subuertere stantes:
 Erigat ille simul mox quoq; pyramides.
 Ecclesi. xix. Pro verbo verbum: pro lusu ludicra dantur:
 Stultus qui poterit non ita ferre vices.
 Intolerabilius tamen est / & semper iniquum:
 Pro pietate bona reddere forte malum.
 P^e. xxxvii. ad Ro. xii. i. ad Theff. v. 1. Pe. iii. Hec fatuos natura manet / quod rarius vsq;
 Condignas referunt pro bonitate vices.
 Prone. xiii. Eccle. xi. i. & xxviii. puer. xxvii. Versari sapiens vir cum prudentibus optat:
 Cum fatuo stolidus querit habere locum.
 Qz fatuus tolerat nullum: sua sola putanda est
 Ambitio: cunctos nam regere ipse cupit.
 c. quia p^o abt. de elec. li. vi. Est dolor in stolido vehemens: si presidet illi
 Prudens. se meritum nam putat esse virum.
 In summa nostram poteris sic carpere mentem:
 Insiapiens solus sceptrum tenere petit.
 Lucan^o i prio Non vult ferre parem: maiorem ferre recusat.
 Cuncta sibi in terris inferiora putat.
 Hester. iiii. Gaudia non Aman malesanus tanta putabat
 Qz cuncti colerent omnia iussa viri:
 Quantus erat dolor huic / qz Mardocheus apella:
 Non caput atq; genua flectere vellet ei.
 Ecclesi. viii & xx. & xxi. Qui sapiens igitur dici cupit atq; probatus:
 Insanos fugiat / insipidosq; viros.

Malefacere & non expectare.

Ille quidem celerem contorquet in æthera pilā:

Nec spectat lapsam quo cita pila cadit:

Qui facit infestos multos sibi: reddit & hostes:

Nec lapsus spectat consimilesq; vices.

Heu oīm
rerū vicis-
situdo

Quod tibi
vis fieri:
mihī fac:
quod n̄ tibi:
nolī:

Sic potes ī
terris viue
re iure po-
lī.

Infulsos etiā fatuos referam qui ledere multos

Percipiūt: ledī non tamen vsq; putant.

Infanum penitus fateor: qui crimina iactat

In faciem alterius: conspuat atq; caput:

Math. vii.
In prohē. de
cre. i. c. dilecti
de ma. & obe.
ii. q. 6. q. se scit

- Nec tamen hæc rursus fieri pateretur ab illo:
 Nec vice consimili: pertolerare iocum.
 Sapient. xviii
 Quid sis factururus bene præmeditarier ante
 Eccle. xxxiii.
 et xxxv. Conuenit: haud facias: quod tolerare neges.
 In saccum qui vult alios detrudere: sumat:
 Maxilli pariter plagam aliquando sui.
 Perillus de q.
 Ouidius. i. de
 arte Fecerat vt thaurum infœlix ex gre perillus:
 In quo mugitus ederet ore nocens;
 Imbuît at primus vaccam quam fecerat ipse:
 Criminis atq; sui præmia iusta tulit:
 Mathei. vii. Quod tibi non fieri cupias o stulte prophane:
 Ne facias aliis. ne malefacta feras:
 Ps. vii.
 Prover. xxvi
 Ecclesi. xxvii
 Hester vii. Sæpe facit foueam fatuus/nocuũq; forame n
 In damnum alterius: quo tamen ipse perit:
 Nempe crucẽ quondam fecit maledictior Aman:
 Qua Mardochei frangeret ille gulam:
 In caput illa suum sed crux descendit: & in qua
 Suspensus/mortis præmia iusta tulit.
 Prover. xvii.
 Ecclesi. vii. Tu poteris cunctis bene nunc confidere: sed tu
 Prouideas fraudes: præcaueasq; dolos:
 Qui bene confidunt sæpe experiuntur amarum
 Virus: nam quis scit in cute quanta fides?
 Ecclesi. ix.
 Prover. xxiii Non cõuiua homini nequam / cui liuida corda
 Sunt: & secretum pectoris exitium:
 Ede ait hichospes: nunc fercula sumito nostra:
 Iam bibe: de cœna vt possis abire satur:
 Attamen aduersus te virus / corde sinistro
 Portat: liuentes aufuge docte viros.
 Eccle. xiiii. Sæpius arridet te risu forte iocoso:
 Qui cuperet mentem dilaniare tuam.

De improvidentia futuri.

Quisquis in æstatis foecundo tempore: messem
 Negligit: & fructus: nec bona grana legit:
 Cogitur hyberno / sub sole carere cupitis:
 Vrforum & dygitos suggere more / suos.

Vade ad
 formicã o
 piger / & cõ
 sidera vias
 eius: & dis
 ce sapienti
 am : q̄ pa
 rat in esta
 te cibũ si
 bi : & con
 gregat in
 messe qđ
 cõmedat.

Stultum præterea reputo qui deside vita
 Viuit: & in pigro pectore torpor inest.
 Quis non castiget fatuũ hũc: qui tempore nullo
 Dispensat vitę cõmoda recta sue?

lxxxiii. dif.
 nihil
 Seneca
 Prouer. vi.

- Dent. xxxii. Non aptare potest animū ad quęcūq; futura:
 Inceptor stolidus: nec sua facta notat.
 Hic nihil acquirit rerum pro corporis vsu:
 Omnia dilapidat: nil retinere solet.
- Ecclesi. xxvi. Est adeo demens: proprios nil cernit ad vsus:
 Rebus oportunis inuigilatq; nihil:
- puerbi. xix. Prouidet atq; nihil stultus: nisi cogat egestas:
 Atq; fames stimulet: torqueat atq; sitis:
 Temporis haud fatuus meditatur fata futuri:
 Pręsentes tantum respicit ille dies.
- Prouer. xiii. De naso ad fauces: hominis meditatio stulti
 Vergitur: vltterius mens sua stulta tepet:
- Ecclesi. iii. & Hunc puto prudentem: versat quę cura futuri
 xxxviii. Vnde habeant pueri forte alimenta sui:
- puerbi. xx. Querit & æstatis calidę sub tempore: fructus
 Ad vitam vt possit cōmoda habere suis.
- Sapient. xv. Ast illum penitus fateor ratione carentem:
 Ad res qui nunq; prouida corda gerit.
- Prouer. vi. & Dormitat fatuus stratus sub sole calenti:
 xxiiii. Qui nihil acquirit sed bona parta vorat
- puerbi. xxi. Tristis hyems istum ieiuno gutture torquet:
 Non habet vt stomachum quit satiare suum:
- Prouer. xxvi. Et vitam miseram brumali tempore ducit:
 Math. xxv. Qui tempestiuas non cumulauit opes.
- Ecclesi. xxii. Qui non collegit fœnum: cum Iulius ardet:
 Nec sibi quęsiuit emolumenta domus:
- Prouer. xxii. Frigeat in bruma gelida: quęratq; per urbem:
 Fasciculos fœni: stramina nuda terat.
- Inuenalis
 Prouer. vi. Exemplum magni prębet formica laboris:
 Colligit & seruat tempore quęq; suo.

De litigantibus in iudicio.

Litibus & rixis qui delectatur: & omni

Tempore contendit: iudiciumque petit:

Est fatuus vehemens: nempe excęcare laborat:

Iustitiam: & legum contaminare fidem.

Sicut cor-
uus sequit̃
cadavera:
ita rixosus
lites.

Acrior ad reliquos fatuos consurgere dignum est:

Quos agitant męsti iurgia vana fori:

Turba quidē est ingens stultorū: copia pęgnās:

Horū/qui lites iudiciumque petunt.

1. Cori. vi.
puerbi. iii.
Ecclesi. viii.
Ad Titū. iii.

l. i.

- ii. thimo. ii. Pro causa exigua: minima pro re vel inani
 Vath. v. Contendunt stulti: concipiuntq; dolos:
- Prouer. xvi. Iuditiū am fractus fatuo queruntur ab omni:
 Esaie. lvii. Et gaudent lites q; sine fine gerant.
- Iacobi. iiii. Tardo etiam strepitu / plures ambagibus vti
 Conantur longis iuditiūq; trahunt.
- Prouer. xvii. Scilicet vt nocui fugiant decreta / sacrate
 Iustitię: leges aufugiantq; bonas.
- Ecclesi. vi. Est qui se patitur banniri / in iusq; vocari:
 Hieremie. ii. Excludiq; sacra stultus ab ecclesia:
- Prouer. xxvi. Nil tamen hec curat: ius fraude laceffere tentat
 Iustitiam fugiens impietate sua:
- Eccle. xxvii. Nec tamen id fatui meditant: qui fora querunt:
 Et lites varias: iurgia vana mouent:
- Esaie. lviii. Inuidiam q; tunc incurrunt: quodq; dolosos
 Ecclesi. viii. Causidicos ditant: qui sibi dona petunt:
 Postq; te scribē calamus conpinxit avarus:
 Ponit & in crasso codice verba tua:
- Ecclesi. viii. Tu tamen insipiens tua cuncta impendere liti:
 Prouer. xviii. Et cause intendis que loculum euacuet.
- puerbi. iiii. Corruptis nūmis: alio vel munere iuris
 Custodes: melius vt tua causa sonet.
- Eccē. vi. Pinguis & melius siquidem declamat / agitq;
 Causidicus: palpet quem tua larga manus:
 Sepe oratores spatioso ex orbe vocamus
 Quo prolongari iurgia nostra queant:
 Vtq; phaleratis verbis diffundere causam
 Possint / & legum garrula verba loqui.
- Ecclesi. xl. Causidico a tali iudex cito fallitur / is qui:
 Prouer. xxiii. Iuditiū sceptrum simplicitate regit.

De obscenis fatuis.

Colloquium prauum: & lingue lasciuia pudende
 Verba: bonos mores contaminare solent:
 Inducuntq; malos mores: vitamq; prophanis
 Ritibus: inuertunt ingeniumq; pium.

Coingnāt
 mores bo-
 nos: sermo
 malus.

Festa noui patris celebrant plures Grobiani:
 Magna cohors iugum hunc sedulitate colit.
 Illius obscenis lustrantur ritibus are:
 Nō nisi pestiferos hic Grobianus amat. l. ii.

Eccle. li.
 i. esdre vi.
 Mathei. v.
 i. corin. xv.
 28. q. i. sepe

FOLIO

- Ezech. ix. Ad templum mixtim currunt iuuenesq; / senesq;
 Ecclesi. xxix. Et pariter mulier: virgo / puella / puer:
 Iob. xxvij. Thura ferunt manibus: grobiani festa colentes
 Sordidulis verbis: rancidulisq; litant.
- Oui. i. meth. Iam pudor ex terris abiit: petulansq; remansit
 Ps. xi. Spurcicies: hominum qua perit vsq; genus.
 En fatuus porcum cenosum continet aure:
 Campanam manibus concutit atq; suis.
- Eccle. xx. A porco trahitur fatue (mihî credite) nauis
 Prouer. xi. Prora: per æquoreum que comitatur iter:
 Pondera ne puppis tumidis mergatur in vndis
 Turbaq; stultorum: quam super esse sat est.
- Eccs. v. Nam si non biberet vinum stultissima secta:
 Munera iam bacchi merce minuta forent.
- ii. Pe. ii. Sus tamen innumeros porcelles parturit: inde
 Magna cohors hominum festa suina colit.
- Ad eph. v. Obsceni mores: & turpia verba: colendos
 Ps. xl. Effitiunt homines: nil pudor ipse valet.
 Turpibus ecce viris primi nunc dantur honores:
 Hier. ii. Gloria prima datur fœdilo quisq; viris:
 Esai. xli. Iam porcus viridem gestans in fronte coronam
 Admittit fatuos ad sua iura viros.
- Ad collo. iiii. Quidam sunt a deo obsceni / turpesq; relatu:
 Ad Titu. i. In quorum saluunt verba pudenda genis:
 Horestes Infans quales si nunc spectaret Horestes
 Prouer. xii. Eheu clamaret: q̄ furiosa cohors.
- Eccle. xxxi. Illos delectant crapule: tucetaq; crassa:
 Atq; cadus vini. verbaq; mixta iocis.
- Eccle. xxxii. O grobiane tuas fatuus quicumq; per aras
 Esai. lxvi. Sacrificat: fatua hunc morte perire decet.

De status spiritalis abusu.
 En statū multī/modo spiritalē
 Appetunt: primis iuuenes ab annis
 Penitet tandem fatuos: relicto
 Viuere mūdo.

Quid Ro-
 me faciā:
 mentiri ne
 scio: mulos
 Qui vel
 equos stri-
 gilant: pin-
 guia queq;
 ferunt.

Restat adhuc aliquid: quod nō carniē dignū est:
 Quodq; locū in fatua puppe tenere solet.
 Omnis homo pueros sacris mō deuouet aris:
 Visq; sacerdotem rustice habere tuū: l.iii.

viii. q. i. ī scri-
 pturis. & c.
 Moyses.

- xviii. q. nos. **Non hoc proposito: supremi vt sacra tonantis**
 aut glo. i
 xxi. di. de eos **Rite colat: placeat aut sua vita deo:**
Verum vt seposito vitam sudore quietam
Ductitet: illecebris inuigiletq; malis:
- xxiii. di. his **Nil anime curat fatuus mentisq; salutem:**
 igitur **Sola placent rerum sordida lucra sibi.**
- xii. q. i. quia **Nil doctrina iuuat: funesta pecunia princeps**
Sacra dei inuertit/sacrificosq; lares.
Ordo sacerdotum fatuo turbatur ab omni:
Labitur & passim religionis honos.
- Numa pont. **Non Numa presbyteros tales in templa sacrauit**
Prisca: sed in cunctis integra vita fuit.
- xxxvi. di. **Pontificis culpa est: diuinos vendere honores**
 oportet **Iam stultis solitum est/pestiferisq; viris:**
- xcvi. di. ecce **Quis furor o miseri ad vos mistica sacra pphanos**
 xcvi. di. quis **Compellit? procul hinc tollite queso manus.**
 dubitet
- xliiii. di. p to. **Non status in teris nunc est damnosior illo:**
O quali superos religione colunt?
- Monachi **Quid fratres memoro subductis colla cucullis**
Gestantes? misere o nunc sacer ordo vales:
- Augustinus. **Augustinus enim dederat confratribus olim**
 vii. q. i. no aut **Viuendi salubres cum pietate modos:**
Hos monachi obseruant lasciuu/more sinistro:
Augustine parum iam tua scripta valent.
- Moyse **Non quales statuit primuuo tempore Mosses**
 dentro. xviii. **Presbyteros: tales secula nostra fouent.**
 xxi. q. iii. hi **Indocti (fateor) nunc pinguia vota sequuntur:**
 qui & c. sacer **Ecclesiamq; sacram sordida turba regit.**
 dotum **Post sua fata tamen: quid sit rexisse videbunt**
 Prouerb. xxi. **Ecclesias: mores nec coluisse bonos.**
 ii. pe. iii. **Ecclesias: mores nec coluisse bonos.**
 glo. ii. q. vii **Ecclesias: mores nec coluisse bonos.**
 non omnis **Ecclesias: mores nec coluisse bonos.**
 xl. di. c. fi. **Ecclesias: mores nec coluisse bonos.**

De inani fastu & iactatione.

Mendaces fatuos: de quorum pectore nugas
 Bullatas capimus: nostra hos vehet illa carina:
 Gestarum rerum/falso preconia fingunt:
 Militiam hic iactat: doctrinam iuris & alter:

Multi nūc
 sunt heu
 doctores:
 Militesq;
 pueriores
 legis & iu-
 stitię.

Feruīda iam dygīto compescere labra volebam:
 Et finem humeris ponere forte meis.
 Turba tamen stolidis frontē redimīta corymbis:
 Percita stultigero gesta furore refert.

l.iiii.

xii. q. ii. gloria
 epi in fi.
 xxi. q. iiii. ois
 puer. xxviii.

Alter enim miles gestat calcaria athena:

Alter & in manibus romula iura gerit:

Milites 6 Miles ab antiqua se nobilitate superbum
tulli⁹ hostili⁹.

Iactat: & a Tullo tempora rege notat:

præs cōscripti Aut genus a claris patribus quos Romulus olim
Legerat: atq; alios enumerare solet.

P̄s. lxi.

Prouer. 28

Forte tamen patres habuit / qui scœnore iniquo:

Fraudibus aut aliis stemmata parta gerunt.

Iuuenalis.

Seneca

Plures se faciunt ex nobilitate superbos:

Quam virtute sua non meruere tamen.

i. Corin. iiii.

de. p̄bē. uenē/
rabilis

Bar. in. l. i. C.

de icolis. li. x

Nobilitas virtute bona: meritisq; beatis

Constat: diuitiē stemmata nulla parant.

Candorem tituli: qua nam virtute mereris?

Aut quid gessisti: quod tibi stemma dedit?

En ais: externis martem diduximus oris:

Cognita sunt variis gentibus acta mea:

Me Solymę videre sacre / Memphitica tellus:

Gallia bellipotens: marticolęq; Getę:

Atq; alias bello regiones fortis in armis

Lustraui: merita nobilitate feror.

Doctores

Doctoris quidam titulum nomenq; tenere

Gliscunt: se iactant: & didicere nihil.

xliv. dis. sacer

ctores. & glo. i

l. i. C. de ath

le. li. x.

De rebus fatuis vanissima verba loquuntur:

Esseq; prudentes / doctiloquięq; volunt.

Nil sapiunt penitus: tantum de cortice libri

Sumpserunt tituli nomina vana sui.

Cum manibus ductant fatuum: preconiā iactant

Quę nunq̄ meritis sed peperere suis.

Prouer. xxvi.

Sed quid multa loquar: fatuis innata superbis

Hęc mala: quod non sunt: protinus esse volūt.

De lusoribus.

Multos ludorum fatuos damnosa voluptas
 Sollicitat: tantumq; iuuat:
 Nil aliud curant: nec delectatio maior:
 Iacturam neq; pensulant.

En iterum nostris offert se turba canoenis
 Sordida: ludorum concomitata iocos.
 Initio/furiis ego sum tribus addita quarta
 Ludus ait: fatuos hic numerabo meos.

Pone me-
 rû & talos
 pereât qui
 craftia cu-
 rant.
 Morfaurē
 vellens: vi-
 uite ait/ve-
 nio.

in autē. de sac
 epi. interdicti
 mus.
 Bal. in. l. i. C.
 de o. di. ob tur-
 cau.
 Virg. de ludo

- l. si. ff. de alea. **Quidam sunt adeo incensi certamine ludí:**
 Et ludos tanta sedulitate colunt:
- glo. in. c. pe. de
 vi. & ho. de.
 xxxv. dif. c. i.
 glo. i. **Voluere taxillos reputant sibi gaudia summa:**
Tres bene currentes/gaudia sola parant:
Noctes atq; dies ludí certamina versant.
Alea discurret. sordida lucra petit.
Hunc senio dítat: damnosa canícula mordet
Illum: sed Venus hunc radít iníqua cito.
- Iuuenalis.** **Ludus agit bilem: mentís secreta relaxat:**
Inficit ingenium: sensibus atq; nocet:
 de ex. pla. iter
 dilectos vbi
 glo. & doc. do.
 Car. in cle. ii.
 de vi. & ho. d. **Efficit iratos homines: precordia frangit:**
Alea sollicitos efficit vsq; viros.
Nil curant aliud lutores: tota voluptas
Sortibus infixa est: irrequieta quidem:
Per noctem vigilat: latrant/iurantq; frequenter:
Nulla fames illos: nec sitis vlla mouet.
- Leuitici. 24.** **Sepe furore graui diffamant vulnera christi:**
Torquent ad superos verba nefanda deos:
 Ad Ro. ii.
 de cle. male. c.
 i. & ii **Tanq; pestiferos lutores/conditor orbis**
Curet: & ad stulti turpia verba fleat.
 de iudi. c. ii.
 li. vi. **Spurcius tamen hoc: q; scemina ludít/iníquis**
Intermixta viris: & tabule vsq; vacat.
Nobilis: & clerus/ciuís/iuuenisq;/senexq;
Cum tenui vulgo ludere sepe solent.
- no. in c. clerici
 de vi. & ho. cl **Quem decet vt modicū ludat: sibi cōgrua sumat**
Tempora/personas eligat atq; pares.
Omnipotens cunctos lutores odít iníquos:
Et ludos vetuit regula sacra patrum.
 host. in sum.
 de ex. pla.
 qualiter **Nam mala proueniunt ex ludo crímina multa:**
Ludus opes minuit: & bona cuncta terit.

De suppressis fatuis.

Est (scio) turba meo fatuorum picta libello
 Magna: sub insculptis atq; locata notis:
 In tergum illorum capitosus saltat asellus
 Depressos monstrās / stultigerosq; viros.

Multimos
 dos fatuos
 presens co
 torquet
 asellus.

Transtra per & remos collecta est tanta caterua:
 Et numerum tantum nostra carina vehit:
 Ut prope stultorum sine me discederet ingens
 Copia: sed monuit noster asellus herum

Prover. i
 Ecclesi. 33.

- Nauiculam merito stultis conscendo paratam:
 Sum quia quem torquent omnia facta nimis.
 Exiguus pro me locus in rate: & angulus arctis
 Sufficit inq; foris: me mora nulla tenet:
 Ne me continuo calcet ve/premat vel asellus:
 Quem piger intergo cogor habere meo:
 Sapien. ii. Si saltem patiens ad mandata illius essem:
 Ad Hebr. xii Libera sperarem membra abitura cito.
 ii. q. i. multi. At beat hoc vnum: socios comitesq; tenemus
 Plures: qui viuunt conditione pari:
 puer. i. Hi sunt: prudentum nunq; consulta sequuntur
 Qui bona: nec capiunt consiliumq; ferax:
 Prouer. xxvii Hi sunt: quos ire stimulus per crimina iactat:
 Ob causam nullam: sed ratione carent.
 Prouer. xvi. Hi sunt qui lites mercantur: quiq; dolore
 Ecclesi. xlviii Inuidie marcent: causa doloris abest.
 puer. xiii. Hi sunt: audaces/qui natos quosq; proteruos
 Dum virgis parcunt verberibusq; parant.
 Prouer. xxvii Hi sunt: vicinis qui seuos: quiq; molestos
 Ecclesi. xxxi. Se prebent: vel quos pocula magna iuuant.
 Preterea in pedibus quos torquet calceus arctus:
 Ecclesi. viii. Quem tolerant: hi sunt quis bona nulla placet:
 Eccs. ii. Sunt & lurcones/sua qui patrimonía perdunt:
 Qui plus consumunt: q; sua aratra ferunt
 ff. de adul. ma Hi sunt: lenones proprias q; ad crimina mechis
 riti. & l. ii. Vxores stolidi: sacrilegicq; locant.
 de pe. dif. iii. Stultus & hic pariter sua qui peccata recenset:
 quia dimissa. Et pœnas: vitam sed gerit vsq; malam.
 & c. nihil. & Hi satis a duro fatui calcantur a fello!
 c. in salicibus Sed tamen hac iuncta naue: p; equor eunt.

De militibus & scribis.

Dum captant equites hominem: scribæq; maligni
 Villanum: & qui sit simplicitate rudis:
 Si saltem nūmos habeat: spoliat ab illis:
 Cogitur vt soluat rusticus ille minis.

Ve vobis
 scribæ: qui
 cōmeditis
 domos vi-
 duarū. ve
 vobis viri
 impii.

Ad naues nostras/equites/scribasq; citamus:
 Ad fatuam sectam dant monumenta mihi:
 Auriculas asini gestant: titulosq; merentur
 Quos dabimus: dignis pro meritisq; suis

Math. xxiii.
 Ecclesi. xli.

- Accelerate precor: quoniam mea nauis abibit:
 Que vos ad remos/transtraq; longa vocat.
 Est labor æqualis: studium simile: atq; facultas
 Par: q̄ scriba gerit: q̄ malefidus eques.
 Hic rapit insidiis: spoliat clam p̄do per agros:
 Publicitus scribẽ decipiunt homines.
 Sub madidis pluuiis eques/ & sub frigore duro:
 Corporis exponit fortia membra sui.
 Hic animam calamo infuscat: perditq; salutem:
 Auri & nũmorum est his quia magna fames.
 Accedit p̄do villas: flãmĩsq; perurit
 Culmina: querit opes: exuuiasq; petit:
 Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
 Cogitur in pennas soluere cuncta suas.
 Querit opes quiuis: preciũ quoq; captat iniquũ:
 Est spoliatorum turba maligna nimis:
 Offitium si quisq; suum moderamine iusto
 Rite ministraret: laus sibi magna foret:
 Hic eques vt gladiis inopes defenderet: atq;
 Cum viduis pueros. emeritosq; senes:
 Quo duce tuta foret semper respublica: quo ve
 Latrones fugerent per fera lustra procul.
 Hic calamo iustas leges conscriberet: atq;
 Iustitię normam panderet arte sua.
 Sed modo pupillos inopes/viduasq; relictas
 Ille armis: calamo hic: nunc spoliare solent.
 Non dolus in terris maior: fraus turpior vsq̄:
 Ex scribis q̄ q̄ tot mala proueniunt.
 Ast equites faciunt: q; semita nulla viarum
 Tuta est: impune crimina tanta volant.

Ezech. xxii.
 Esaie .x
 Iob. xxx.

Math. v.
 Iob. xxvii.

Prouer. xi.
 Mich. ii.

P̄s. ix.

Luc. xxi.
 Amos iii.

Ecclesi. x.

Iacobi iii.
 ii. thimo. ii.

Fsaie. iii.
 Math. xiii

Math. xxiii.
 Zach. vii.
 Malach. iii.

Luce iii.

LXXXVIII

De stulta nuntiorum legatione.

Cursor ego velox longis de partibus orbis
 Aduenio: nec vas potui euacuare bibendo
 Donec has fatuis sulcantib⁹ equora passim:
 Præberem chartas: nauita siste ratem.

Nuncie sis
 verax taci
 t⁹ celer atq³
 fidelis.

Proposui fateor nullos vehere in rate nostra
 Cursores: agitur res quia nostra mari.
 Nauis in vndosa rapitur volat atq³ carybdî:
 Nec reuocare potest nuncius vllus eam:

Qualis debe
 at esse nūcius
 poit. spe. in ti.
 de execu.
 puerbi. xxvi.

- Ezech. xxx. At tamen ex istis: quidam sibi tradere partem
In rate: pro fatuis nuncius esse cupit.
- puer. xiii. Qui chartas scriptas/cera impressasq; sigillo
Portet in ore suo: gestet & in manibus:
Ne fiant madide: capiant neue altera damna:
Ambulet & tutam nuncius vsq; viam.
Quidam cursores: plusq; comittitur ipsis:
Expediunt: nugas concipiuntq; meras.
- Proner. xxvi. Sæpius ex magna tamen ebrietate morantur:
Offitium tardant: expediuntq; nihil:
Atq; vias calcant infidi tempore multo
Otia longa terunt: effitiuntq; moras.
- puer. xxiiii. Caupones omnes lustrant: omnesq; tabernas:
Ut capiant dulci vascula plena mero
Ter legit atq; quater chartas: manibusq; reuoluit
Nosse volens: quid nam littera missa canat.
- Proner. xxv. Non alia ratione tamen sic scire laborat
iu fi. Scripta: nisi ut valeat dicere multa noua.
Negligit interdum: nec scit comissa referre:
Et sine responso perfidus inde redit.
- Proner. xxvi. Tempore ceu messis recreat nix corpora nostra:
Sapien. v. Et sicut requies queq; cupita iuuat:
Sic recreat dominum per quem legatus abiuit
Nuncius: & carthæ credita iussa refert.
Hi sunt: quos volui: stulti qui nuncia verba
Transuectant: currunt nec sine vase meri.
Iecur habent calidum: calor hic innascitur ipsis.
Ob cursus volucres: nugiloquaq; genas.
- Proner. xx. Nuncius hic dignus pretio/titulisq; decoris:
Hier. ii. Expediit imposte qui cito iussa rei.
Ecclef. xxxiii

De cellariis & cocis.

En venit aucta cohors promorū iamq; coquorū
 Cōmissq; domus cetera turba venit
 Ad nauē pperant. & fortī robore fulcant:
 Adiuta his citius carbasa nostra volant.

In cella at
 q; penu:
 gēs hęc fu
 rit. inq; cu
 lina.
 Et melio=
 ra bibens/
 pinguia q=
 q; vorat.

Est damnosa nimis dominis hęc turba penatū
 Cuius iam crapulas: luxuriemq; vides:
 Est natura coquis/ & promis semper iniqua:
 Quos domini nulla sollicitudo manet.

Ezech. xxiii.

m. i.

- Proverb. xxi. Inq̄ vicem iactant: quoniam nos sola voluptas
 et xxxiii Potus iucundi confouet atq̄ cibi:
- Esaie. lxxv Edendum est igitur nobis / semperq̄ bibendum:
 Nos cibus / & pascunt vina aliena quidem.
- Proverb. xix Inuenies raros custodes esse fideles /
 Math. xxiii Aut seruos dominis: perfida turba laris:
 Sopito domino referat cellarius vrnas:
 Atq̄ aperit sapidi vasa vetusta meri.
- Ecclesi. xxxi. Oenophorum vino complet: vacuatq̄ lagenas
 Bacchi: quas seruat ad sua gaudia herus.
- puer. xii. Contenti non sunt: proprio consumere luxu:
 Credita que manibus sunt bona cuncta penus.
 Adducunt alios ganeones atq̄ bibones:
 Quorum opera possint euacuare cados.
- Luce. xvi Nulla fides illis: iacturę damna future
 Treno. v. Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.
- Proverb. xxix In lecto recubans / censu pereunte / patronus
 Nil sentit: seruos credit habere bonos.
 Sed cum forte iubet sibi dulcem afferre lyxum:
 Bombo vasa sonant euacuata graui.
- Eccle. xxxii Est dolus in promis: est & versutia fallax:
 Luce. xii. Infidi dominum decipiuntq̄ suum.
 Quid coquus imundus facit: & q̄ fraude patronū
 Decipit: en audi: sordida gesta cano:
- Adphe. vi. Ista caterua quidem nulla pietate mouetur:
 Edunt: consumunt / & bona cuncta vorant.
 Emptaq̄ fumosam veniunt quecunq̄ culinam:
 Imundus gustat fercula prima coquus.
 Inde fame si quis coquus aut cellarius vnq̄
 Deperit: at crapula dicitur vsq̄ mori.

De rusticorum arrogantia.
 Villanę siquidem superest dementia sectę
 Quę cupit in fatua ducere vela rate:
 Ergo mihi parcat villana superbia: quam nunc
 Pungimus in teneris versibus / atq; notis.

Nihil impudenti⁹ arrogantia rusticorę:
 Sorte tua contentus abi.

Simplicitate rudis quondam natura colonum
 Extitit: atq; humilis conditione fuit:
 Si numerum ætatis polcas: non secula longa
 Fluxerunt: in quis simplicitas nituit;

xlvi. dif. i. pri.
 l. nup. C. de
 ma. & col. pa.
 glo. in l. fuis
 vr. ff. de le. iiii

m. ii.

- Ouidi. i. fast. & .i. metha. Iustitię solium turrítas liquerat vrbes:
 Virtus: rusticitas/cum probitate fides:
 Migrauere simul quondam ad triuialia tecta:
 Iuuenalis. Adq; casas humiles: stramineosq; lares:
 Non dolus in villis: non fraus in rure fuerunt:
 Hos penes astreę sacra cathedra fuit.
 Ecclesi. vii. Ardor auaritię nullus: non fœnore lucrum
 Mutabat mentis rustica turba rudis:
 Auri nulla fames: non fastus corporis: at nec
 Ornatus: quales ciuica turba gerit.
 Hiere. xiii. Sed modo cœperunt habitus gestare superbos
 Villani: quoniam pristina vita ruit.
 Crines in nodum tortos/ crisposq; capillos:
 Et calamistratos rustica turba gerit.
 Vestes partitas scutulís/ varioq; colore
 Gestant: quas cingit fimbria picta quidem.
 In manicis sculptas externo more figuras
 Et tunicas portant cum breuitate bonas.
 Sapi. xvii. Discit ab agricolis gens vrbica/fraudibus vtí
 Atq; dolos multos: & noua cuncta mala.
 Iob. xxiiii. Sola tenet nūmos gens rustica: solaq; saccū
 Esaie. v. Ingenti cre replet: diuitiisq; studet.
 Proh pudor vnde venit: tam morbida vita colōis
 Hiere. li. Vnde sitis rudibus/ improbitasq; viris!
 Villanus diues: mox fit mercator auarus:
 prouer. xxiiii Mercatorq; studet nobilitate frui:
 Iuuenalis. Tempore sic nostro villani: nomina clara.
 Nobilitatis habent: simplicitate carent.
 Eccle. iii. Querere ph pudor est nimis alta & inania semper:
 Stare nec in pprio/nec remanere statu.

De paupertatis contemptu.

Paupertas fugitur / totoq; arcessitur orbe

Vndiq; nūme places: pauper vbiq; iacet.

Ridetur solus pauper: solusq; fugatur:

Cedit inops cunctis: nūmus in arce sedet.

Paupertas
non est de
genere ma-
lorum.

Et mune-
ra nondū:
intellecta
deum.

Nummosos plures fatuos vehit illa carina:

Sola quibus rerum copia vana placet:

Quos magis oblectat cupidi possessio nummi:

Quam morum pbitas / egregiū ve decus. m. iiii.

xlvi. di. sicut
privilegia pa.
vi. in. l. si quis
ad. C. de epif.
& de. arch. xi
q. iii. paup.

- Sapien.v. Paupertatis onus omnes iam ferre recusant:
Virg.iii.ene Auri sacra fames pectora cuncta quatit.
- Iuuenalis • Haud facile emergunt quorum virtutibus obstat
Res angusta domi: pauperiesq; grauis.
- Sapi.ii. Amplius haud titulos: clarosve merent honores
Ecclesi.ix Qui sophie cultus & monumenta colunt.
- Prover.xxiii Iamq; viri iusti postrema sede locantur:
Ecclesi.x. Diuitibus solis munera prima patent.
- Ouidi.i.fast Nam quia collectus tribuit modo census honores:
Census amicitias: pauper ubiq; iacet:
- Iuuenalis. At qui diuitias ingentes tentat habere:
Eccs.v. Curat opes grauidas & cumulare sibi:
- Mich.vi. Hoc modo constituat vitam: sit spretor honoris:
Et fidei seruet pignora nulla sacre:
- Eccle. xxv Per superos iuret: fallatia vota per aras
37. dif. nonne Iactitet: emineat nullus in ore pudor:
- Eccs.iiii. Nil scelus atq; nefas: nihil & peccata perfecta
xlvi. di. sicut. Estimet: & cecus ad mala cuncta ruat:
- Ecclesi.xiii. Exercet rapidam vsuram: dygitoq; tenaci
Amos.v. A miseris capiat foenora dira viris:
- Esaie.x. Delatoris agat fraudes: vocesq; dolosas:
Auribus instillet seua venena bonis.
- Iob.v. Infectus vitiis istis nunc voluitur orbis
Totus & ad numos sedula turba ruit.
- Proverbi. xi. Vendit omne nephas nuc p quadrante minuto:
Venditur & virtus / iustitieq; rigor.
- xi. q. iii. paup Plures ex merito mortemq; & fata subirent
xxiii. q. iiii. Ob scelera: & vite crimina magna suę:
ne amisso Ob furtum plures furcasq; crucemq; subirent:
Apo. xviii. • Ni facer hos numus a laqueo eriperet.

Impunita manent nunc crimina multa virorum. *Ecc̄s. x.*

Nūmus ab exitio liberat atq; nece.

Furibus ignoscit magnis censura: columbas

Inuenalis

Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat.

Contentus regno quondam nō perfidus Achab

*Achab.
iij. Reg. xxi.
Ecc̄s. v*

Cogitat atq; inopes exspoliare viros:

Ortus erat Naboth/patria quem lege colebat

Vir bonus & frugi: gratus & ipse deo:

Ortum hunc rex diues a paupere habere petebat

Hunc sibi: sed Naboth cum ratione negat.

Propterea misere saxis trucidatus: & ense

Corruit: at tandem rex fera fata tulit.

Solus inops premitur: saccos gestare necesse est:

xi. q. iij. paup

Truditur in saccum pauper ubiq; grauem.

At paupertatis (quando etas aurea mundum

Lustrabat) laudis gloria magna fuit:

*Inuenalis
Lucanus*

Parcus erat victus: frugalis vita; laborq;

Cōmunis: feruor/nullus auaritię:

*xv. q. ij. illa
no. de rescrip
statutu li. vi.
bea. tho. 2. 2.
q. clxxxviii.
ar. iij.*

Omnia maiores: cōmuni iure tenebāt:

Non ita diuitias legerat vllus auus.

*Prouer. xix.
xii. q. ii. cratef*

Paupertatis amor peperit preconia priscis.

Quorum perpetuo gloria parta viret:

Paupera Roma fuit quondā: pauperq; senatus:

Atq; inopes habuit bellica Roma duces.

Roma

Curius insignis dux: paupertate decorus:

Sub iuga Samnites/traxit & Ausonios.

*Q. Curius
dentatus*

Publicolam extollūt: qui paupertate benigna:

Emeruit laudes/æthereumq; decus.

Publicola.

Fabritium colimus: qui Pyrrhi munera spreuit

Fabritius

Cui satis exiguus census & arca fuit.

m. iiii.

- M. regulus de q̄ tullij i of. Regulus & meruit præconia magna: decusq̄,
Iugera cui exiguo parua fuere loco:
- Apuleius. Paupertas tribuit nostris primordia sæclis:
Hæc vrbes statuit: sceptraq̄ digna dedit.
Ista magistratus stabiliiuit: regnaq̄ mundi:
Inuenit meritis dogmata cuncta suis.
- Græcia Græcia clara quidem cum paupertate decora
Promeruit laudem perpetuumq̄ decus.
- Aristides Iustus Aristides pauper: fuit Epamynundas
Epamynūdas Dux equidem pauper fortis & indomitus:
- Homerus Et fuit insignis vates quoq̄ pauper Homerus
Dum tonat heroo troica fata pede:
- Socrates Socrates ætherea sophia succinctus & arte:
Diuitiis vacuus non sine laude fuit.
- Eccle. xi. In mundo nihil est tam celsum: tanq̄ superbum:
Ex riuo quod non fluxerit exiguo:
- Roma Augustinus. Paupertatis honor: Tarpeias extulit arcēs:
Atq̄ vrbi titulum principiumq̄ dedit:
Pauperibus Roma est quondā pastoribus orta:
Rusticus exilis nomina tanta dedit.
- Ouidius Diuitiæ molles fregerunt regna superba:
Ecclesia. xviii Propter opes cecidit Roma: cadetq̄: potens.
Carthago. Propter opes: miseras passa est Carthago ruinas.
Paupertatis honor sed sine fine micat.
- Prouer. xxii. Quid tantum cupimus? funesta pecunia multos
Iuuenalis Mortales damnū iussit inire graue:
Cresus. de q̄ Diuitiæ Cræso regi nocuere superbe:
herodo. li. i. Propter opes / mortis tristia fata tulit.
- Prouer. xii Sit venerandus apud mortales pauperis vsus
Eccs. vi. Nam cælum diues nullus inire potest.
Marci. x.

Non perseverare in bono.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrum
 Accelerant: ceptum sed continuare laborem
 Postponunt: quoniam non dum ratione politi:
 Assidue cuculum pascunt: nidoque reponunt.

Feruet opus primum dum rusticus vrget aratrum:
 Fit labor ardentis primus ubique manu.
 Quid velit ergo mei sententia carminis: audi.
 Ut capias alacri nunc documenta manu:

Nemo
 mittens ma-
 num suam
 ad aratrum
 & aspiciens
 retro: aptus
 est regno
 dei.

Luce. ix.
 Ecclesi. 38.
 de pe. dis. ii.
 multi.

- Abacuc. i.
ii. corin. vi. Hos vocat ex merito fatuos stultiflua nauis
Iure suo remos: velaq; celsa trahunt:
- Ad hebr. iiii Qui satis incipiunt bene viuere tempore primo:
Et vitam ostendunt ducere velle bonam:
- Ad hebre. xii Ad sophiæ studium proni: documenta sequuntur
Et bona: que sternunt felicitatis iter:
- Ecc̃s. ii. Non tamen ad cliuū: montisq; cacumina scandūt
In quo supremum cernitur vsq; bonum.
- Pythagoras Virtutem posuit sapiens in vertice collis:
Qui nitidis animis monstrat ad astra viam.
- Iosue. vii.
Prouer. xxvi Sed facie auersa plures/oculisq; reuersis
Ascendunt: quibus hæc inferiora placent:
- Exodi. xvi.
Nume. xiiii. Et placet Aegyptus: in qua tenebrosa patrarant
Multa: retrocedunt: facta priora petunt.
- Math. xv.
Luce. xi. Qui prius insigni coluit pietate tonantem:
Muratus/recidit ad scelus atq; nefas.
- Apoca. iiii.
Here. iiii. Est status illorum damnosus: nec bene tutus
Qui bona postponunt: & malefacta colunt.
- i. q. i. ventū
depe. dif. i.
que penitet Nam veluti egrotus tremulo qui pectore languet
Viribus effœtus: semianimisq; iacet:
- xcii. dif. pluri
mos. xvi. q. i.
in canoibus Corporis optatam poterit sperare salutem
Non: nisi doctrinam viuat ad impositam:
- Ecclesi. xviii. Deserat aduersum vulnus: quod corpus egenum.
Inficit: interdum deteriusq; facit.
- Ecc̃s. vii.
Sapien. v.
Math. x.
Dentro. 32.
Ecc̃s. ix. Nil est q; iactas: nil est q; murmure clamas:
Te fecisse bonum: te coluisse deum.
- Non satis est patrasse semel benefacta. sed vsq;
Ad finem vitæ continuare iuuat.
- Discite queso bonum: facite & bona: continuate
Optima queq;: deo sic bene cœpta placent.

De neglectu mortis.

Nō generi/aut opib⁹/virtuti/aut morib⁹ o mors
 Parcīs vbiq; bonis:cuncta creata rapis.
 Quo magis hos stultos reor insanire profecto
 Quī tua prouideāt non bene tela cito.

In hoc oēs
 fallimur q̄
 morteꝝ nō
 puīdem⁹:
 cum nihil
 certi⁹ mor
 te: nihil in
 certius ho
 ra mortis.

Fallimur o fratres: error quoq; singula torquet
 Viuida: quippe nimis incauti pergimus omnes
 Terrorem mortis: & in exorabile fatum
 Negligimus: nihil attentī/ q̄ terminus instat:

Seneca
 ff. de cō. & de
 l. i.
 Tull. de sene.

- Et si certus: at incerto versatilis auso.
- Iob. xviii Quo medio: ignoras/ & qualiter/ aut ubi/ quādo:
 Tu moriere tamen: fato concedere certum est.
- ii. Reg. xiiii. Omnes transimus pariter: fluuiialis vt vnda:
- Ouidi. x. me. Sed quia tam varie morimur: tu cras/hodie ve:
 Serius aut citius sequit̄ vicinus. eo fit:
- Proner. x. Credula decipiat vt spes mortalia cuncta:
 Eccs. ix. Hora incerta simul rapiat iuuenesq; senesq;
 Sapien. ix. Arra subest: contractus habet sua iura: rescindi
 Genes. ii. Non poterit: peccata necē fecere nephandam.
 Ad Ro. v. Nemo satis tardus: mors oīa tempore quo vult
 Seneca Absumit: tibi forma licet sit pulchra venusta aut:
 Ecclesi. xi. Sīs validus: fortis/ nil refert/ morte peribis:
 Ad Ro. vi. Nec mora: ferali monstro correptus: abactis
 Iob. xxi. Viribus: exhalas/ corpus sudore rigescit
 Iuuenalis Frigidulo: mox forma nitens pallore putrescit
- Ecclesi. xvii. Corda tremunt: stridor dubius: titubantia verba:
 Vita cadit: mors instat atrox: sic sternimur omnes
- proner. xi. O fatum crudele nimis: funesta profecto
 Eccle. xli. Hora illis loethi: quos vana pecunia vinxit:
- Virgi. vi. en. Et qui diuitiis solī incubuere repertis:
 Delectant mūdi quos gaudia: mox sed eundū est
- Horatius Pallida mors: equo pulsat pede regia cuncta
 Iob. xv. Vestibula (vt flaccus resonat) miseraq; tenebras:
 Ecclesi. xlviii. Fastus non curat: pomposaq; pectora spernit:
 Muneribus nullis placatur: florida cessant
 Verbaq; rhetorico quę sunt prolata boatu.
- Iob. iiii. Papa sacer: villanus iners: discrimine migrant.
 Eccs. ii. & iii. Consimili: effugiet nec enim qui euadere tentat.
 Ecclesi. xiiii. Nec quisquis securus erit: mors omnia tollit.

Cuncta rapit. si Nestorem quis vixerit eum:
 Siue Sybillinum: vita aut breuiore fruatur:
 Nil refert: pereunt moribundo tramite cuncti.
 Mille hyemes viuas: moriere tamen: tibi finis
 Morte datur: rarus centum qui viuít in annos:
 At tandem inuitus morietur: sepe volensq̃.
 Post patrem/modico viuít quoq̃ tempore natus:
 Morte patrem interdum præcurrit filius: vnus
 Post alium vadit: donec pater atq̃ iuuentus
 Deficient: tandem flámeq̃ elementa repurgent.
 Cur ergo ploras: malefane. & funera planctu
 Desles horrifono: fatuum est turbare quietem
 Sopito: vixit sua tempora: moxq̃ sequemur:
 Mortis & inferias gustabimus: ibimus omnes.
 Adde q̃ ante diem multis fuit vtile quondam
 Posse mori; & vite miserę finire labores.
 Consciuerit sibi plures medicamiae mortem:
 Ast alii laqueo / aut ferro: vitamq̃ perosi
 Proiecere animas: multis res comoda mors est.
 O quot captiuos e carcere liberat acri
 Soluuntur fato funes: tormenta: cataste.
 Et qui torquendi fuerat sine fine flagello.
 Libera fortunę mors est: quę pauperis edes
 Et regum turres equo moderamine versat.
 Et si partitur male opes fortuna nefanda:
 Inq̃ bonos sequit: tollit vel in astra malignos:
 Id tandem equali/mors horrida/lance rependit
 Quam sibi peridum/metam/seriemq̃ diemq̃
 Mors statuit: seruat: firmo hanc adamate ligatq̃.
 Hęc precibus flexura nihil: sola illa refutat

Nestor
 Sybilla.

l. fi. C. de sac.
 san. eccle.
 Job iii.

Apo. xxi.

i autē. de nup
 deiceps col. 4

Iunęnalis

Virgi. vi. en.
 Sapi. iii.

Iunęnalis

Horatius

Virgi. de for.

Martialis

Eccle. xxxix.

- i. corin. xv. Quicquid in orbe placet: preceptaque nulla veres.
 In girum versat vestigia dira: choream
 Saltat & horridulam: cui nemo obsistere possit:
 Ecclesi. xlviii. Non Papa: aut cesar/ rex/ presul/ ciuis/ egenus:
 Ecclesi. ii. & iii. Sepe prius lassare pedes mors perfida cogit
 Quod credas: cantumque tube obseruare ferocem.
 Sarcophum facias quod prodest marmore & auro:
 Horatius Qui bonus est: caelo tegitur/ si non habet urnam.
 Artemisia Acta errore quidem/ vano Artemisia struxit
 de qua hiero. Mauseolum. septena inter spectacula mundi
 vii. a. g. li. x. Quod prisca annumerant: auro gemmisque reluces.
 Chemnis. de Extulit hinc Chemnis stupidam per secula cuncta
 quod diodo. li. ii. Pyramidem: qualem nec sol/ neque tellus obiuit.
 Millia tercentena hominum: per lustra quaterna:
 (Ut diodorus ait) molem hanc vix condere possunt.
 Quid: quod opes pene exhausit Memphitica tellus
 Quo plebem artificum solis radicibus: atque
 Exiguis herbis aleret: quis cetera narret
 Fercula: vix aliquis sit vel ditissimus ipse
 Princeps ex nostris (nisi fallar) solueret illa.
 Rhodopis de Pyramidem Rhodopis struxit: diues quoque Amasis
 quod herodo. li. ii. Quid tamen hoc: frustra est orbem diducere totum.
 Amasis. hero do. li. ii. Est res vana quidem/ quam vix hec nostra carina
 Ecclesi. viii. Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris
 Math. xxiii. Et cinerum atque luto tantam edificare speluncam.
 Luce. xi. Interea vna salus anime: contemnitur: atque
 Esai. xxii. Negligitur: quis viuat per secula mille.
 Ecclesi. vii. Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra
 xiii. q. ii. vbi cunctis. Iustus habet: vel sub diuo/ aut alicuiusde quiescat.
 Seneca. Tempestiue igitur venturam dirige mortem:
 Proner. xi. Conciliare deo: scelerati pessima mors est.
 Ps. xxxiii

Contemptus in deum.

Quod deus ad penas non pronus sequitur amaras.
 Crimina quod hominum sepe impunita relinquit:
 Non ideo stolidam prebet tibi vellere barbam:
 Nec deus ignoscit sceleri: quin puniat olim.

Tarditate supplicii
 deus / grauitate
 pene compensat.

Quis tolerare queat fatuos: qui sepe tonantem
 Contemnunt verbis: & cęrtant murmure contra:
 Noctes atque dies patris mandata superni
 Confundunt: lingue petulantia verbaque promunt.

Iob. xv.
 Ps. cviii.
 Etc. vii.
 Exodi. xvi.
 Daniel. iiii.

- Sapient. xi. Tanq̄ de nostri generis sit semine natus:
 Aequalis nobis: nec sit metuenda potestas
 Iuditiū supeꝝ: nec pꝛesens pœna nocentū:
- Petſius De Ioue quid sentis? cuius sic uellere barbam
 Audes: & teneras aures impellere tentas.
- Ecc̄s. viii. Mox deus ad pœnas cū te non trudit amaras.
 Ignouisse putas: quia cū tonat: ocūs Ilex
 Fulmine discutitur rapido: q̄ tuq; domusq;
 O male fidentes: vitam sic ferre nocentem
- Ad Ro. ii. Quid iuuat usq; adeo? deus est sup̄ omnia iustus:
 Cuncta uidet: cōtundit enī sua lumina nullus.
 Nōne putas uitę metam durare perennem:
 Vt sint ad ueniā tibi tempora longa pꝛecanda?
- Prouer. xxvii O fatue enormis nolī confidere rebus
 Ecclesi. xvi. Pēstiferis: omnes horrenda morte peribunt.
 Hierē. xiii. Te peccare sinit siquidē diuina potestas:
 Esaie. .xlvii Temporis ad spaciū / parcit quādoq; nocenti:
- Valeri. li. i. Sed grauius tandem tormentū rector olympi
 Iniungit: torquetq; magis delicta nocentum.
- Eccle. xxxvii O male prudentes: quog; sic corda tenebris
 Ad Ro. ii. Obscūta iacent: nequeant ut credere recte:
 Et curare deū: quo sunt elementa creata:
- P̄s. vii & xlvi A quo p̄cessit nitidus sol: lucida phœbe:
 Qui statuit lucem / & noctes / & tempora cuncta:
- Ecc̄s. v. In cuius manibus spaciū dependet vtrumq;
 Et vitę mortisq; gradus: deus omnia nouit.
- Ecclesi. ii. Quē peccasse pudet: cui tēdia vita probrosa
 Hierē. xviii. Efficat: & curat cursum emendare priorem
 Ezechi. xviii. Hic speret ueniā facti pacemq; benignam:
 Mathei. iii. Luce xiii. Nam deus omnipotens lugentem exaudiet ipsum

De blasphemis in christum.
 Proh quicunq; deo maledicis: conuictumq;
 Indignum iactas: lingue & petulantia dicta:
 Dignus es vt primū moriaris corpore: honore/
 Atq; anima. Iudex qui finit ista: luet.

Si q̄s blasphemauerit in spiritum nō remittitur ei nec in hoc seculo/nec in futuro.

Fund e pias lachrymas: fletus/mœstāq; q̄relam :
 Et gemitus tristes/docta thalia precor:
 Non sine luctifica possum deflere camœna
 Crimina/q̄ temere p̄fidus orbis habet.

Mathei. xii.
 xxv. dis. qlis
 de. pe. dis. i.
 pena
 bea. tho. 2. 2.
 q. xiii. ar. i.

n. i.

- Leni. xxiii. Nam frustra fatuos culpauimus haecenus omnes
 Si minus hos stultos concumulemus eis.
 • Contenti quidam non sunt q̄ crimina mundi
 Omnia pertractent: deteriora petunt:
 Luce. xii Proh pudor: in christum lingue temeraria dirē
 Tela vibrant. summo nil nocitura deo.
 Marci. iiii. Inuidiē contra cœlestem verba parentem
 Eſaie. lii. Muffant: & laceri pectoris arma petunt.
 xxii. q. i. si q̄s Hic capiti christi blasphemat: murmura iactat
 p capilli Alter in ætherei membra sacrata dei:
 Per iecur/atq; genas/iurat rigidamq; coronam:
 Per cor: perq; pedes hic maledicta vomit.
 in aut. vt non Alter testatur transfixi vulnera christi:
 lux. cō. na. cir Ille crucem sacram: polluit ille manus:
 ca me. col. vi. Hic ex spurcifico supplantat verba palato
 Improba: supremum torquet vbiq; patrem.
 Inmoderata nimis talis vesania: sepe
 ii. mach. xii. Qua superos temere ledimus atq; deum.
 de pe. dif. iiii. auctoritas. in Hoc facit inmodicus ludus: certamina vini
 tex. & glo. Hoc faciunt: quibus est ebrietatis honor.
 Ad Ro. ii. Gloria prima datur: qui scit maledicere christo.
 Qui iurat diuum/per caput atq; pedes.
 Leniti. xix Propterea mortes subite: discrimina seua:
 Math. v In nos: & cœli fulmina iusta cadunt.
 Nos patimur tremulis horrenda pericula mēbris:
 Impunita deus non finit esse mala:
 xxiii. q. v. O pater omnipotens: veniam dato/nec tua iusta
 quid ergo Vindicet ira malos qui maledicta serunt.
 ii. para. xxxii Sennacherib nam sic periit: seuusq; Neanor:
 ii. mach. xv. • Anthiochusq; ferus: multi aliq; simul.
 ii. mach. v

De plaga & indignatione dei.
 Miratur fatuus: putat & portenta subesse
 Magna: q̄ interdum nos ferit ipse tonans.
 Q̄ deus omnipotens punit mortalia facta
 Rite fit: heu nullus extat in orbe pudor.

Pro mēsu-
 ra peccati
 erit & pla-
 garuz mo-
 dus.

Si steterit
 Moyses &
 samuel co-
 ram me: n̄
 est anima
 mea adpo-
 pulū malū

Quid prodest stultis christi monumēta tenere?
 Christicolum nomen prauus habere potest:
 Aduersus summi facimus p̄cepta tonantis:
 Nil modo curamus q̄ statuere patres.

Proter. xiii.
 Treuo. iiii. i fi.
 Deutro. xxv.
 Hieremi. xv.

n. ii.

- Ecclē. xxxvi. Nos christi titulum rapimus: documēta negam⁹:
 Esaie. lii. Et sequimur temere dedecus atq; nefas:
 Luce. xxi. Nomen habere iuuat christi/fideiq; sacrate
 Iacobi. vi. Verū opera horremus/negligimusq; bona
 Iohan. viii. Iustitiam fugimus: virtutis sacra fugamus
 Dogmata: sic mundus transit/ & alma fides:
 Libertate vaga facimus peccata maligna:
 Vix maiora quidem crimina/Thurcus agit.
 Iob. xv. Heu genus humanum violatū crimine multo:
 Eccē. vii. Et vitiis: contra nititur esse deum.
 Exodi. xv. Cum tamen omnipotens: mea si p̄cepta tenetis
 Dentto. xi. Ducam (ait) ad superi vos pia regna poli:
 Math. vii. Sin leges positas & dogmata spernitis: atra
 Ioh an. xv. Vos p̄na afficiam: p̄ste/lueq; graui.
 Lenitici. 26. Quo fit vt ad prauas horrenda piacula gentes
 Numeri xiiii Mittat: & ardentī tela trifulca manu.
 Ezechi. 38. Plagas in terras varias: seuosq; dolores
 Esaie. lix. Inmittit iusti dextra seuera dei.
 Dentto. 28. Iam modo mauortis trepidantia bella videmus:
 ii. Reg. vii. Mortibus innumeris p̄stiferumq; malum:
 Luce xii. Interdum patimur rabidos sub sole calores:
 Apoca. xviii. Interdum rigidi frigora dura poli:
 Fulmina dira: niues/bolides/tristesq; cometas:
 Cernimus: & summo fulgura missa Ioue:
 Et varios mundi casus: plagasq; timendas.
 Quę venit ex merito: p̄na ferenda quidē est:
 Ouidius i ep. Sēpe palestinos deus a regione paterna
 Ps. v. & xliii. Expulit: & sedes iussit adire nouas:
 Esaie xxii. Expulit: & sedes iussit adire nouas:
 Iohel. ii. Propter peccatum: plagas sufferre coacti.
 p̄ner. xiiii. Propter peccatum: plagas sufferre coacti.
 Ire no. v. Crimen persequitur: sic deus omne malum.
 Hierē. xxix. Crimen persequitur: sic deus omne malum.

De fatua permutatione.

Qui pro stultifona non bene tibia:
 Comutat vel equum: noliger hic/nihil
 Lucri consequitur: sic sibi & accidit
 Qui pro re fragili: perpetuum fugit.

Qui videt
 vtilius: &
 sumit dete-
 riora: ab-
 sit ei radi⁹
 lucis sine
 mora:
 Stultis nō
 succurrit /
 sed erranti-
 bus

Sepe solet fatuus plures tolerare labores:
 Atq; humeris grauius sollicitare iugum:
 Quomodo tartareis animam submergat in vndis
 Et videat stygii guttura passa canis.

n. iiii.

glo. insti. q. cū
 eo qui in v. s3
 erit
 et in autē. qui
 mo. na. eff. sui
 coll. vii.
 l. pe. ff. de iur.
 & fa. i. g.

- Ad hebre. xi. **Q**ui forte heremum colit / inter lustra ferarum
 Continuo effudit vota precesq; deo.
- pner. 2. & 4. **N**os scelera impellunt plures subiisse labores
 Sapien. xii. **Q**ui virtus: facilis ad mala cuncta via est.
- Eccle. 2. & 32 **C**ernimus en quales pomposa superbia / fastus
 Esaie. lvii. **E**xigat: atq; operis sit polienda quibus:
 Terentius **O**rnamenta petit capitis: frontisq; coronas:
 Unguentum: vestes / atq; monile graue.
- Horati. i. epif. **A**rdor auaritię per seua pericula multos /
 Per casus varios: exitiumq; trahit:
- Sapien. xiiii. **N**auigat hadriacum pelagus fluctusq; trementes
 Quem studium nūmi / curaq; vana trahit.
- Claudia⁹ de **N**on metuit fluctus: tempestateq; sonoras:
 raptu pserpie **A**uri sacra fames: pectora tuta facit.
- Ecclesi. v. **N**ec dulces somnos capiunt / mollemq; quietem:
 In epist. Sap **F**unibus immittis quos cytherę trahit.
 phus **S**emper habent curas lusores: sepe dolores
 Noctes atq; dies pertolerare solent.
- Treno. iiii. **Q**uid ganeos memorare velim: q; ventre refarto
 Iuuenalis **I**n crapulis semper delitiisq; iacent:
- Q**uid referā fatuum: quem vexat cura laborq;
 Coniugis: in thalamo mutua supra timens:
- Sapien. v. **N**emo tamen propter christum sufferre labores
 Promptus: ad interitum corpora nostra ruunt:
- Iuuenalis **O**ptima raro placent: probitas laudat: & alget.
 Eccē. x. **N**empe homines cūctos / iam malefacta iuuat.
Virtutem studeat sapiens amplectier vsq;
 Crimina proueniunt pessima sponte sua.
- Math. vii. **Q**ui pro cęlorum regno mercatur / iniquas
 Ezech. vii. **I**llecebras mundi: stultis inersq; manet.

Honorare parentes

Hos reor insulsos fatuos: pietate parentes
 Qui non precipua venerantur: quiq; iuamen
 His placidū prestare negant. qui verbera dira
 Iurgiaq; his referunt: tales ratis illa recenset.

Qui male-
 dicit patri
 suo et ma-
 tri/ exting-
 ueflumen
 eius in me-
 diis tene-
 bris
 Qui sub-
 trahit ali-
 qd a patre
 & m̄re p̄ti-
 ceps homi-
 cidę est.

Hunc etiā esse puto fatuum / stolidūq; parentem: ii. q. vii. pler-
 rumq;
 Largitur nātis qui bona cuncta suis. • iij. q. v. oēs q.
 Cum quibus ipse suam posset sufferre senectā: i. Thi. v.
 Morte grauescentes & recreare dies. Prouer. xx.
 et. xxviii.

n. iiii.

- Beat^o tho. 2. Improbus inde senem natus caruisse parentem
 2. q. c. xxii. Sustinet: & modicum fert sibi p̄sidium.
 ar. v.
 puer. xxviii. Si nimium viuax pater est: sibi tristia fata
 Our^o. i. meth. Exoptat natus: mortis & exitium.
 Ecclesi. iii. & vii. Non probitate quidem: nulla pietate mouet
 Lenitici. 20. Pro vita effoeta: pro senioq; patris:
 Dentro. v. Stulte parens: cur tu nato bona tota dedisti?
 Dentro. 33. Qui te nunc pascit impietate truci.
 Exodi. xx. Attamen iste diu non viuet: tempora vite
 Malach. Math. xv. Multa nec implebit: morte repente perit:
 Mar. vii. Qui patri & matri dignos non prestat honores:
 Ad ephe. vi. Nec colit hos quorum sanguine vita data est.
 Dent. xxvii. Morte mala dignus: reuerenter ferre parentes
 Prouer. xx. Qui negat: est stygium dignus adire lacum.
 Absolon Absalon insignis iuuenis / formaq; decorus
 ii. Reg. xv. & xviii. Contempsit patrem: morte quoq; interit.
 Cham Q; Cham nudasset stultus pudibunda parentis
 Gene. ix. A patre coelesti mox maledictus erat.
 Leni. 18. Sennacherib Sennacherib manibus natorum morte pemptus:
 ii. para. 32. At regnum potuit nullus habere tamen.
 Daniel. v. Balthazar ex merito ducebat tempus & annos
 Luctiferos: secuit hic q; membra patris:
 Thob. iiii. Nato sacra dabat senior documenta Thobias:
 Vt matrem ingenti ferret honore suam.
 iii. Reg. ii. Propterea Salomon rex se de sede leuabat
 Regali: matrem condecorare volens.
 Corylaus Rosna Corylao lueres / penasq; dediffes:
 Plutarchus Si veritus matrem non foret ille suam.
 Hiere. xxxv. Vnde etiam Rechab natos / deus ipse probauit.
 Ecclesi. 23. In patre q; fuerant: in quoq; matre pii.

De cauillatione sacerdotū in choro:

In choris sacris fatuos videmus
 Prauitas oris quibus impudici est:
 Eliquant nugas. recoluntq; totum
 Gesta per orbem.

Cessent in ecclesiis va-
 na & mul-
 to fortius
 fœda & p=
 phana col-
 loquia. ces-
 sēt cōfabu-
 latiōes q̄li-
 bet ꝛc.

In templis fatuos plures nunc esse videmus:
 Stultorum in sacris stat quoq; turba choris.
 Qui nugas spargunt varias & murmura lingue:
 Atq; cauillantur vocibus assiduis:

c. decet de in-
 mu. eccl. li. vi.
 c. cū decorem
 de vi. & ho.
 cle.
 Ieroni. ad da-
 masum.

- Ps. xxxviii. **C**onsilium capiunt: quo narragonia fluctus
et. lxxii. **P**eruolet Ionios: plaustraq; lata parant.
- Ad ephes. iii. **O** quales ritus seruat nunc sanctio quondam
Ecclesie: o leue q̄ continet illa decus?
Nil agitur totum rigido mauorte per orbem:
Accidit externis nil quoq; grande locis:
Quod non in sacris recitetur sedibus: ad q;
Peruolet extremos vltima fama choros.
- P**relia gesta quidem fors in regione Britanna:
Preliaq; a Thurco pontica gesta truci:
Prouer. v. **I**lluc narrantur: quoniam reuerentia nulla
Diuini cultus: nec pudor vllus adest.
- Nota dorme/
tarium **D**iscurret baculo quoq; dormentarius albo:
Et noua multa refert/per loca cuncta thori.
Sepe matutinas/rerum nouitate relata/
Incipiunt: nugas comemorantq; nouas:
Hoc rumore solent totum consumere tempus
Soluere quo decuit cantica sancta deo.
- glo. c. si de cle.
no ref. li. vi. **F**eruor auaritie multos ad limina templi
Conuocat: ob numos carmina rauca canunt
- Ps. xv. **T**utius vsq; foret sacros vitare penates:
Quod sic sacrilego polluere ore choros.
- Neemie. xiii **E**xtra stare velis potius sacra limina templi
Ecclesi. xxi. **S**i placare deum garrulitate putas.
xvi. q. 7. et
hoc dixim? **S**implicibus prauos mores/exemplaq; praua
Presbiteri monstrant: scandala plura mouent.
Anne putas tali ritu te posse mereri
Presbyter. ecclesie/ & dona sacrata deo?
- Act. xii.
24. q. i. oibus
& c. quare ex
sola. **N**am precibus votisq; piis laudare tonantem
Conuenit: hinc nugas pellite ab eade sacra.

Superbię ostentatio.
 Sordida laus semper proprio que prodit ab ore:
 Hanc sapiens refugit:
 Efficit & fatuos pomposa superbia plures
 Tartara quos rapiunt:

Efficit & fatuos insana superbia multos
 Quos velet in nostro carmine cymba leuis.
 Est vitium sceleris plenū / & cunctis fugiendum:
 Sordibus excedit crimina queq; suis:

Gladio p
 prio ei⁹ su
 perbia am
 puteē. capi
 at laqueo
 oculoꝝ su
 orū in me
 & pcuties
 cum exla
 biis chari
 tatis meę.

Judith. ix.
 Ps. xc. & 123.
 Prouer. vii.
 Eccē. vii.
 Ecclesi. xi.

- de pe. dif. ii. hinc etiam
Esaie. xliii. Primus apud supos nauem hãc fabricauerat olim
Nequitie inuentor perfidieq; parens.
• Qui genuit fatuos quosdam: fastusq; superbi
Progeniem: ponens se procul ante deum.
- Thob. iiii. Corda rapit quorum pomposa superbia: iactant
Qui quoq; / quod studio non meruere suo:
- Iacobi. iiii. vi. q. i. imitate
Dicunt enim fatuus me docta Bononia pauit:
Artibus: & sophie dogmata culta bibi.
- xii. q. ii. gloria epi in fi.
Hinc dignus primã mereor conscendere sedem:
Atq; inter claros continuare locum:
Alter in argiuis ludos celebrasse palęstris
Se iactat: nouit vix elementa quidem.
- Peregrinatio nõ facit medicum. nulla ars loco discit vt ait Sene.
Si cuperes sacre suauissima dona Minerę
Carpere: sufficeret theutona terra tibi:
Pascit & egregios iuuenes Germania pugna:
Eloquiū quorum nunc monumenta vigent.
- Iohel. ii. Hinc tumida debes non mente superbior esse:
Vidisti externi q; loca magna maris.
- Ecclesi. x. & .xxvii.
Sed quia principium vesana superbia cępit:
Hanc fugiat sapiens: effugiatq; bonus:
- Luce. x. xxiiii. q. iiii. quidã ver. luciferiani
Lucifer ætherei clarus confessor olympi
Candor erat cuius mirificusq; nitor:
Corruptus fastu: cęli contemnere patrem
Audet: tartareas mersus iniuit aquas.
- Iob. xl. Prouer. xv. & viii.
Hunc sequitur pomposa cohors ad tartara nigra:
Ad stygias vndas turba superba ruit.
- Ps. xvii. Sapien. v.
Lucifer & socii: fatuis nunc retia ponunt:
Inflatas animas cum quibus vsq; rapit.
- Prouer. xliiii. Iob. xxvi. Ecclesi. xi.
Virtutes cunctas / moresq; / superbia sola
• Destruit: indecores hęc facit esse viros.

Fœmineū in primis genus ampla superbïa vexat	Proverbi. xi.
Qua se continuo vestit / & vsq; polit.	Eccs. vii.
Fœmina quã fastus tumidus rapit aq; superbus:	Ecclesi. xix.
Seducit multos: insipidosq; facit.	Prouer. v.
Adsit in exemplum Iudith: qua dux Holofernes.	Holofernes
Interiit: quïus fœmina casta foret:	Iudith. ix.
Iesabel vngebat faciem vultumq; fucabat:	Iesabel. iiii.
Dum putat insigni posse placere Iehu.	Regū. ix.
Est mulier vitanda procax: sapientia clamat:	Ecclesi. xiiii.
Lasciuus oculis pectora casta necat.	xxvii. q. v.
Fœmina vera humilis titulos sectatur honoris:	nec salomon
Laudibus & fruitur fœmina casta bonis	Prouer. xiiii
Bersabee si non nudasset crura venusta	Eccle. xxv
Rex dauid: facinus non subiisset atrox.	ii. Reg. xi.
Plures seducit fastus: mentisq; superbe	Ecclesi. x.
Gloria: quę fatuos iam sine fine parat.	Iohel. ii.
At deus omnipotens mentes animosq; superbos	Nume. xv.
Fastidit: pœna persequiturq; graui.	Thob. iiii.
Fœlix cui nondum vesani gloria mundi	
Imperat: aut qui non ambitione cadit.	
Cogitat æterni quę sit possessio regni:	
Angelici lapsum cogitat atq; chori.	
Rebus in externis nil sordida nomina querit:	
Contentus paucis: & moderata colit.	
Luciferi casum fatui experiuntur inertes.	
Præcipitant stygiis corda superba vadis.	Iob xli.
Dum sibi dūq; suis: choreq; Dathanq; Abyronq;	Esaie. xiiii.
Offitium vsurpant: ferreq; thura parant:	Numeri xvi.
Scandere dum fecit: vesana superbïa stultos:	
Deglutiit viuos terra reclusa viros.	P̄s. cv.

De vsurariis & fceneratoribus.

Quos vsura vorax rapit / & malus ardor habendi:
 Ad naues fatuas properent / strictosq; rudentes.
 Hi sunt qui spoliant inopes: hi fcenora iactant:
 Vendunt: rursus emunt / rapiunt / sed merce dolosa

Exigua da
 bit & mul
 ta impe
 rabit hodi
 e fenora
 q; & cras
 repetit: et
 odibilis e
 ho huius
 modi:

Prouer. xx.
 Luce. vi.
 Inno. iij. c. i.
 de vsu. Bal. in
 aut. ad hec. e
 e. ti. xiiii. q.
 iiii. p totum

Peior adhuc superest: fatuorum & turba pbrofa.
 Quam cupiunt satyri dilaniare canes.
 Est nimium mendax: est sordida / turpis / auara:
 Fit nullis opibus hec satura innumeris.

Pestiferam hanc turbam iuris torquere potestas
 Debet: & ad meritum perdere supplicium.
 Digna quidem flagris: rapidissima turba peculii
 Nudare exutos impietate studet.
 Atque avidis nimis cumulat frumenta: merumque
 Frugibus aggestis horrea plena facit.
 In cella atque penu spumantia vasa phalerni
 Continet: & cererem / & grana vetusta nimis.
 Sola tenet frugum / vini quoque pessima turba:
 Ciuibus innumeris quod satis usque foret.
 Nil metuit superos: nil fulmina dira tonantis:
 Per scelus atque nefas sordida lucra parat.
 Parturit illa famem foedissima turba sitimque:
 Et plures inopes impietate necat.
 Iustior & melior nunc est recutita caterua:
 Usuram quis exigit illa grauem:
 At magis est foenus tale intolerabile: quod nunc
 Noltrates rapiunt: christicolumque genus:
 Pellitur a nostris iudeus finibus exul:
 Sunt quia christigenis foenora nota viris.
 O quam dura nimis nudos exactio vexat
 Nunc homines: inopis perforat hasta latus.
 Quos trahit usure questus: lucrumque dolosum
 Ardor avaritiae quos trahit atque sitis:
 Non fecunda petunt telluris semina: vites
 Exoptant steriles: ut fluat inde fames.
 His quia frumenti: rerum est & copia cornu:
 Mox rident: si fors culmina grando ferit.
 Sunt spurci penitus: qui turpia lucra requirunt
 Alterius damno: diuitiasque legunt.

c. i. de emp. & ven.

Ecclesi. xlii.
Esaie. xxxiii

Ezech. xlii.
Abacuc. ii.

xliii. q. iiii. ca.
noni. & c. se.
& .c. pe.

Math. xxiii.
Leui. xxv.

Deutro. xxiii
Exodi xxii.
Neemie. v

Luce. xix
Ps. lxxi.

Ecclesi. xxvii

xliii. q. iiii.
per hoc & .c.
se. & .c. qui
cunq.

FOLIO

De vana spe future successionis.
Rebus in externis est qui successor haberi
Sperat: & alterius de funere gaudet acerbo.
At sepe ante illum mortem pregustat: & is quem
Ad tumulum deferre putat: sepelitur ab illo.

In morte
alteri spe
tu tibi po-
nere noli.

de cōces. p̄bē.
c. ii. & c. ne ca
ptande. eo. ti.
li. vi.
l. stipulatio
ff. de ver. ob.
l. quidā. ff. de
dona.

Quis fatuos tolerare/queat quos ardor habendi
Protinus insanos: insipidosq; facit:
Qui cupit alterius rerum successor haberi
Et bona nancisci/qui cupit alterius:

Expectet fatum: quod dissolutio vitę est:	Ecclesi. xxxi.
Successor fieri qui cupit alterius	
Sed quia mors hoim manibus non ponitur vllis	Trenorū. v.
Cernimus hos fatuos sepius ante mori.	Esaie. xxx.
Alterius mortem sperantibus: accidit inq̄	i. Thimo. 6.
Sepe prius mortem vt precipitanter agant:	puer. xx.
Nonne furor stolidus: mortem sperare propinqui	Ecclesi. xliiii.
Vilibus in rebus heres vt esse queas?	
Spes tua vana nimis: quoniam tua funera nescis	Hieremi. xii.
Te sequitur pedibus mors properata citis.	Sapien. iiii.
Narragonum in patriam te preceps ducet asellus:	Ecclesi. vi.
Quem trahis: vt fatuos possis vbiq; sequi:	
Spes est que nutrit: spes est que pascit iniquos:	
Spes reficit dominum fallit & ipsa suum.	
Quamuis possideas robuste membra iuuentę	Ecclesi. 38.
Viuida: sis fortis / sit tibi sana cutis:	Prouer. x.
Attamen expectat te formidabile letum:	Osee. ix.
Morte cadunt iuuenes / decrepitiq; senes.	Prouer. xii.
Sepe pater nati mestissima funera luget:	
Ergo spem fatuam crassaq; vota capis.	
Rex Priamus natos fortes occumbere vidit	Priam ^o de q̄.
Quos tamen optabat tunc super esse sibi:	Iuuenalis
Abfalon egregiū dum sperat sceptra parentis:	Abfalon
Non dum maturus funera mesta dabat.	ii. Reg. xviii.
Heredem quandoq; facit: mors pallida: que non	Hiere. viii.
Sperabas: fatuos fata futura latent:	Nume. xxv.
Non super humanis rebus / spem ponite vestram:	P̄s. xxxvi.
Sperandum est soli viuere posse deo.	Ecclesi. iiii.
Spes ea stulta nimis / semper sperare caduca:	Prouer. 28.
Et non quo tandem sistere fine velis	Ecclesi. x. & xix. P̄s. liiii.

FOLIO

Non obseruare dies festos.
Qui diem festum meritis decoris
Non colit: tractans auidos labores
Simeꝛ currum / fatuamq; rhedam
Scandere debet.

Memento
vt diē sab-
batifancti
fices: septi-
mo enī diē
est sabba-
rum domi-
ni dei.

Exodi. xx. & Proh pudor in cecis nūc gens humana tenebris
xxxj. Ambulat: & sani nil modo cordis habent.
Leni. xxvi. Est data christicolis sup̄mi gratia regis:
Iohan. xvii. Vt noscant fidei per documenta deum.
Dentro. v.

Electiq; deo sint: ad sua regna vocat.

Qui tamen illius dogmata nulla colunt.
Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo.

Vix specimen priscum continet atq; decus:

Pontifices sancti ferias statuere solemnes

Festaq; sanctorum / sacrificioq; dies:

In quibus æterni resonarent cantica patris

In quibus angelicus concineretq; chorus:

Sed quia curamus plus vani ludicra mundi:

Et plus sordiduli corporis illecebras:

Negligimus fidei specimen: ritusq; decoros:

Curamus legum mistica sacra nihil:

In sacris agimus conuiuia crassa diebus

Continuis crapulis cœlica festa madent.

Ocia cum dantur: feriq; & mortalibus / illi

Non prece / nec templis: ebrietate litant.

Antea q̄ festis referatur porta diebus

Ecclesię: populis vncta taberna sonat

Ille bibit stomacho ieiuno. deuorat alter:

Antea q̄ templi limina sacra videt.

Quę non concessis volumus tractare diebus

In vetito cupimus continuare die.

Dum serit in templo fidei precepta sacerdos:

Assum atq; elixum / vinaq; larga glutis.

Non nisi thuriferas concedis potus ad aras

Orando ructas: euomis atq; preces:

Stulte labor manuum sacris cessare diebus

Debet: at impositis disce vacare bonis.

Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina christi

Sepositis rebus: hæc sacra sola cole:

Hiere. xvii.
defer. c. 1. &
vl. Ce. tri. l.
oēs. de con. di
iiii. c. i.

xxxiiii. q. 1.
odi. de cō. dif.
i. in die.

xxiiii. dif. cū
liceat
xxiii. dif. his
igitur.
xliiii. dif. nō
oportet
Seneca ad Lu
cil. in epistola
xviii. c. placi
ta. xiiii. q. iiii

De cō. dif. iiii.
irreligiōsa.

i. Thessa. v.
Act. ii.

Esaie. 28.

Hiere. xvii.
Leui. xxv.
Marci. ii.
Io. ix.

o. ii.

Largiri & penitere.

Qui dolet & meret propter / quod vertere nequit
 Est fatuus: quoniam cura torquetur inani.
 Preterea est stultus: qui dum largitur amico
 Penitet: hic donu perdit meritumq; pphanat.

Da facie le-
 ta: sine le-
 ticia faciei
 Quod de-
 deris p dis-
 rem meri-
 tūq; rei hi-
 larē dato-
 rem diligit
 deus.

glo. in c. i. de
 dona. 23. q. 6.
 ex his oibus.
 2. Corinth. 9.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo.
 Virtus magna quidem est: si pietate facis.
 Mentibus humanis gignit solatia leta
 Hec virtus: si quid dexteritatis habet:

Munera qui placidis manibus largitur amico:

Donat & merito premia digna viro:

Ecclesi. xii.

Laudibus egregiis / fama est cantandus & acris:

Iob. vi.

Is virtutis item nomen habere potest:

Ad collo. iiii.

Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico:

Ad hebre. iiii.

Penitet hunc missi muneris atque dati.

Sæpe etiam donat hilari non mente bona que:

Ecclesi. xviii.

Pallor at in facie / tristitiefque sedet.

Atque datum propter / fatuos euellere crines

Audet: & improperat que dedit ante / cito:

Ecclesi. xx.

Munera perdit iners: nam grates soluere nemo

Huic cupit. ingrata qui bona mente facit.

Ille tamen peior: pro christi qui dat amore:

Ecclesia. xxv.

Penitet atque operis. muneris atque cito:

Quippe deus fatuo non semper premia: mox ve

Transmittit: sapiunt libera dona deo:

Cantico. viii.

Nam deus omnipotens hominis nil munera curat

Ecclesi. xiiii.

Ast animi donum pensitat ipse pii.

Læticia vultus / inopi qui donat amico:

Largiturque bonis ex pietate viris:

Prouer. iiii.

Ecclesi. iiii.

Consequitur laudes: & grates semper habebit

Optima de grato munera corde fluunt.

Prouer. 28.

Pungimus interea fatuum quoque: munera semper

Qui capit: ingratus attamen usque manet:

Seneca de in
gratitudi.

Spurcidijs nihil est ingrato: nil quoque peius:

Tullius i off.

Hoc vitio rapitur maxima turba hominum.

Sapien. xvi.

Vir bonus & sapiens grato cito donat amico:

Ecclesi. xxix.

At studeat gratas ille referre vices.

ii. thimo. iiii.

Si donare velis: fluat hoc ex corde benigno:

Luce. vi.

Sic dabitur meritis gratia prompta tuis.

o. iiii.

De accidię vitio.

Desidię vitium toto dominatur in orbe:
 Corporis accidia & nunc genus omne premit.
 Corpora seruorum torpent / fugiuntq; labores:
 Somnia agunt vetule: sed precium accipiunt.

Somniferum semē
 spgo atq; papauer:
 vt inde
 Dormiat & deses
 dormiat vsq; piger

bea. tho. pte. i. Torpor sit quis mentis petulantior: atq;
 q. lxiii. ar. ii. Intolerabilior: frangat & ingenium:
 & 2. 2. q. 35. Corporis accidiam vitium sed grande putamus
 ar. ii. & iii. q. Ex cuius gremio proh mala magna fluunt.
 de malo. q. ii
 ar. ii.

Quem premit vsq̄ adeo torpentí in corpore lāgor

Accidie. aut cuius marcida membra iacent:

puer. vi.
Sapient. xv.

Desidiam propter neq̄at q̄ voluere crura:

Sed patitur lassos/igne perire pedes:

Prouer. xv. &
xxvi.
Prouer. xviii

Est fatuus vecors/& nigro stigmatē dignus

Præstet vt exemplar desidie vsq̄ suæ.

Desidiosus homo cunctis incōmodus horis

Luminibus fumus ceu malus esse solet.

Prouer. x.
Ecc̄s. x.

Affidue solitus flāmas seruare camini:

Obstat enim sibi met solus ubiq̄ piger.

Fœlix qui iusto exercet sua membra labore:

Et manibus panem queritat vsq̄ suis.

Prouer. xx.

Sed deus hunc punit tormento sēpe cruento

Quem premit assidue corporis accidia:

Prouer. xxi
& .xxii.

Premia largitur deus optimus ampla labori

Non is manducet quiq̄ labore caret.

Iob. v.

Accidie vitium metuenda pericula mundo

Intulit: ad facinus principiumq̄ dedit.

Ecc̄s. ii

Rex Dauid torpore graui / & cum deside vita

Factus adulter erat/atq̄ homicida simul.

Ecclesi. li. ☰

ii. thessa. iii.

ii. Reg. xi.

Roma labore vigil/fregit Chartaginis arces:

Desidia interit Roma subinde cito:

Aug^o de Ro
ma.

Postq̄ militia & belli sudore vacabant

Romani: & nusq̄ bella vel hostis erat:

Appianus

Accidia & luxu / robur Romana iuuentus

Perdidit: hoc cecidit inclyta Roma modo.

Ouidi. in fas.

Nam prius externis pugnisq̄ & marte feroci

Pascebat fortes bellica Roma viros.

Sed postq̄ laxu fracta est: veneriq̄ parentans

Illecebris / vires perdidit illa suas. o. iiii.

De externis & infidelibus fatuis.

Hic posui externos fatuos / qui nomina gestant
Stultitię nostrisq; fidem insipientibus addūt.
Quamuis non digni nobiscum soluere nauem.
Sunt tamen ad sortē puppis numerūq; vocati.

Non cōcu-
piscit dñs
multitudi-
nem filio-
rum infide-
lium & inu-
tilium.

Ecce sed externi fatui subsellia ponunt
Ut possint picte nauis habere locum.
Insuper occurrit fatuorum maxima turba:
Que pene & terras & freta cuncta tenet.

Ecclesi. x.
ii. corin. iiii.
et. vi.
Sapie. xiiii.

Quos ideo externos reputo / quia sunt pcul extra i. Corinth. 7.
2. q. 1. multi
de diuor. gau
demus.
 Septa dei: & veram catholicamq; fidem
 Negligere hos potui: tenebrisq; relinquere: qd nã
 Ad nos de fatuis quos foris error habet?
 Sunt adeo cecì: nullo medicamine possunt
 Sanari: vt inquant quos coluere deos. xcij. dif. pluri
mos
 Liberius fuerat gentes transire silendo xvi. q. 1. in ca
nonibus
 Sordifluas: quarum pectora demon agit.
 Tantus itẽ numerus: tanta est fera turba cohorsq;
 Stultorum fidei que sacra iura negant:
 Vt nequeat cunctos parui membrana libelli
 Complecti: sectas est meminisse satis.
 Thurcorum gens prima locum stultos tenet inter Thurci
Saraceni
Tartari
 Atq; Saraceni: Tartareiq; canes.
 Quos Mahumetanę legis tenet impius error:
 Africa quo tota est capta: Asia atq; potens:
 Magna quoq; Europę iuncta est mō portio: nauis
 Quã mō nostra vehit: Sarmaticosq; Scythas. Scythę
Bohemi
Morau
 Secta Bohemorũ fidei ludibria tractat:
 Et Morauis nolas stultitię illa dedit.
 Qui merito in prima fatuorum puppe locant:
 Stulti etenim ignauĩ dogmata falsa colunt. Praga
 Pragensis schola p̄cipue / que fulguris instar
 Decidit a summo / sponte sciensq; gradu. Heretici
 Cõmemorasse velim cunctos q. dogmata falsa:
 Ararumq; colunt vana ministeria:
 Nostra quibus sacra religio veneranda fidesq;
 Censetur mendax / falsa / prophana / leuis. C. de his qui
sibi mor. p̄sci.
l. vna
 Inter eos fatuos memorem quoq; : morte cruenta
 Aut laqueo frangunt: qui sibi sponte gulam: 23. q. 5. placu
it.

De fidei catholice / & im perii inclinatione.
 Vos o christicolę proceres / ex corde precamur
 Qui manibus vestris fidei monumenta tenetis:
 Consilio magno / rerum perpendite casus.
 Et mihi stultigerā: quam mōstro: relinqte mītrā.

Preferēda
 est priuata
 vtilitas cō
 mūi: & mi
 nori ma-
 ior.

c. bone. i. de
 post. pl.
 in aut. vt iud.
 sine quo. suff.
 in prin. col. ii.
 in aut. vt diu
 iuss. in prin.
 col. viii.

Dum meditor lapsus: quales respublica christi
 Perfert: & fidei damna verenda sacre:
 Innumeris cogor lachrymis propere ora rigare
 Et gemitu sortem plangere sepe grauem:

Luctiferis deceat contundere pectora palmis:
 Feraliq; tuba grande fugare nefas:
 Nemo adeo durus: nemo tam saxeus vsq;
 Qui non hos casus lugeat atq; fleat.
 Ecclesie videat cum sic decrescere sedem:
 Quando quidem in lapsu sacra cathedra iacet:
 Roma caput mundi nutat/tremit/atq; labascit: Roma de qua
Lactantius.
 Debilibus vehitur fors modo nostra rotis:
 In miseroq; gradu christi respública passim
 Fluctuat: & subita mobilitate fremit:
 Dogmata non solum fidei: legesq; sacratę
 Decrescunt: sed enim sanctio queq; ruit:
 In culpa proceres sunt: & torpentia corda Causa destru
ctionis fidei
 Regum: qui manibus bellica tela gerunt:
 Hi fidei quis clypeum: sceptrũ: armaq; portant:
 Lumine sed patulo / tristia fata vident:
 Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsat:
 Magnanimo nullus pectore signa gerit.
 Ut modo romanam defendat Marte parentem: Math. vii.
 Nauicolam Petri ventus & vnda quatit.
 Vna fides christi toto venerabilis euo
 Que potis est cunctos sanctificare viros:
 Nunc titubat: lapsumq; timet: subitamq; ruina:
 Et casus metuit precipitanda truces.
 Arma parant contra/peruersę martia gentes
 Ecclesiam: tumido que tremit acta fretõ.
 Vix tenet illesam christi respública sedem:
 Cladibus at tandem: mox quoq; lassã ruet.
 Impugnat Thure? Scythicis primũ ortus ab oris Thurcus.
 Ecclesiam Petri/dilaceratq; fidem:

Mahumetus Impia iura dedit Mahumetus pseudo propheta
 Gentibus inmodicis legifer ille fuit:
 ● Pestiferas totum sectas diffudit in orbem:
 Arabia Atq; Arabis primum dogmata falsa dedit:
 Asia Inde Asiam inuertit maiorē / Africq; sequuti
 Aphrica In sua iurarunt impia verba viri.
 Soldanū Aegypti / Maurosq; & Thartara regna
 Thure⁹ ex ca spiiis mōtib⁹. Et cladem fidei / Thurcum habet ille / sacre:
 ● Qui Geticis niuibus quondam cōtentus: & aruis
 Sarmaticis: pontum nunchabet Ionium.
 Bosphorus. Bosphor⁹ at Thraciē: septē quoq; regnā Trionis:
 Thraciē Nec fuerant Thurco regna paterna satis:
 Lybia Perdidimus Lybiē gentes: Asiamq; minorem:
 Asia minor Quē quondam coluit dogmata sancta patrū:
 Europe multos populos amissimus eheu:
 Hungaria Hungarus atroces sensit adesse manus.
 Dalmatia Dalmata mortiferos insultus sepe / cruento
 Marte tulit: Thurcos dispulit atq; truces:
 Non tamen auxilium christi de milite sensit:
 Deserimus fidei culmina sponte sacre.
 Heu nihil accrescit nobis: sed cuncta labascunt:
 Decrescit virtus: marcet vbiq; fides:
 Hierc. ix. Tristibus in lachrymis q; non hoc flebile fatum
 Trenorū. ii. Plangat: cesariem dilanietq; suam:
 Grecia Perdidimus Gratos: fidei quos dogmata nostre
 Thracia Continuere diu: perdidimusq; Thracēs:
 Macedonia. Subiuga Thurcorū Macedon transiit: Achiuus:
 Achaia. Ceruicem pariter ad iuga dira dedit:
 Theffalia. Perdidimus Spartā: Thebasq; & Theffala tempe
 Mysia ● Nos Mysias nuper perdidimusq; duas:

Gallata nunc seruit: noua Romaq; cęfare digna	Constantino
Imperium amisit / cum Trapezonte / suum.	polis
Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas:	Trapezos
Christicolis pudor est sic cecidisse fidem:	
Oĩa Thurcus habet: nec enim est cōtentus in illis	
Quę male possidit: nos quoq; habere cupit.	
Non satis Istricolos / Styriosq; / & Pannonia rura	Istria
Tutari a Thurco gens modo nĩa valet.	Pannonia
Illyrici trepidant: insultus appula rura	Illyria
Thurcorum metuunt: Itala terra tremit:	Apulia
Vix se defendet fumantibus ætna cauernis	Italia
Enceladi ceruix sentiet illud onus:	Sicilia
Ister & indomita Suęuorum ab origine natus:	Danubius
Thurcorum metuit nunc tolerare iugum:	
Sancta Rhodos defende fidē: mahumetica sacra	Rhodos
Dirue: saluificam contueare crucem:	
Bagiažit princeps: sua gens quem nomine diro	Baiažit
Ildrimi vocitant: arma seuera parat:	Ildrimi
Horrikeris bellis nostras contendit in oras:	
Et properat sanctam vertere vbiq; fidem.	
Percitus est furiis: facies præcincta colubris	
Eumenidum: cordi bacchicus ardor inest:	
Sanguine christicolas laceratq;: & morte cruenta	
Afficit / abducit: carcerat / interimit.	
Ista sitis Thurci satiatur sanguine nullo:	Esaie. lvi.
Marte fores pulsat christicolumq; lares:	Ecclesi. 12.
Roma decus fidei: Petri sanctissima sedes	Roma
Ni caueas: lacera fronte capistra geres:	
Euomit en rabiem toruam hæc Acherontia secta:	
Et furit: vt laniet teq; / sacramq; fidem.	

xliii. dif. fitre
 cor & c. ephe
 siis

Heu lupus innocuum passim consumit ouile
 Et vorat infantes dissipat atq; viros:
 Diripit infantes. matres castasq; parentes
 Enecat: imberbes cum senibusq; rapit.
 Torpor habet mētes nostras: p̄cordia marcēt:
 Perpetuusq; premit pectora nostra sopor.
 Nos apud indomitū lex est & copia Martis:
 Sunt & magnanimi signiferiq; duces:
 Sunt vires animi: sunt & conamina belli:
 Consilium prudens: ingeniumq; ferax:
 At tamen inmanes patimur procedere Thurcos
 Perdimus & nostro crimine sponte fidem:
 Dormitant reges/proceres: palinurus in vndis
 Mortiferis recubat qui caput orbis habet
 Dormitat nunc petre tuę ditissima sedis
 Turba: patet Thurco dilanianda fides.
 Nemo vetat scuire truce[m] p̄ regna per vrbes
 Hostem: sponte sua quisq; perire cupit.
 Europę magnam partem perfregit habetq;
 Extenuat nostram victor vbiq; fidem.
 Thurcorum rabiem iam crimina nostra merent
 Ob scelus atq; nefas p̄na luenda venit.
 Diuitias colimus: nūmis cōponimus aras:
 Exulat & virtus: exulat alma fides:
 Auri sacra fames. rerum quoq; vana libido
 In p̄nas meritas pectora nostra trahunt:
 Cœlica pulsa quidem terras astręa reliquit:
 Et partem imperii nunc sibi quisq; rapit.
 Olim Roma potens: patres/fideiq; sorores
 Quatuor elegit: cum quibus esset honor:

c. q̄mis de reg.
 ju in anti.

P̄s. lxxv.

Naū. iiii.

Esaie. li.

Om̄. & in p̄
 he. grego.

Ecclesi. xiiii.

Io. xix. c. iter

quatuor de ma.

& ob. c. nimis
 de prinil.

Sacratas solymas: vrbe[m]q; a nomine dictam
 Fortis Alexandri: & vrbs simul Antiochi
 Quarta soror Cōstantis erat noua Roma: sed oēs
 Has premit imperio turba nefanda suo:
 Gentiles iterum sectę: pseudoq; prophete
 Exurgunt nostram contaminare fidem:
 Nemo vetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris
 Subruta: christicolę lumina cęca gerunt.
 Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros
 Nunc patimur: christus denegat auxilium:
 Maior in immani nunc est reuerentiā Thurco:
 Maiori cultu dogmata falsa colit:
 Quam nos christicolę legemq; fidem beatā:
 Fœdera rupta cadunt: pax quoq; nulla malis.
 Impietas: vsura placet: spoliūq; bonorum:
 In ciuem ciuis: filius inq; patrem:
 Quilibet alterius gliscit contingere terras:
 Efficit atq; alium/sede locoq; suo.
 Christicolas proceres vexat concordia discors.
 Priuata vtilitas vertit vbiq; fidem.
 Mirandum non est igitur q; perdimus vrbes
 Innumeras: terras/regna vetusta simul.
 Nil restat: Thurcus martem mox ducet in oras
 Nostras: nil Thurcum classica nostra vetant.
 Porta patet: via facta palā: Roma inclyta Roma
 Vix tandem euades: sęua procella venit.
 Condidit initio te rex: te consul adauxit:
 Mox tetigit sūmos vertice Roma deos.
 Cęsareis tandem sceptris subiecta: sed inde.
 Libera facta nimis: mox quoq; scepra feres

Iherosolyma.
 Alexandria.
 Antiochia
 Constantino
 polis.

Cause desola
 tionis fidei.

Lenj. xxvi.
 puer. xxviii.

Propet. xvii.
 Hiere. xv.

Romane vr/
 bis principia

H're . xxxi. Nemo vetat: minuitq; fidem iam noxia culpa
 Ad hebre. 8. Nostrorum scelorum: conscia pena subest:
 Exhortatio O proceres latii: tuq; o Germania fortis:
 Vos rigidi galli: pannoniusq; ferox.
 Concordia p- Et tu papa sacer: Christi defendite nomen:
 ne res crescut Bellica victricis stringite tela manu.
 discordia ma- Inter vos pietas: sit pax/constantia/firma
 xime dilauit Salu⁹ Sacra fides: nexu perpetuatus amor:
 Vnus & assensus: concordia fida: manusq;
 Iuncta sit: arripiat quilibet arma cito:
 Possumus e nostris procul hinc expellere Thurcu
 Finibus: & christi sic stabilire fidem.
 Spes tamen est nostris firmissima gentibus vna
 Maximalia/ Q; sceptrum imperii Maxmilianus habet:
 nus impator Afflictis poterit solus succurrere rebus:
 sanctissimi ro Et solymas propria nunc reparare manu:
 mani imperii. Viribus Alcidem superat: precellit Achillem:
 Cesaris/hoc vno est principe: fama minor:
 Nil mihi Pompeius magnus: nil sylla: camillus
 Laudandi: mea laus. Maxmilianus erit:
 Cesareo dignus princeps diademate: sedem
 Ecclesie firmet: imperiiq; sacri:
 Victrices aquilas: victricia signa per orbem
 Constituet: Thurci dissipet atq; minas:
 Mox solymas: signumq; crucis: tumuluq; sacratu
 Restituet: regi cęlica turba fauet.
 Apostropha Sed vos Germanos proceres/gentesq; potentes
 ad germanos Admoneo: precibus inuigilate meis:†
 Quandoquidem latii dominos dormire videmus
 Aufonidum torpent membraq; lassam ducum:

Dormitant Siculi reges: gallusq; superbus:
 Ecclesię dormit negligit atq; cohors.
 Cuncta videmus enī / scimus quoq; / possum⁹ atq;
 Nec volumus: cunctos sponte perire iuuat.
 Ergo per immanes ducatis classica gentes:
 Addite torpeio corpora victa iugo:
 En vobis aderit presenti numine christus:
 Coelesti franget impia castra manu:
 Maxmilianus adest: quo maior tempore nullo
 Rex fuit: a digno stemmate scepra gerens:
 Inuideat quicumq; velit: non iustior illo
 Principe: non illo clarior vllus erit:
 Cæsareum profert vultum: in ceruice nitescit
 Maiestas: mores nobilitatis habet:
 Fraudibus attentat nihil hic: quicq; ve dolosum
 Concipit: at plano tramite vita meat:
 Hunc non insani fastus: sed candida virtus
 Eleuat: hic solus foedera pacis amat.
 Inuideat quicumq; velit: hoc principe sancto
 Possumus in tuta pace manere diu.
 Liuida corda tacent: que nutu sepe superbo
 Impediunt regem / consiliumq; bonum:
 Exitus hos tandem tristes: tormentaq; manebunt
 Et sua qui cupiunt qui per scelus arma sequi.
 Nullus in orbe viget princeps qui cæsare nostro
 Sit melior: iussis seruiat ergo suis
 Quilibet: & capiti nunc vota fidelia sacro
 Conferat: & domino seruiat vsq; suo.
 Hoc duce Sarmaticas gentes superabimus: atq;
 Euxinum pelagus: bistoniosq; lares.

Apo. xvii.

Maximilia-
nus rex

De assentatoribus & parasytis:
 Subdolū equū quisq̄s manibus palpare putabit.
 Lambere vel discos: blanditq̄s potentibus: ille
 Assentator vt est: sequitur sic atria regum et:
 Nobiliū mensas: agit & fatuum parasytum

Gnatonel
 diuitib⁹ as
 sentāt : nā
 hīc quēst⁹
 est modo
 mlto vber
 rimus.

.2.2.q.c xv.
 glo. xxv. dif.
 c. vnū

Molior hīs etiā fatuis adiungere classē
 Per mare qua vehitur aulica turb⁹ procul:
 Hęc etenim propriā cupiens cōscēdere puppim:
 Rostratē dedimus vela cupita ratis.

Nobilium serui cupiunt sulcare seorsum:	xlvi. dif. ecce
In turba nequeunt continuare dolos:	quate
Prauus adulator solus cupit esse/potentii	•
Cum domino: & solus noscere cuncta cupit.	Hora ⁹ . in epi.
His igitur fatuis lembu hunc construximus amplu	Leni. xix.
Ne fraudis caperent impedimenta sue.	
Assentatores pascit nunc curia regum:	Eccs. vii.
Primus apud dominum quilibet esse cupit:	
Alter enim tacitum virus/fallosq; susurros	xlvi. dif. c. vi.
Auribus infundit: illecebrasq; ferit:	Prover. xxvi
Alter ab excultis/sparsas/scit vellere plumas	
Vestibus: & domino coplacuisse suo.	
Est alius mulcens sermonem mente dolosa	i. Thessa. ii.
Prolatum: & fraudem miscet vbiq; suam.	Ecclesi. .28.
Dulcibus eloquiis/& vano murmure stultus	
Palpat herum: vt citius vera relata putet.	
Delectat multos aliena viuere quadra:	
Diuitis vncta quibus nempe culina sapit.	Iuuenalis
Efficiunt plures mendatia sordida dites:	ff. de her. isti.
Quisquis adulator primus in arce sedet:	l. cap tatorial.
Doctus & ad flatu ventorum obducere pallam:	83. dif. nihil
Scit quoq; se cunctis assimilare dolis.	xi. q. iii. ne
Iam datur insignis locus his: qui voce bilingui	mo perit
Per patulas aures spargere verba sciunt:	Ecclesi. xxi.
Multi assentando preconiata clara merentur:	glo. in l. i. C si
Nam domini ingentes fallier vsq; voluat.	q aliquē ref. p
Nemo iam gratus: nisi qui proferre susurros	Adro. i.
Nunc tacitos noscit: & noua multa loqui	Ps. xl.
Sed quia peccatum comitatur noxia poena:	Ecclesi. xii.
Calcitrat hos tandem fraus sua/& ater equus:	xlvi. dif. sunt
	nonnulli de
	his que fi. a
	ma. p. c. que fi
	uit & in glo.
	p. ii.

De delatoribus & obloquentibus

Hic animū leuitatis habet / qui credere verbis
 Omnib⁹ vsq; solet: patulasq; accomodat aures.
 Nā nebulo mendax: balatro quoq; pfida fundūt
 Verba: parant hominū lites quand oq; molestas:

Equereus est ille
 qui de facili
 credit sicut
 ille qui
 mentitur. nī
 mīa enī
 facilitas
 credendi
 vituperatur.

xi. q. iii. non
 solū. xxx. q. v
 nullū. glo. pe.
 xvi. q. ii. c. i.
 lxxxvi. dif. si
 quid
 xxii. q. iii.
 innocens.

Vix ego presentes fatuos ad transtra vocassem
 Si vicina ratis non petiisset eos:
 Hoc genus indignum primā nunc occupat arcem
 In mundo: quoniam credula verba canunt

Sed tamen est fatuus: facili qui concipit aure
 Quicquid multiloqui prodit ab ore viri.
 Stultitię signum crasso de pectore profert:
 Auriculę cuius ad mala verba patent.
 Stultus enim patulas verbis accomodat aures:
 At sapiens stulti subdola verba fugit.
 Magnanimus non est alium qui verberare duro
 Percutit a tergo: nec monitum ante: ferit:
 Hic etenim incautus nescit sibi ferre salubre
 Pręsidium: in dorso nam quia vulnus habet.
 Dulce magisteriũ est verbis nunc proderet falsis
 Et iustum insidiis deprimere ore virum.
 Hoc vitium quicumq; cupit tractare prophanus
 Proditor: iniustus & maleficus erit.
 Delatoris enim fugiat mendacia quisquis
 Vivere perpetua cum probitate volet.
 Lingua nocens tacitis precordia casta venenis
 Inficit: & tremuli conterit ossa viri.
 Hoc vitio absentis parti turpantur honores
 Hoc vitio siquidem crimina multa fluunt.
 Heu super alterius causam sententia fertur
 Sępius iniuste: lex quoq; falsa nocet.
 Accusatus enim falso: non ante citatus
 Tutari causam quomodo rite potest?
 Hoc Mardocheum vitio olim perfidus Aman
 Detulit: at tandem pręmia digna tulit.
 Credulitas natum Saulis pulsauerat olim:
 Nam delatoris crediderat vitio.
 Magnus Alexander faciles non prebuit aures
 Verbis: credulitas nam celerata nocet.

Ecclesi. xix.

Hester. xvi

Prouer. xiiii.

Iosue. vi.

puer. xxiii.

Eccle. 28. i. fi.

ii. Thessa. ii.

Prouer. xviii

Ecclesi. xiii.

Sapien. ii.

Ecclesi. xviii.

Prouer. xxix

Hester. iii.

miphiboseth.

Reg. xvi.

i. Mach. x.

Esaie. xxviii.

De falsariis & fraudulentia.

Alchimia docet fallax: corruptio vini &

Quas fraudes hominum perfidus orbis agat.

Omnibus in rebus fraudis falsiq; doliq;

Cuncta statent vitio: tuta nec vlla fides.

Valeant
alchimiste
quoniam
spes reruz
transmuta
ri non pnt.

Cōtra Alchi
mistas. vide
tex. in. c. ep̄i
circa fi. xxvi.
q. v.
Io. an. in ad.
spe. ti. de. fal.
tho. 2. 2. q.
77. ar. ii.

Iam nisi centenas tribuant in carmine voces

Castalię: totidem linguas: viresq; potentes

Dictandi: nequeam falsos componere stultos.

Copia magna quidem est illorum: magna caterua

Inde opus est ratibus / plures superaddere classes
 Ut p̄ longinquas sulcent me remige terras:
 Et spargant passim merces / fraudesq̄ dolosas.
 Sed genus est variū quod fraudibus inficit orbē.
 Falsus amor fallit multorū credula corda:
 Nemp̄ latens gestat / sub lingua sēpe venenum
 Falsi etiā & ficti nunc inueniuntur amici:
 Fraudibus inm̄xtis qui dulcia queq̄ loquunt̄:
 Quę longe a vero & sincero pectore distant.
 Consiliū falsum largitur p̄mia multis:
 Decipiunt multos simulata & credula verba
 Nemo cōmunes res curat: publica facta
 Marcent & in propria: mentimur cōmoda passim
 Germanus fratrem: fallit natusq̄ parentem.
 Aut fraudare cupit: nullum est iam pignus amoris
 Relligio falsos cultores sustinet: atq̄
 Clericus & monachi hipocrisi / falsi q̄ laborant
 Mentibus: exterius redolēt. sed sub cute quid nō?
 Atq̄ lupi plures ouium nunc vellera portant.
 Simplicitas extra fulget: sub pectore vulpis:
 Contaminat totum: & nūc falsa pecunia mundū:
 Argentū minuunt: miscent quodcūq̄ metallū:
 Auri confundunt speciem: gēmasq̄ dolosas
 Pro veris vendunt: nūmus sua pondera nescit.
 Est fraus in numero: mensura / & pondere rerum:
 In vino fraus est: merx est nunc omnis iniqua.
 Nulla fides hominū: fraudes sibi quisq̄ latentes
 Tractat: & in rebus alla tia nomina querit.
 Fœlix ille quidem est: qui fraudes effugit omnes:
 Pauci inq̄ fidi nunc sunt: minimiq̄ fideles:

Prover. xi. &
 xxix.
 Ecclesi. vi.

Ecclesi. 37.

Prover. xii.
 Ecclesi. viii.
 & xxxvii.

Ovidius

Math. vii.

Ezech. xiii.

Luce. xiii.

Prover. xviii

Hieremie. v.
 & vii.

Ecclesi. xxvii

Virgilius
 .4. ene.

Prover. xx.

De Antichristo.

Iam nauem celeri cursu præmissimus altam:

Qua vehitur tacitis fraudibus acta cohors:

Nauis adhuc plures circum subsellia currunt

Stulti: qui cupiunt soluere vela manu:

Qui sint: & quales/ quæ plures forte requiris:

Quos coner meritis dilacerare notis!

Pace loquar: ne fors verborum turba malorum

In teneram pergat tendere tela ratem:

Christicolas falsos refero: pseudoque prophetas

Qui christi/ falso pectore/ sacra colunt.

Quique aliter sacras leges & dogmata versant

Quæ textus planus edocet atque sonat.

Clauigeri petri nauem/ lacerosque rudentes

Frangunt: remigium dilaniantque sacrum:

Fluctuat ergo ratis tumidas agitata per vndas:

Inuastoque freto naufraga vela iacent.

Interpres falsus: leges/ & pseudo propheta

Diuinas violant: contaminantque fidem:

Nec sese tantum falsis erroribus implent:

Nec propriam in facie dogmata spurca vomunt

Decipiunt alios: & legum semina spargunt

Passim: sed tales noxia poena manet.

Sunt nobis fidei lepido monimenta nitore

Præstita: quæ mentes saluificare queunt

Planaque sunt: verbis non interfusa dolosis:

Non fraudes: legum pagina sacra: tenet.

Multorum mentes trahit at nunc ambitiosi

Consuetudo malis: nominis atque labor

Dentro. xiii.
xxvi. q. v. ifi

Math. xxiii
Marci. xiii.

ix. dif. ego.
c. si ad sacros.
xxiii. q. iii.
heresis.
Actu. xxvii
Prouer. xxx.
Marci. iiii.
Math. viii
Hier. in plo/
go bibliæ.
37. dif. relatu

Apoca. xx

ii. thimo. iii.
ix. dif. quis
nesciat.

ii. petri. iii.
Hier. xxiii
Mich. iii

- xlii. dif. l. h. j. Quos & doctrine premit arrogantia parte:
 Obscurant hominum pectora nuda malis.
 • Scripturas sacras aliter q̄ pagina cantat:
 Exponunt: illos gloria vana rapit.
 xxiiii. q. iii. heref. 37. di. Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas
 relatum & .c. vino Leges: atq; alios his superasse viros:
 Concupis at cultus diuinos/more sinistro
 Voluere: mutatur (te duce) nostra fides.
 Spiritus ætherea quondam dimissus ab arce
 Protulit ad nostros hæc documenta patres.
 xxiiii. q. i. nō afferam? Hi falsam trutinam manibus gestare videntur:
 Dogmata qui falso sacra docere solent.
 Hoc leue nunc faciunt: nūc illud pondere magno
 Pensant: sic sacram voluimus vsq; fidem:
 Ezech. ii. Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostre:
 Nunc Anthicristo preuia castra locant.
 Thesaurusq; parant: quibus insatiabilis error
 Ad se prauorum pectora victa trahat.
 i. Ioh. i. Conuolitant multi Anthicristi signa ferentes:
 Qui tentent sacram contaminare fidem.
 Qui falsas etiam secum dispergere leges
 Per mundū properent: falsidicosq; deos:
 Hi neq; verberibus tracti/seuis ve flagellis:
 Sponte sua illius quisq; satelles erit.
 Ecclesi. x. Abducet fatuos funesta pecunia multos:
 Quos Antichristi libera dona trahent.
 Adq; ministerium plures mercabitur ille:
 Tam fœdum nūmis: fraudibus atq; malis.
 Apoca. xiii. Sed non durabit longeuo tempore Cassis
 Illa: sed in tumidis fluctibus acta ruet.

Corruet & cantus rhedarum / & plaustra quiescēt:

Et veri remanet lex / & honesta fides.

Nauiculam petri tempestas turbida iactat:

Marci. iiii.

Et quatit extructam dira procella ratem:

Et titubat malus: titubant quoq; carbasa celsa:

Ne ruat exitio puppis operta graui:

Scripturas sacras interq; pretamur iniquo

i. Iohan. i.

Dogmate: veridicam mergimus vsq; fidem:

Ecclesi. ii.

Ipsa Antichristus spatiosum misit in orbem

ii. Iohan. i.

Cursores celeres: qui sibi castra locant.

Et falsos fidei cultus: & semina spargant

Preuia pergentes: christicolascq; viros.

Id quod presenti volumus sermone notare:

Nam tria sunt: fixa est in quibus alma fides:

Gratia pontificis que sacro funditur ore:

Inno. in. c. q
aut de pe. &
re. & in cfe. fi.
e. ti.

Que tamen ad nihilum / spreta / redacta iacet.

Copia librorum: qui falso interprete marcent:

Atq; bono legis expositore carent.

Eccs. xvi.

Sunt & doctrine: quibus & nunc gloria nulla

Prestatatur: tenebras discimus vsq; meras.

Prover. xvi

Copia librorum totum est iam sparsa per orbem:

Pauperis & libros bybliotheca tenet.

xciii. dif. legi?

Nemo tamen veri sinceram diligit artes:

Dogmata nemo colit nunc nisi solus inops.

Nobilibus pudor est doctos versare libellos.

pner. xxiiii.
Eccs. ii.

Heu laceris Pallas meret ubiq; comis.

Gloria nulla datur studiosis: premia nulla:

Incaustum studii perditur vsq; labor.

Hiere. xiiii.

Tempus adest: venit tpus quo pseudo pphetę

Eccs. vii.
Ezechi. vii.

Omnia subuertent: tpa praua patent.

Veritatem obtinere.

Quisq; amore/metu/pretio: atq; fauore/minis ve
Non loquitur verum: sed bene facta silet:

Qui populo vt placeat: supplantat vera palato.

Hic Anthicristi/cursor/amicus erit.

Qui per ti
morem oc
cultat veri
tate puo
cat in se ira
dei. Meli⁹
ē enī p ve
ritate sup
pliciū pati
q̄ bñficiū
habere p
falsitate.

xxxviii. dif.
sedulo.

P̄s. xxxv.

Prouer. xii.

Ecc̄s. xii.

Ad Roma. 1.

Est animus multis sincerus: mensq; parata

Vt possint leges christi verumq; fateri:

Blanditiis tamen hi: verboq; aliquando minaci:

Terrentur: linquuntq; boni conamina veri.

Non recte sapiunt qui veri dogmata: amore
 Abscondunt: trepidantque minas. terrena potestas
 Est minor aethereis rebus / iussuque deorum:
 Ingenii dotes tribuit cui rector olympi
 Infuditque animu: cur docta mente vacillat:
 Et trepidus veri metuit predicere leges?
 Sed quia blanditię multorum pectora soluunt:
 Donaque missa vetant verum quãdoque fateri:
 Propterea fatuus compresso sepe labello
 In populũ cessat transfundere dogmata veri:
 Sed sapiens qualem depinxit musa Maronis
 Impavidus fortisque bonum / & predicere verum
 Audet: & humani generis trutinare furores.
 Quamuis in siculo crucientur corpora tauro
 Cervicemque super preceps dependeat ensis.
 Nam vere sapiens non vana pericula mortis
 Horret: at in fixo stabilivit limite vitam.
 Non istum dominus: non verba minantia terrēt.
 Sed christi leges infracto pectore promit.
 Vitabat populi cursus / & vana Iohannes
 Murmura: secessus animi querebat honestos:
 Hinc deus ad baptisma suum descendit
 Blandidulis verbis alium qui corrigit: vnde
 Exemplum capiat vite / normaque salubrem
 Site non audit: si vultu forte minaci
 Aspicit: at tempus veniet quo soluere grates
 Dignetur: laudesque tibi & benefacta rependet.
 Mundanas propter qui res / abscondere verum
 Tentat: & aeternis preponit comoda rebus
 Corporis: hic tenebris morietur stultus in atris.

xi. q. iii. quif/
 metu. xl. dif.
 si papa
 xlvj. dif. fit re
 ctor.
 Actũ .x.
 xxiii. q. iii.
 transferunt.
 Ecclesi. iiii.
 & .xix.
 xi. q. iii. nemo
 xxii. q. ii. ne
 quis. arbitre.

Virgilius de
viro bono

Iuuenalis de
 thano phalar.
 Dionisius

Thob. iiii.
 Prouer. xii.

Iohannes.

xxv. q. ix. c. fi

Prouer. ix.

Eccs. vii.

Ecclesi. 37.

Ecclesi. xxi
 Hier. li.

Retractio a bono.

Qui vult esse veritatis
Cultor & beatitatis
Semper hic aduersitatis
Sentiet obstacula.

Cauete a
fermento
phariseo =
rū: qui ve-
niunt ad
vos in pel-
libus oui =
nis: & in-
trinfecus
sunt lupi
rapaces.

Math. xvi.
Marci. viii.
puer. xxiii.
Ad roma. i.

Est merus hic fatu⁹ / stolido quoq; sanguine plen⁹
Impediens iustos a bonitate viros:
Est aliquis tentans mores cōponere rectos
Et vitam sacris fortificare bonis:

Tu tamē hūc retrahis manibus petulantibus: atq;

Propositum tentas cōtaminare bonum:

Inpromptu ratio est: similes sibi poscit hñe

Et numero plures/stultus & improbulus.

Persequitur fatuus/dignos/iustosq; bonosq;

Odīt & egregios: deteriora placent.

Est studium fatuī: multos vt contrahat ad se:

Ne solus fatuī nomen inane gerat.

Consilium prēbet falsum: manibus pedibusq;

Allicit: & sanos impedit vsq; viros:

Inde/bonus si vult/positis bene viuere mundi

Illecebris: tacita & cui loca sola placent:

Cōtinuo exclamat stultus: damnat quoq; iniquo

Iuditio iustum: cōmaculatq; bonum:

Esse (ait) ille putat sapiens sibi solus: amatq;

Viuere s̄cessu: singula sola placent:

In christo & sanctis desperat: gaudia mundi

Temnit: & hypocrisis hunc malefana rapit.

Nos socios inter viuemus: & insuper alti

Speramus tandem prēmia habere poli.

Qui bonus esse cupit/christiq; ad regna venire:

Audiet a stultis talia multa viris.

Vir bonus & sapiens mundi vitare laborat

Illecebras: animę & noxia damna fugit.

Vana nocet stultī nunc conuersatio mundi.

Que ducit cunctos ad scelus atq; nefas:

Ergo si probitas: si virtus: si bona vita:

Non possunt inte forsan habere locum:

At saltem iustos homines seducere noli:

Parce bono: verum qui/sine/transit iter.

Prouer. xiiii

Ecclesi. xiiii. 5

Ecclesi. xx.

Sapien. v.

Luce. xii.
i. thimo. iiii.

Math. v.
ii. thimo. ii.

Eccs. 6. & 7.

xxviii. q. i.
sepe.

Luce. xxi.
Prouer. xiiii.

Ecclesi. 37.

Hiere. xxix.

Ad collo. iiii.

FOLIO

Omissio bonorum operum.
Lampadas accendunt oleo quicumque flagranti:
Quique tenent rutilo lucentes igne lucernas.
Dulcia perpetui capient solatia regni:
Ianua pandetur simul his pulsata repente

Quinq; fa-
tuę accep-
tis lampa-
dibus non
sũserunt
oleũ secũ.
et clausa ẽ
ianua.

Boecius.
Math. xxv. **Eheu precipiti mortalia corda profunda**
Luce. xiii. **Merita: salutarem querite posco viam.**
Ps. vi. **In tenebris densis mens est humana sepulta**
Nullus enim superum tela trifulca timet.

Vita malis hominum sordescit confita rebus	
Mergimus & tumido sautia corda mari:	xii. q. i. ois et.
Quid prodesse tibi poterit / q̄ feceris olim	Ad hebre. xij
Sinceras operas & benefacta quidem?	de cle. nō refi. relatum
Quid tibi thuricremas prodest q̄ struxeris aras:	Luce xii.
Frugum primitias obtulerisq̄ deo?	de renū. c. i.
Quid prodest iuuenem primos micuisse p̄ annos	de eta. & qua. itelleximus.
In virtute sacra: & degenerasse senem?	Math. x
Quid iuuat & fidei sacre documenta sequutum	i. q. vii. sugge stun. i. Re. xii
Qui non continuat nec benefacta colit:	
Cum deus omnipotens extrema iudicet hora	
Mortales: cunctos & tuba magna vocet:	
Quilibet exacte cogetur reddere vite	Math. xxiiii
Acta: quibus capiet premia digna.	i. corin. xiiii
Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas	
Mens sua dum nutat spiritus atq̄ fugit	
Stultus erit speratq̄ nimis: nec tristia verba	xxvi. q. vi. fi presbiter i glo
Iudicii extremi cogitat atq̄ timet.	
Si subito moritur sapiens / subitoq̄ labascit	Math. xxv
Mors tamen illius non miseranda venit.	Sapient. iiii
Hic operas quoniam iustas premisit: ad illum	
Quem penes aeterno lumine vita manet.	
Sed fatuus vecors: cui sunt precordia ceca:	Ecclesi. xi.
Iudicii horrendam spectat adusq̄ diem	
Illius aeterno tumulentē membra sepulchro	Dentro. viii.
In cineres densos mens quoq̄ praua ruet.	Ad hebre. ii.
Proh res mortales sequimur: fatumq̄ futurum	Seneca
Negligimus: fatuos impia cura rapit:	Ecciesi vii
Non deus extrema venientes spernit in hora:	Math. xi.
Intatum / incertum / sed fatuum atq̄ nimis	de pe. dif. vii.
	nemo
	Ezec. xxxiii.
	q. i.

De præmio sapientiæ.
 Possumus ad dextram palmæ spectare coronam:
 Ad lævam mitræ cernimus aurículas
 Ecce sinistrorsum fatuorum maxima turba
 Pergit: & exitiū præmia iusta capit.

Spatiosa ē
 via quæ du-
 cit ad p̄di-
 tionē. An-
 gusta vero
 & arcta que
 ducit ad vi-
 tā: & pau-
 ci iueniūt
 eam.

Prouer. xiii
 xvi. & viii.
 Math. vii.
 Iob. xxvii.
 Tobie. iiii.

O stulti veniam petimusq; damusq; vicissim
 Parcite si vos nunc nostra thalia ferit:
 Iam cano iustitię quę præmia: quanta sophię
 Munera largiri constituiq; valent

Plures sunt: auido studio qui nomina querunt	xl. dif. c. fi.
Et titulos vanos: famigerumq; decus:	
Hic etenim titulum doctoris gestit habere	
Ille magisterii nomen habere cupit:	
Non vt christigenas doceat: nec dogmata sacre	vide glo. xliii
Spargat scripture: fortificet ve fidem:	dif. in sum.
Laudibus at trahitur vanaq; cupidine fame	xlvi. dif. h3 h.
Ambulat exese sic quoq; rupis iter:	de ma. & obe.
Cogitat haud rectas animus quibus imbuat artes	humilis
Que nectar tribuant Ambrosieq; cibos.	viii. q. i. qual.
Est apud æternum patrem / sapientia mundi	Abdic. i.
Nulla: sed hanc stolidam stultitiamq; vocat.	Coriuth. i.
Plures se credunt ad dextrum pergere cliuum	
Atq; salutarem posse venire viam:	
Que per continuos traducit corda labores	
Ad sedem ætheream pacificumq; locum:	Iudith. viii. 1
Sed tamen ob mentis cecas fatuasq; tenebras	Actu. xiiii.
Ad dextram nequeunt tendere rite manum:	
Est via stricta nimis: ducens ad regna polorum:	Luce. xiiii.
Ad stygios ducit latum iter interitus.	
Amphytrioniadem magnis imitabere coeptis	
Si fugis illecebras: visq; videre bonum.	Diõ de regno
Stultitiam quicumq; etenim comitatur: habebit	
Et vitii & sceleris premia iusta sui:	Eccs. vii.
Et meritis sapiens non indotatus abibit.	
Et capiet fausto premia clara sinu.	
Sic plato post habitis fatuis / documenta sophie	Plato. de quo
Lustrant: famam & posteritatis habet.	Hiero. i. plogo
Sed modo scelerem nullum prudentia mundi	biblie
Efficit: ætheream ni colat ille viam.	

Neglectus infortunii.

Hic fatuus certe est / qui fortunam malefaustam
 Sentit: & in manibus fata sinistra suis
 Attamen in casu multum est improvidus isto:
 Negligit & nunq̄ quod reparare potest:

Si vētis ve
 la commit-
 tas : n̄ quo
 volūtas s̄
 quo impe-
 tus impel-
 lit pmoue-
 ris: Boe.

in aūt. denō Rebus in humanis q̄ sit constantia nulla:
 alie. aut p. ec. Nec sit certa fides: per stabilis ve gradus:
 col. ii. Hoc monstrant hominum casus & fata caduca,
 p̄ter. xi. Hoc te fortunę mobilitasq; docet.
 Sapien. iiii.

Nam res externę foelicem reddere nullum
 Possunt: cum fragili conditione ruant.
 Nulla manus tantis cum viribus: atq; labore
 Format opus: quod non tempore & intereat.
 Sed quia nunc cupio fatuum componere: cui fors
 Displicet instabilis: atq; ruina grauis:
 Attamen inuigilat sitibundo pectore rebus
 Fortunę: cautus nec fera fata cauet:
 Hic non mirari debet si fluctibus altis
 Et laceris remis mergitur vncta ratis.
 Si tibi principis forte infortunia paruis
 Contingunt: tamen hec sunt comitata malis
 Prudentum nobis veterum proueria dicunt:
 Et sunt hec dygito rite notanda meo:
 Quia mala fors crescat: crinis quoq; nocte dieq;
 Est fati incertus exitus: estq; grauis:
 Adsit in exemplum rerum mutatio: que fit
 Lapsibus assiduus: fors peritura fluit.
 Prouideat tamen hanc qui tutus viuere gliscit:
 Irrepat tacito fors metuenda pede.
 Aequora qui tumidi sulcat spumantia ponti
 Audet & in fragili tangere naue fretum:
 Est opus vt ventos habeat flatuq; secundos
 Ne puppis vastis fluctibus acta ruat.
 Nam fatuus/remis rapidas sulcare per vndas
 Qui nescit: facile hic tristia damna capio:
 Sed sapiens qui non semper confidit iniquis
 Sortibus: atq; animo fata futura cauet:
 Is poterit foelix rabiem vitare furentis
 Aequoris: & portum prendere naue bonum.

q.iii.

Tullius

Seneca

Horatius in
arte.ff. de dona ca.
mor. l. fenat^o
C. de neg. ges
l. 4.

Hier. li.

Ezech. xxvi.

ff. como. l. si vt

Prouer. vii.

Ecclesi. lxiii.

Prouer. xxiii
& xxx.
Luce. viii.Ecclesi. iiii.
Esaie. xxiii.
Soph. ii.

Iob. iiii.

Sapien. xiiii.

Detraçtio bonorum.

Detrahit insipiens iustis plerumq; maligno

Ore: ligans nolam gutture murilegi.

Facta sua inde latere cupit: nec nomen habere.

Hinc putat: at tactus clamat ab offe canis.

Nō opus
est cattipē
dere i gut-
ture nola:
Bella ge-
rēt mures
ptin⁹ abs-
q; metu.

Gaudia concipiunt: plausus linguaq; manuq;

Prudentes edunt: constrepitantq; pede:

Q; modo tot fatuos libro collegimus vno:

Q; q; quadrirremem struximus arte nouam.

Prover. i.

Eccē. vii.

Ecclesi. xxi

Non ad diffames culpas: conuitia: crimen:
 Carbasa nostra volant: per mare/perq; solum:
 Nec cupimus calamo vitę proscindere famam:
 Gaudeat at iustus: sed malus intreat.
 Inde salutaris dedimus medicamina vitę
 Et dedimus morum dogmata culta quidem:
 Qui leget hęc nostri purus documenta libelli
 Stultitię nebulam & retia stricta fugit:
 Econtra plures fatuos mea pagina ledit
 Pingendo nostrę quos tetigere manus:
 Nec tamen audacter mea scripta reuellerē possūt
 Nec temere hęc contra/verba proterua loqui.
 Nec tamen ad dubito/quin sint qui verberē duro
 Intendant nostros contaminare iocos:
 Si sunt edocti: iuueni mihi parcere debent:
 Cui preceptoris vertere scripta placet.
 Hos si liuor edax trahit: & turbatio mentis:
 Saltem operi parcant quod bona multa docet.
 Ledere si quosdam nunc pagina nostra videtur
 Discedant taciti: murmura nulla iuuant.
 Sentio quorundam criticorum sibila: sed me
 Solantur gracili carmina facta pede.
 Stribimus indocti doctiq; poemata passim:
 Vtilis hęc saltem sit mea musa precor:
 Nil fatuos curo: resonant nil cymbala asello
 Dulcia: tum stolido non sapit illa seges.
 Lectores igitur moneo: deponite frontis
 Grande supercilium: perlegite illud opus:
 Cessent & vocis latratus: rancida verba
 Cessent: & placeat quod modo finit opus.

Preceptorē
 appellat
 S. Brant.

Horatius

De immoderata mensę turpitudine
 Obsęnos mensę ritus depingere fas est
 Illius & fatuos cõnumerare modos:
 Non pudor in verbis: non est reuerentiã mensę:
 Porcorum ritu gens modo viuít ibi:

Fiat mēsa
 eorū coraz
 íp̄sis in la/
 queū / & in
 retributõ-
 nē & in scã
 dalum.

P̄s. lxxviii.

Ecclesi. 29.

i. Coriuth. x.

Ad galla. v.

Sperabam fatuis fatis hunc impleſſe libellum

Et finem ſatyris impoſuiſſe meis:

Altera turba ſed hanc fatuorum ſcandere nauem

Aduolat: & mecum nunc penetrare fretum

Non sunt fallaces fatui: quos ardor habendi
 Aut aliquis quæstus ad mea vela trahat:
 Sunt tamē obsceni fatui quos impius vsus
 In tabula pascit absq; pudore bono:
 Irreuerenter agunt/panesq; & fercula mensę:
 More suum bibunt:pocula lata vorant.
 Castigo in primis solitos contingere mensam
 Illotis manibus:mentibus atq; malis
 Reddere nec grates solitos pro munere christo
 Votaq; pro tantis sacrificare bonis:
 Sordida labra tenent fatui manente salua:
 In manibus crassis stercora spurca gerunt.
 Ex naso stillant pluuię:nymbiq; madentes:
 Ex oculis lypis sordida gutta fluit.
 Maxillę squallent:nigra rubigine dentes
 Sordent:mundities corporis omnis abest:
 Hic fabuli rex est:porcorum more solutus
 Qui vorat:& grūnit:qui bibit atq; vomit.
 Et vocat ad sortem cereris/donumq; lyei
 Confortios:quorum pocula plena madent.
 Ructant:exhaustum donec spumare falernum
 Possint:& vino sordida mensa fluit.
 Inq; vicem bacchi madido certamine sese
 Sollicitant:hauustus continuantq; meri.
 Polluit hic animam ritus:corpusq; laceffit:
 Assidua est peius ebrietate nihil:
 Inducit morbos varios:& corpora soluit:
 Et frangit neruos:contaminatq; caput.
 O mores turpes:quorum reuerentia mensę
 Peruenit: vbi nunc est moderatus honor!

4. dif. deniq;

Isaie. xxviii.

xliiii. dif. c. i.

ff. de ori. in. l. i
Math. xv.Actū. vi.
xliiii. dif. p re
nerencia.de cō. dif. v
in omnibus
Plinius l.
xiii. circa fic. a crapula
de vi. & ho. cl.
Hora. i epist.

Persius

de reli. & ve.
san. c. i.
xxxv. dif. lux
uriosa.
Ecclesi. xxxi.
Osee. iiii.
Luce. xxi.
Prouer. xii.
& .xxii.

- Curios** Quo Curios frugis? quo parsimonía prisca?
 Migravit victus quo decus atq; nitor?
 Quorsum mundities mensę cultusq; decorus?
 Heu ritus tabulę nunc moderatus abest.
- Luce. xiiii.** Est aliud vitium: tabulam quod more sinistro
Prover. xxv. Turpat: sinceros contaminatq; gradus
 Sedibus in primis fatui subsellia ponunt.
- Leuitici. xix**
Insti. de in.
na. glo. fi. &
Insti. de. bo.
poll.
de off. cul. c. i. Sordidulus iuuenis vult prior esse sene:
 Amplius haud primas sedes conscendit honestas:
 Turpibus vsq; viris pocula prima damus:
 Et personarum neq; enim discretio: nullus
 Est pudor: & tabulas irreuerenter habent:
- Irreuerencia**
mensę Cum manibus peccant: cum gutture: cũq; labellis
 Hic offam glutit: ebrius ille vomit.
 Hic dygito primus sordenti fercula mensę
 Attingit: naso conspuat atq; dapes:
 Hic calicem siccant labris: vacuatq; lagenę
 Oenophorum: rursus quod bibit ipse vomit:
 Cantant: & latrant/ magno clamore fatigant
 Aera: thyrsigeni & sacra nefanda dei
 Hos furor vsq; rapit: confundit pectora bachus
 In tabulis partes improbus omnis habet.
 Nunc calices frangunt: nunc rumpitur vrceus alb:
 Nunc vitrum e mensa cantharus atq; cadunt:
 Sepe manu rapimus: quod gestat tertia mensa:
 Gustamus sapidum: dulcia fercla simul.
- Sardanapal⁹**
Insti. li. i. Sardanapal⁹ habet comites: quos foeda voluptas
 Assidue reficit: immoderata placent.
 Sed quia non opis est nostre: depingere cunctas
 • Illecebras mensę: stultitiasq; graues:

Viuendi ritus non est sapientibus vnus

Omnibus: equalis mos neq; cuncta regit:

Nempe aliter Graui viuunt: aliterq; latini:

Q; viuat ritu theutona terra suo:

Sauromatas alio victu nunc viuere dicunt:

Nunc aliter Thurcos: Aethiopesq; ferunt.

Sunt hominum mores variis disparq; voluntas

Sunt variis victus: vita nec vna viget:

Quilibet in mensa deuilet turpia verba:

Porcorum mores pellat ab ore procul.

Atq; agat aeterno grates ex pectore patri:

Exoptetq; sacrum prosperitatis iter.

Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit

Ad potum atq; cibum: corporeas ve gulas.

Nec sumus iccirco nati comedamus vt vsq;

Affiduo aut fument corpora nostra cibo.

Sed potum atq; cibum pro vita sumimus: atq;

Corporis ad podium / sanguineosq; lares.

Spiritus est anima nostra: inde habitare neq; bit

In sicco: sedem sanguinis illa tenet.

Sed modus est rebus: est & mensura decorq;

Quem citra atq; ultra / vita / anima atq; fugit.

Iccirco crapula atq; gula / plures moriuntur:

Quam gladio / aut telis / ingenita / ve nece

Curia magnatum / mores quandoq; probatos /

Vrbans / dygnos / tradidit atq; bonos:

Curia nobilium nunc est corrupta / maligna

Ebria / raultibiba / garrula / sediloqua:

Perdidit atq; vetus nomen / famamq; fidemq;

Amplius in toto nec viget orbe decus,

de sepul. certi
futuri

c. quia diuersi
tate de co. pb.

Terentius

Persius
Quintilianus.
li. ii. ff. ad treb
quia poterat.
puer. xxx.
Ad collo. iij.

Thob. ii.

Esaie li.

i. thess. ii. & v

anft. 2. de aia
Eccs. v.

xxxii. q. ii.
moyses.

Horatius
glo. Insti. p. q's
p. no. ac. i pri.
Ecclesi. 37.

Curialitas
antiqua

De laruatis fatuis.

Risit Democritus stultos / & inania mundi
 Gaudia: q̄ laruis pergeret omnis homo.
 Cynicus econtra casus defleuit in omnes:
 Et quia tot fatuis terra repleta foret.

Perpetuo
 risu pulmo
 nē agitare
 solebat
 Democri-
 tus. sapiēs
 fleuit con-
 trarius al-
 ter.

Inuena. i. sat.
 oibus i terris
 Plinius li. vii
 Solinus.
 Crassus. de q̄
 Plinius s.

Viueret in nostro si iam Democritus eus
 Rideret toto crimina nostra die:
 Et Crassus pariter rideret ludicra mundi:
 Quem risisse semel carmina prisca canunt.

Præcipue nostra si tempestate / videret
 Laruos fatuos: stultiloquosq; viros:
 His fatuis nullum vitium nunc turpe putatur
 Ad scelus hos etenim vita petulca trahit:
 Concita gallorum tanto vix membra furore
 Vexantur: cybeles dum fera sacra colunt:
 Cum furia tractant vix Menades orgia tanta:
 Quin recolit lemures stulta caterua malos.
 Induit hic laruam: turpes hic sumit amictus
 Ille linit faciem: contaminatq; fuco:
 Hic gerit infatua conductos fronte capillos
 Hic dentes emptos: hunc tegit alba toga:
 Parthorum ad morem cupit alter sumere vestem:
 Hic habitus Geticos / Sarmaticosq; petit.
 Hic faciem turpat: quo vix deformior ille est
 Tartara qui terret murmure cerbereo.
 Musica cõportant fatui instrumenta: canuntq;
 Audiat vt fatuos queq; puella suos.
 Ante domum notę domine vestigia figunt
 Consumunt totos / sicq; boardo dies:
 Fausta puella quidem: fatuis tutatur ab illis
 Que se: laruati turpia queq; petunt:
 Seducit castos animos laruata caterua:
 In facie demon quem gerit ore / patet.
 Corda puellarum manibus discerpit aduncis:
 Vnguibus horrendis: dilaceratq; thorum.
 Quicquid enim sceleris totus non perficit annus
 Hoc laruatorum tempore conficitur:
 Sepe tuas: larua contexta subintrat in edes:
 Que tibi gallinas vulpis iniqua voret.

Devi. & ho. ¹⁷
cle. cũ decorẽ.

Drnyde. de
quib⁹ lucan⁹.

Menades
Perflati. i
Lemures de
quibus Oni.

Ecclesi. xxv.

C. de epi. & cl
l. mime
in aut. de san.
epi. col. ix.

Tu quia nil curas laruatę crimina gentis:

Contaminas thalami fœdera sepe tui.

Quid refero mores: quid turpia verba: iocosq;

In quibus assidue stulta caterua furit:

Larua representat nunc saturnalia festa:

Saturnalia Aut salios nudos: māmuriūq; fabrum:

Compitalia Quodq; magis credo: tali sub tempore / ditis'

Māmurius Emissos lemures: terrificasq; deas:

faber Lætiferi quoniam pendent de frontibus hydri:

C. de pe. l. si Abcondunt faciem: quam deus ipse dedit.

quis. de cri. Naturam turpant: tenebroso pectora cultu

f. l. ad audi. Recta tegunt: vultus cōmaculantq; fuco.

entiam Se facit hic claudum: se cęcum clamitat ille:

de con. dif. v. Larua tegit proceres: magnificosq; viros:

fucare Id tamen est peius: trahimus ludibria larue

Paschatis ad festos sacrificiosq; dies:

Ducimus & choreas: veneris certamina molis

Pessima versamus: nil sacra festa vetant.

Passio quo christi meditatur tempore: laruam

de con. dif. v. Accipimus: sceleris pabula queq; placent.

quadragesia. Surgimus heu tarde cum christo: crimina mundi

Vana: iubent solitam continuare viam.

Fraterno lemures hos nunc sermone precamur

Vt tandem sapiant destituantq; nefas:

Esse nefas quis nam dubitat? q; vertimus ora

Naturamq; simul? turbidus error abi.

Fama volat quendam occisum quē larua tegebat

Quem mox cū larua demon ad ima tulit:

Iure quidem: nā cuius erat nūmisma & imago:

Effigiem & pignus abstulit ille suum.

Virī prudentis descriptio.

Vir bonus & sapiens reprehendit turpia facta:

Dictaq; castigans impia: iusta docet.

Conscijs ipse sibi: mala cuncta & inania

Et vitam querit diligit atq; bonam.

Victrix
fortunę sa-
pia: Iuue.
Virtus p̄-
miū est op-
timuz. oia
adsunt bo-
na quę pe-
nes est vir-
tus. Plu-
tanus.

Prudentem cecinere virum documenta Maronis

Qualem vix hominem secula nostra tenent

Socratis egregii maiestas/iudice phœbo

Dicitur emeritos promeruisse gradus.

per. xliii.
& xxvii.
Sapien. vi.
Ecclesi. x

FOLIO

- Socrates Talis erat sphię diuine Socrates altor:
 Qualem Virgiliū carmina docta canunt:
 Ex se pendeat totus: perfectus ad vnguem
 Constans: & dexter/prouidus atq; bonus.
- Sene epif. cv. Vir bonus & sapiens dotes in pectore multas
 Continet: & clara nobilitate micat.
- Tull. in pa. Iudex ipse sui: nec vani murmura vulgi
 Curat: securus tempora grata terit.
- Ecclesi. iiii. Rebus ab externis neq; mercem aut crimina sumit:
 Est frugi semper: & moderata petit.
- Sapien. vi. Pectus habet solidum: propellit inania vota.
 Eccs. vi. Continet & stabili pectora recta gradu.
- Prouer. x. Non prius a molli rapiuntur membra sopore
 Ecclesi. xviii. Omnia q̄ vite sint reputata sue.
 Vtile cum sancto sapiens coniungat honesto
- Eccs. xii. Omni aliquid laudis & gerat ipse dig
 Ecclesi. 37. O vtinam nostro tam consona turba sphię
 Tempore fulgeret: tam nitideq; scholę:
 In quibus illustris virtutis semina / prudens
 Funderet: æthereum concineretq; sophos.
- Eccs. i. Mirandum non est: q; tam numerosa caterua
 Stultorum: totidem seruat in orbe vices:
- Prouer. iiii. Est ratio in promptu: quoniam sapientia pulsa
 Exulat: & mundum dilaniata fugit.
- Eccs. x. Qui bonus & sapiens nostro nunc esse laborat
 Esaie. v. Tempore: vesanus dicitur atq; rudis:
- Prouer. xxix. Callidus & vaser qui nunc est atq; dolosus
 Hic titulum sphię: & nobilitatis habet.
- Aristides. Iustus Aristides quid tempestate vleret
 Curius. Nostra: quid Curius / Fabritiusq; bonus!
 Fabritius.

Quid Cato diuinus: celebris quod turba Platonis!

Prudentes rident secula nostra viros.

Prover. ix
Sapient. v.

His tituli candor datur & nunc gloria presens:

In quibus est fraudum stultitiaeque vigor.

Ascendit celebres stultiflua turba cathedras:

Stultitia mentes que violare solet.

Si modo prudentes aleret Germania pugnax

Et daret ingenuis premia digna viris:

Germanie
defectus.

Non sic deserta fluerent preconia fama:

Parta quidem: que nunc Theutona terra premit.

Si gradus insignis sophie cultoribus esset:

Non veheret fatuos tot modo nostra ratis:

Sed censor nunc nemo sui se explorat ad vnguem:

Prover. xiii.

Nemo animu[m] musis imbuat ingenuis.

Stultigeras igitur tunicas/fatuosque cucullos

Impetui multis: quos mea scripta notant.

Ergo prudenter stultus qui vivit in orbe

Virgilii ut diui pagina sacra canit:

Virgilius

Protinus aethereas hic celsior usque sub auras

Transuolet: & nitidi lactea signa poli:

Ecclesi. iiii.
Sapient. vi

Carneque mortali posita/captare quietem

Celestem poterit: Ambrosiaque frui.

Ad sophiam teneros igitur succingite lumbos:

Et date conspicue thura benigna deę:

Qua propter doctis optat philomusus honores

Et pacem musis poscit adesse suis.

In primisque suo Ticioni/magna precatur

Gaudia: constructa est quo duce nostra ratis.

Titio &
Theda. qui
& Brant.

Sit tibi/mi prestans animi preceptor/amice

Theda/salus ingens: Brant venerande vale.

In cōmendationem philosophiæ.
 In precio non est hodie doctrina bonorum:
 Sed spuit ad doctas stultus ubiq; togas:
 Doctiloquos tentat vulgus detrudere sacco:
 Sub pede stultorum philosophia iacet.

Cōcidisti
 sacco meū
 et circūde-
 disti me le-
 titia.
 Psalmista
 xxix.

Iohel. i.
 Apoca. vi.
 Sapient. i.

Quisquis ad æthereas sacratę pallados arces
 Tendit: in hac requiem vel cupit esse suam:
 Hic manibus purus veniat linguaq; pudicus:
 Ut sophię foculis fumida thura ferat:

Philosophia sacris animos collustrat ocellis:	Tullius patria poeta
Ingenii dotes: prebet & eloquium:	
Luctificas huius solamur dogmate mentes:	
Hec animi motus pellit & illecebras.	Ecclesi. iiii.
Hec bene viuendi prestat documenta viasq;	
Hec iter aetherei pandit ad astra poli.	
Possumus hac mentis tristes auertere casus:	
Possumus hac lapsus exuperare graues.	
Hanc deus omnipotens coelesti misit ab arce	Prover. ii.
Vt nobis coeli semina clara daret.	Ecclesi. i.
Illius in collo pendent redimicula sacra:	
Per genus humanum que modo sparsa micant.	
Membra tegit peplo: pallaq; induta minerva:	
Sub pede purpureas spargit ubiq; rosas:	
Seruiat huic sapiens quisq;: nam nectare diuo	Sapient. vi.
Corda hominis potat: Ambrosiaq; cibatur:	& ix.
Et libertatis veros concedit honores:	Ecclesi. xxvii.
Hac duce perpetuo libera corda manent:	
Hec scelus atq; nefas pellit: moresq; profanos:	Prover. viii.
Explodit vitium: premia laudis habet.	& xvi.
Hanc propter sapiens nitidum conscendit olympum:	
Hec aperit iustis regna serena Iouis:	
Possumus hac seuos semper superare tyrannos:	
Fida comes vite est: & benedicta quies:	
Hac sine non princeps: non rex: sua sceptrata gubernant	Sapient. viii.
Est fidei mater: iustitiaeq; parens:	
Palladis ad munus iuuenes properate senesq;	prover. vii.
Ex gremio cuius fons scatet irriguus:	
Currite vos docti: vestram obseruate minervam:	proverbi. iiii.
In sacrum tradit dogmata vulgus iners.	
	r. ii.

Concertatio Virtutis cū Voluptate.

S.Brant.
Argumētū.

Aspice conflictum virtutis: atq; petulcę
 Deinde voluptatis/gaudia vana vide:
 Legimus Alciden somno cum forte iaceret
 Vidisse ambiguas/difficilesq; vias:
 • Ambarumq; statum/sinem/vitamq;/modūq;
 Scrutans: virtutis cepit inire viam.

Epigrāma ad lectorem.

Virtutis quicunq; colis sacra dogmata lector:

Aspice quos fecimus pollice & ere modos:

Tu tamen inprimis frontem depone seueram:

Aut fuge: si nasum rhinocerotis habes.

Nos veniam scriptis dabimus petimusq; vicissim

Horati⁹ i arte

Si peccat numeris pagina nostra suis.

Frangitur hic puro dictamine blanda voluptas

Et spurce Veneris marcida castra iacent.

Sed virtus niueo vitritia tela triumpho

Suspendit: celo seq; suosq; beat.

Hanc amet imberbis iuuenis: viteq; magistram

Ducat: & eterno munere formet opus.

Illecebras fugiat: quas spondet vana libido:

Hec animos frangit: pectora casta terit:

Tullius i off.

Fœdat & ingenii cultus sensusq; pudicos

Destruit: & semper blanda venena vomit.

O iuuenes spectate probi: quid candida Virtus

Possit? quid noceat luxuriosa Venus?

Finis vo
luptatis
mors.
Seneca

Obiectio voluptatis

criminantis virtutem.

En ego sincerę virtuti inimica voluptas
 Adsum victricis lauro redimita: per orbem
 Signa mei fulgent castris suffulta triumphj:
 Semper Achemenios spirant mea tēpora flores:
 Et redolet violas collecti fascia crinis.
 In niueis soleo manicas gestare lacertis:
 Et vestes tyrię fulgentia brachia velant.
 Est facies lasciua nimis: stant lumina multo

Inuidiosa ioco: petulantes frontis ocellos
 Ostendo: mallem frangunt qui sepe iuuentam:
 Delicias effundo meas: & mella per orbem:
 Ut capiant iuuenum temeras mea retia mentes:
 In manibus Cytharam teneo: plectrumq; sonorū:
 Turba sedet iuxta mollis: blandiq; choraules:
 Ante meam statuā dulcissima carmina pangūt.
 Pectine facundo mulier stat psaltria iuxta:
 Nam soror ipsa dei: cui sacra solennia reddunt
 Menades insanę frontem crinemq; rotantes:
 Qui mea prosequitur miles vexilla: labores
 Nullos: & liber discrimina nulla subibit
 Cogitur haud seuis caput obiectare procellis
 Non strepitus pugne: nō tristia classica Martis
 Audiet: armisonus lituus nec pectora franget
 Sed qui me comitem sequit: non tramite duro
 Ambulat: at dulces hic experietur amores.
 Qui mea spreuerunt quondā monumēta: periclis
 Immergi grauibus: vitam clausere dolore.
 En dea sum cuius spatioso. noscitur orbe
 Imperium: & nostro manant de pectore molles
 Delitię: risus & cantica plena iocorum:
 Et sub me sanę longissima fata senectę
 Usq; vigent: albique dies: horęq; secunde:
 Quondam Priamides quo Troia cessit achiuis:
 Signa tulit nostri manibus florentia regni.
 Indulsiq; bonis: quorū est mea magna potestas
 Et mihi seruauit cultu Cleopatra superbo:
 Blanditijsq; roeas canopea ad mœnia duxit:
 Africa me noscit: me noscit corniger Hammon:

Paris

Cleopatra.

- Numide Me numidę infrenes: colit & Maurisus atlas.
 Mauritania India delitias nostras veneratur: & omnes
- Iudia. Educunt rutilo qui candida membra sub ortu:
- Ecclesi. xxxi. Me duce sobrietas toto pulsatur ab orbe.
- Sarmate Sarmata nō tut⁹: nō parthus/nō geta pugnax
 Parthi. Non Hister tutus semper crispusq; lycamber
 Gethę. Nostraq; per varias mittuntur spicula gentes.
 Hister. Nostra sophi veteres coluerunt numina: quorū
 Sycamber Scripta manent positę me defendentia sectę
 Epicurei Nam sine corporeo profunt bona nostra labore:
 Et gula nobiscum / feruens quoq; gloria mensę:
 Non mea sub galeis vita est: nō stramine duro:
 Corpora nostra cubant: sed p̄bet pluma q̄tem:
- Iuuenalis in Me nisi delitię molles sequerentur / & omnis:
 satyra oibus Luxurię: tantı non reges blanda subissent
 in terris. Castra: quibus toto victrix dominabor in orbe
- Sardanapal⁹ Sardanapalus enim regalia facta relinqueñs:
 de q; diodorus Corporis illecebras coluit. florentibus annis
 & Iustinus Bellica roma quidem nostro sudauit amore.
 Roma Mollibus in plumis dantur sua gaudia cunctis:
- Hiere. vii. Non frigus / diramq; famem iuuenilia captant
 Pectora: sed requies semper blandissima nobis.
 Otia quandoquidem non perturbata fouemus.
 Ergo vos iuuenes quorum sunt mollia corda:
 Atq; senes pariter quorum est annosior ætas:
 Porrigite huc aures: currit mortalibus euum
 Verba Sar/ Et eurrunt sine fine dies: libate vel escis
 danapali.
 Sapien. ii Mellifluis genio: post mortem nulla voluptas.

Virtutis
sudorē dii
longe po-
suerūt.

Responso virtutis

carmine Elegiaco.

Carmine nugofo quid me malefana voluptas
 Ledis: & imbelli pectore bella paras?
 Quid fallax miseros age perfida decipis arte?
 Illecebris mundus cur ruit vsq; tuis?
 Quid sordes: luxusq; tuos: lancesq; voraces
 Laudas? blanditiis gloria nulla tuis.
 Aebrietas tibi fida comes: infamia pennis
 Ciroñ te volitat: & tua castra premit
 Es (fateor) pulchro semper laqueata capistro:
 Sunt oculi molles: fronsq; petulca nimis:

In capite insignis fulgor: redimicula: vitte
 Serraque dependent: purpureusque color:
 Te chlamydes tyrię velant: te balteus ornat:
 Et te Sidonio purpura tincta fuco.
 Non galeas armata geris: sed corpore nudo
 Allicis imbelles in tua vota viros.
 Te iuxta Veneris stant atque Cupidinis arcus:
 Et pueri ceci dira sagitta iacet.
 Dextra tenet speculū quo splendet turba malorum:
 Lęua tenet luxus. & genus omne mali:
 Fronti nullus inest candor: sed spurca libido:
 Non pudor in verbis/ingenuusque iocus:
 Te duce per mundum gemini tractantur amores:
 Te duce languescunt fortia membra ducum.
 Te duce nobilitas perit: & veneranda iuuentus
 Marcescit votis dedita adusque tuis.
 Te duce morborum patimur discrimina: mortes.
 Ad stygiosque cadunt corpora nostra lacus:
 Tu facis ingenium torpens: tu pectora casta
 Inficis: & sensus non finis esse bonos:
 In te decrescunt anime: soluuntur & artus:
 Corporis & semper esca doloris eris:
 Et te loethales morbi: genus omne malorum
 Et gula manavit: delitiumque malum:
 Tu facis imbelles iuvenes: petulantisque senecta
 Te duce concrescit: bestia spurca nimis:
 Pellicis in fraudes multos/viteque tenebras:
 Nil castum impura conspicuumque doces.
 In te non ratio: non pure semina mentis:
 Ingenium nullum. sed mala lingua quidem.

Multorum claros egisset dextra triumphos:	
Et multos caneret fama superba duces:	
Si non blanditias: si non tua vota subissent:	
Et simul impositis nigra venena cadis	
Moenia dardanidum: vertisti & pergama Troiæ:	Troia
Per te Parthorum regna superba iacent.	Parthi.
Regna iacent Asiæ luxu consumpta voraci:	Asia
Luxibus & prauis Attica regna iacent.	Græcia.
Obruta sunt Danaû fortissima moenia: per te	
Atq; vrbes Sodomæ morte rigante iacent.	Sodoma.
Excidium per te dirum est experta Corinthos	Corinthus
Atq; Tarentinæ sic periere domus.	Tarentum
Lapsa quidem per te sordent Nilotica regna:	Egyptus
Assirii per te sic cecidere duces:	Assyria
Te Sybaris colles: te Rhodos: atq; Miletos	Sybaris
Et varias gentes contaminose iuuat.	Rhodus
Tu Sordos: Thracesq; truces: tu blanda Getasq;	Miletus
Corrumpis: diris inficis atq; malis.	Thracia.
Sors mea nunc melior: quoniam me vita pennis	Gete
Spectat: & æterno gloria parta gradu.	
Degeneres animos patienti extollo labore.	
Coeli porta patet (me duce) apta viris:	
Amphitroniades metuenda pericula vicit.	Hercules
Me duce: celestis incolit astra dei.	
Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis	Iulius cesar.
Iulius: & foelix sydera clara premit:	
Magnus Alexander nostros comitatus honores:	Alexander
Ingenii pugnas / & fera bella tulit:	magnus
Sic paulus consul regem qui Persea vicit	Paulus emilius.
Me duce Romanis clara trophæa dedit.	

- Cicero Me duce facundi vulgent Ciceronis honores:
 Virgilius Et Maro Romanę gloria magna toge:
 Aristoteles Doctus Aristoteles nra hec monumeta sequutus:
 Plato Et Plato: quo nusq̄ maior in orbe fuit.
 Candida me coluit doctoru turba sophorum:
 Ingenium per nos eloquiumq; valet.
 Ad laudes genitos & dultia munera diuum:
 Fama trahit nostri nominis atq; decus:
 Aspice (quid multos repetam) stat nra p orbem
 Gloria/fama/salus/laus/honor/ atq; decus.
 Inte luxuries: fastus/cōmertia fœda:
 Et putidum semper stillat ab ore malum:
 Prouer. viii. In me diuitie: iustum/rectumq; piumq;
 In me consilium: gloria sola mea est.
 Sapien. iiii. Casta mihi domus est: stant celso colle penates:
 puer. ix. Hos tamen ingenuus scandit vbiq; labor.
 In virtute labor: sed & in sudore voluptas:
 Atq; quies: magnis semper amanda viris.
 Sive velis famam ingenio sectarier almam:
 Armifone ve velis voluere signa deę:
 Seu res ciuiles merito tractare fauore:
 Hęc animo infracto (me duce) cuncta facis.
 Quem labor & sudor torquet virtutis amore:
 Aetheriei tandem scandet ad astra poli.
 Prouer. viii Virtus sola regit terras: dominatur in alte.
 Plau. i. amph. Diuidit & nutu dona beata suo.
 Prouer. vii. O iuuenes dum fata sinunt: expellite vanas
 Corporis illecebras: loetiferumq; nefas:
 Imbuite ast animos virtutis dogmate vestros:
 Vt sapiant rectam pectora vestra fidem:

Latina nauis seu barca socialis.

Innumeros classes / fatuos sine fine furentes

Haectenus in nostra ducere classe iuuat:

Si quis forte locū potuit minus accomodatum

Nancisci: huc veniat cum sociisq; vehat.

Gaudium
est miseris
socios ha-
bere pena
rum.
Sed nō mi-
nus arde-
būt: qui cū
multis ar-
dent.

Currite sulcamus festinis æquora remis:
Et premit in mensum carbasa nostra fretum
En socialis adest classis: properate sodales:
Et fatui pariter nunc properate meri:

ii. q. i. multi.
Eccle. 13. & 7.
Iob. xxx.
i. Esdre. v.
Sapient. 1111.

Ecc̃s̃. i.

Nam nostrę numerus sectę est immensus! & aures
Ad varias gentes tendit & ad populos.

• Nostra cohors equidem totum cōplectit̃ orbem
Paucisunt quos non fœdera nostra premūt.

In omnē ter-
rā exiit son-
corum.

Ex Asia veniūt rutilo sub sole creati
Stulti: nobiscum qui cita vela trahunt.

Finibus e Lybię veniunt terraę calenti
Mausirii imbelles/æthiopesq; nigri:

Migrant Hesperii: migrat quoq; Gallia tota.
Prorsus & a Bactris sedula turba ruit.

Ad nauem veniunt gentes quas vltima Thyle
Finibus extremis quasq; Britannus habet.

Et veniunt Cymbri torui: flauiq; Sycambri:
Et venit ex latio turba procera quidem.

Archophylax gentes rigido sub sydera natas
Transmittit: prębet subsidiū ratı:

Sauromatę veniunt: pugnax quoq; turba Getarū
Atq; Thraces veniunt: Argoliciq; viri:

Et veniunt omnes gentes / quas conspiciť orbis
Quasq; fouent nitidi sydera clara poli:

Cum senibus iuuenes: fatua cum matre puella:
Intactus nullus hic gradus esse potest:

Ad classē celerem fatui properate sodales.
Currite nauiculę / nam mora cuncta nocet.

Tempus adest sulcare fretum & nūc pandere velū
Currite: iam pergit fluctibus acta ratıs.

Maxima nunc regio superest penetranda: sodales
O fatui: pedibus currite quęso citis.

Narragonū ad patriam & pmissas tendim⁹ oras.
Cogimur & stolidum nunc penetrare solum:

Nos tamen in tumido iactant discrimina ponto
 Plurima: sollicitas & quatit vnda trabes:
 Veliferiq; maris seuo clamore ciemus
 Fortunam: nil nos impia vota iuuant.
 Per varios casus: per seua pericula ponti
 Currimus: & vite non modus vllus adest:
 Et patimur lapsus/tempestatesq; sonoras
 Et patimur medio naufraga fata mari:
 Scyllæam rabiem siculis spectamus in vndis:
 Atq; charybdæo gurgite transtra volant.
 Per syrtes iybicas remo sulcamus inertī:
 Spectamus tumidi tristia monstra maris
 Delphinos: phocas/syrenes/atq; videmus
 Tritonas: inuisum prodigiūq; genus:
 Torpemus cantu: quo nostras inficit aures
 Syren: languenti nosq; sopore premit:
 Et Cyclopem grandem siculo spectamus in antro
 Dulychius princeps quem timuisse potest:
 Quis locus est tutus: quo nunc considerare stulti
 Possunt: & certos edificare lares?
 Vsq; adeo tumidis prostrati mergimur vndis
 Et portus tutus carbasa nostra fugit:
 Et merito. quoniam nullo sapientia cultu
 Nos fouet: & stolidi figimus arma manu.
 Heu dea stultitię nobis nunc pocula Circe
 Prebuit: & cantu pectora lassa ferit.
 Eheu quid miseri prodest errare sodales:
 Querite sed stabili littora tuta pede:
 Ne rapiant nostras Neptunia monstra carinas
 Sorbeat & nostras equoris vnda rates.

De hac mate
ria. Virgil⁹
in. i. & .iii. en

Scylla
Charibdis
Syrtes

Syrenes
Triton

Cyclops
Vlysses

Circe

Neptunia

Excusatio Jacobi locher.
Philomusi:

Verrimus naues fatuas latinis
 Verſibus: plectro ſiquidem ſtrepenti:
 Cudimus normas modo perbenignas
 Plaudite muſe.

Gratias docto dabitis magistro:
 Atq; doctori titulos merenti
 Candidos: nostros legitis modos qui:

Plaudite musæ.

Ad salutare modo disciplinas
 Atq; sincere documenta vite
 Vertimus stultos numeris iocosos

Plaudite musæ.

Non decus mundi: titulusq; clari
 Nominis traxit/volucrisq; fama
 Ad salutare philomusa cantus:

Plaudite musæ.

Non honos: laudes: precium ve molle
 Nec famies auri philomusa traxit
 Ad sacri fontes nemoris beatos

Plaudite musæ.

Nil superborum cupimus virorum
 Stemma: nec claros capitis corymbos
 Nec sacre lauri cupimus corollam

Plaudite musæ.

Qui leget nostri titulum libelli:
 Gratias nullas referat libello:
 Eleuet sed Brant rogo perdisertum

Plaudite musæ.

Prebuit nostris alimenta nymphis
 Brant: & heroes tribuit beatos:
 Estq; scriptorum venerandus auctor

Plaudite musæ.

Gratie dulces lepideq; voces:
 Et lepos blandus: lyricusq; neruus

Sebastiano
 Brant gra-
 tes agit

FOLIO

Ex sinu illius fluitant scatentq̄:

Plaudite musę.

Sermo facundus: locuplexq̄ vena:
Structilis candor: calamus latinus:
Nil sonat quod sit latio indecorum:

Plaudite musę.

Sed modo diuos superos precamur
Prębeant nobis veniam benignam:
Pinximus q̄ sic fatuos inertes

Plaudite musę.

Me locus nauis: fateor: requirit:
Calceos nondum fatuos remouit:
Stultus & nondum posui cucullum

Plaudite musę.

Sunt quibus nostrę placuere curę:
Sunt quibus nostrę satyrę grauedo
Displicet: dextram veniam precamur

Plaudite musę.

Nostra sic fari didicit iuuentus:
Peruigil sudor neq̄ me disertum
Fecit: haud magnos capio labores:

Plaudite musę.

Scriberem formas potius pedestres:
Sponte sed manant numeri canori:
Barbarum qui me faciunt poetam

Plaudite musę.

Gratulor nostrę siquidem iuuentę:
Gratulor docto pariter magistro:
Qui mihi suaues tribuit camœnas

Plaudite musę.

Sæculo nostro siquidem disertio
 Gratulor: doctę sileant Athenę:
 Et chorus vatunū sileat latinus:

Plaudite musę.

Iam fouet passim celebres poetas
 Theutonum sydus/gelidusq; Rhenus.
 Laudibus quorum monimenta fulgent

Plaudite musę.

Quid magis fingit latialis orbis
 Ritibus cultis? colimus platona:
 Atq; sublimem colimus Maronem:

Plaudite musę.

Ergo certatim teneris cancenis:
 Nauis & pictę rudibus figuris:
 Et iuuentuti faueas precamur

Lector amice.

• Anno 1497.

s.ii.

Socialis nauis me

chanicorum.

Stultorum trahitur collecta caterua virorum
 Qui manibus querunt sepe alimenta suis.
 Artificis quisquis signum preterdit: & effert
 Quid sciat: & foueat qua ratione domum:
 Ad sunt moechanici: quorum vela ampla leuata:
 Cum celeri remo per freta vasta volant
 Cur tamen hi fatui sint ad mea laxa vocati
 Carbasa? iam causas cum ratione canamus
 Cunctoꝝ veluti status mutatur/in omni
 Tempore:nec stabili conditione manent:
 Artificum pariter sic fit mutatio semper. Prouer.xi.
 Hos fatuos merito nostra carmina vehit.
 Hoc vitium primum est: q̄ seruus quisq; magister de elec. cum
in magistrum
lx. dif. miserz
xlix. dif. sacer
dos.
 Esse dupit: callet & tamen ipse nihil:
 Artifices multi fatuiq; sine arte vagantur.
 Stultitia merces diminuuntq; sua.
 Alter in alterius damnū sudore laborat:
 Se tamen in primis decipit exspolians:
 Vendit opus magna forsan mercede paratum: Ezech.vii.
 Incitat & vexat hunc quia liuor edax:
 Attamen artificū deformis abusio secte
 Paupertate graui corpora multa premit.
 Hi res mox vendūt positas pre merce minuta:
 Hi precio vendunt pro leuiore suas:
 Alter in alterius damnū contemnere lucrum Lem. xxv.
 Afolet: et vendit tunc male facta palam.
 Qui modico vendūt precio: res non bene factas Ecclesi. xxvii
 Vendūt: artifices hec mala culpa notat: s. iiii.

Omnes qui cupiunt emptores fallere blandis
 Fraudibus: hi certe se quoque decipiunt.
 Mechanici culpas & stygmata nigra merentur
 Turpantes operas/artificesque manus:
 Decrescunt omnes mercatus; nemo fidelis
 Mercator: quiuis ditior esse cupit.
 Rebus in humanis mutatio tanta laceffit
 Multos: atque inopes reddit ubique viros.
 Non opus est multis facinus componere verbis
 Artificum: liuor pectora cuncta trahit.
 Temporibus nostris qui constans esse laborat
 Hunc stultum vulgus insipidumque vocat.

De Nicolao Renner:

acuphago Argen: Sebastianus Brant:

Finis adest operis/necte Nicolae videre

In nostra potui Renner amice rate.

Comedit multas
 acus simul

Qui tamen innumeros fatuos facis: & tua multi
 Ora vident/acubus que tibi plena scatent.

Quas comedis/rursusque voras/vomis/imbibis atque:
 Prestigio hoc stultos fallis ubique tuos.

Saluator Iudorum
 paschali
 lium.

Tu deus interdum scandis super ethera, rursus
 Decidis: & bibula cum grege pascha tenes.

Simeia mater adest buccas dedit illa/genasque
 Et linguas multas: ingeniumque citum.

Addubio iccirco si te Gallos: vel Iberos:
 Ister Germanos/Italicosue locem.

Hic posui artifices inter/variosque negoci
 Te turbam: nunquam solus enim potes esse.

Argen. plures
 iuueniet socios

Narragonum in patriam tecum proficiscar: in vna
 Naue: dabit socios vrbs tua stultiuagos.

Singularis
ferus depa
stus est eam

De singularitate quorūdam

no uoꝝ fatuoꝝ additio Sebastiani Brant.

Te nostram accepit vertisse Iacobe carinam:

Atq; illam latium nunc sapere eloquium:

Gaudeo. Lolhardos quos pretermisimus olim

Beguinascq; iuuat his nec abesse suas.

Ps. lxxix.

s. llii.

Canedū est a **Est opere precium non ignorare Beguttas**
 beguinis. de **Begardosq; suos: hippocritumq; genus.**
 frig. fraterni/
 tatis. p^o prin. **Quos nimis arta prius cōplexa est cymba: liburnū**
 glo. in cle. i. de **Nunc proprium: & laxis transtra parabo foris.**
 reli. do. **Currite lolhardi/beguine/siue begutte!**
Currite begardi: spiritus ire iubet.
 in cle. ad nm̄ **Vos hominem ex toto presenti in carne putatis**
 de here. **Perfectum: & summū tangere posse gradum**
Vsq; adeo/vt nunq̄ deinceps mortale patrare
Crimen: & vt nequeat proficere ulterius.
Perfectos igitur tantos quoq; classis abacta
Expectat comites: stultiuagosq; viros.
Currite nauis eat: fatuosq; sequamur euntes:
Ne sine beguinis tanta caterua ruat.
Cernitis vt stulti totum mare & æquora complent
Nec modus aut numerus nauibus atq; viris.
Sepe oculos hominū morientum clauditis: antē
Q̄ mortis tempus vel necis hora venit.
Claudite presentis periturę lumina turbę:
Atq; operi nostro ponite quęso modum.
Sit satis hunc fecisse prius vobis vel honorem
Q̄ non vulgari vos rate cōposui.
Ne populus si vestra notet mala crimina: forsan
Non prauos modo/sed pellat ab orbe bonos.
 cle. i. de re. do **Nec vos de populo vultis/neq; plebe videri:**
Nec cleri in sortem vos deus ipse vocat:
Iccirco dignam vobis sedem ipse nequiu
Theutonica in nostra ponere naue prius.
 dic. cle. ad nos **Cū tamen in patria Germana/& theutonico orbe**
 trum. **Pululet & vigeat vestra ea secta nimis.**

Colligere attempto turbam dumtaxat iniquam:	Protestatio nihil dicere volem ꝑ bonos aut appbatos
Este procul fratres / quos bona vita tenet.	
Qui normam vitęqꝫ modũ / sancctitaqꝫ patrum Seruatis: non vos ledere pergo bonos.	
Sed turbã indoctam: quę cũ nil discere possit:	
Nec voluit: longam querit habere togam.	
Ne si vulgus erit: cogatur ferre laborem	ii. thessa. iiii
Artificum: & manibus querere forte cibum.	
Inde est qꝫ querunt tranquillam habuisse quietẽ:	vt dicere pos- sint idẽ Eccl. 51 de cele. miss. cũ marthe.
Atqꝫ vacare graui posse labore tamen.	
Non is est animus / non mens / sint vt Madalene:	
Verum vt bufonem lena suum inueniat:	
Ocia seclantur / torporem & / desidiamqꝫ:	c. nisi cũ pridẽ de renũ.
Hinc hosti antiquo nequitie arma parant	
Proinde sibi reputant credũt quoqꝫ cuncta licere.	dic. de. ad no- strum.
Humano neqꝫ sub viuere & esse iugo.	
Libertas (aiunt) vbi spiritus esse probatur:	ii. corin. iiii.
Spiritus at spirat / liberaiora licent.	
Inde putant nulli capiti se subdere posse:	xciii. di. nulla
Acephali cupiunt viuere & esse palam.	
In grege conueniunt: viuunt sine rege locuste:	Prover. xxx.
Puniat vt nemo corrigat atqꝫ nephas.	
Quin etiam interdum laico sua crimina fratres	glo. xxv. dif. vnũ. glo. de of- ordi. pastoral glo. de fur. c. ii dic. de. ad no- strum.
Confitentur: agunt alterutrumqꝫ vices.	
Oscula mortali dicunt damnanda reatu:	
Offitium carnis sed veniale ferunt.	
Hinc passim fratres per cõpita cuncta: sorores	glo. in de. i. de reli. do ꝑ. c. diffinim ^o xviii. q. ii. et c. pniciosam
Queruat / solantur / concrepitantqꝫ fores.	
Signaqꝫ dant dygitis pulsantibus: atqꝫ recepto	
Responso: admittit ianua queqꝫ suum.	

Tu m procul abiectis mātellis/atq; cucullis
 Lolhardi in turpi veste/breuiq; patent.
 Grandibus exutis sotularibus atq; cothurnis:
 Beguineq; incēdunt: calceolosq; mouent.
 Tunc opera incipiunt cōmunia: tunc labiorum
 Hos operit labor: & facta sororia agunt.
 Si qua casta soror velit/atq; pudica videri:
 Et quę fraternos abnuīt accubitus:
 Carpitur: & normę violatrix dicitur: extra
 Sit numerum: & careat funditus alloquio:
 Illi cōmunes neq; enim venię ve/preces ve
 Subueniunt: vrnā hęc fregit/& vrceolum.
 Quin etiam arguitur maiori crimine: pēnam
 Quo ferat/& subeat fratris ad arbitrium.
 Hunc ego peruersum lolhardum seu goliardum
 Dicam: qui ventri viuīt & vmbilico.
 Nequitiam illorum carpūt mea carmina: sanctos
 Atq; bonos fratres carpere nemo volet.
 Quos vel apostolicę sedis mādata probarunt:
 Vel quos cōmendat vita laborq; bonus.
 Ast quidam bullas producūt sepe/quibus sint
 Absq; opere: humanis delitiisq; vacent:
 Et quibus impune possint quęcunq; patrare
 Non bona: & a nullo vindice habere metum:
 Seq; pares faciunt monachis: Vestęq; sacratis
 Virginibus: quibus est regula grata deo:
 Canonicos habitus/nomen/vestemq; pudicam
 Usurpant: sed enim sub cute vulpis inest.
 Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;
 Intus qui rapida tygre/lupoq; scatent.

Actū. x.
P̄s. cxxxix.

de. i. de vi. &
ho. de.

Protestatio
Proner. xi.

C. de epi. &
de. deo ama-
biles.

Ezech. xiii.

Math. vii.

Nomine diuorum subiere cubilia multi	Ouidius
Casti: sed incesto mox rediere gradu.	
Quis rogo summe pater/valet explicare: nefanda	Iuuenalis in satyra vltra
Crimina: que fiunt sub specie vsq; bona!	Sauromatas.
Liberius poterit nemoq; licentius: vsq;	
Fallere credentes quam genus hippocritum.	Esaię. ix.
Introitu Curios simulat: sed Clodius exit:	
Sub christi specie/demon inique lates.	
Ve tibi ve maledicta cohors: que nomen inane	Math. xxiii.
Relligionis habes: quod tua facta negant.	i. thimo. iiii.
Nempe opa effingis sathanę: qbus esse probaris	Prouer. xx.
Filiolus sathanę: luciferiq; puer.	Iohan. viii.
Quisq; enim est genit ⁹ summo a genitore/deoq;	Ioha. ii. iiii.
Hic mandata dei seruat/& efficiet:	& v.
Qui vero e terra genitus: terraq; sepultus:	Ad collo. iiii.
Semper erit queuis terrea sola placent.	Luce. vi.
Quem semel arripuit fatuorum claua: cucullus:	Iohan. iiii.
Mitraq; vix veterem deicit ille togam:	ii. petri. iiii.
Hinc p̄cor/exhortor/moneo/rogo/flagito cūctos	Apostropha ad Philomu/ sum.
Preuideant: linqunt. qua stātionē ratem.	
Nostri etenim portum querunt l yntresq; faseli:	
Cedo libens: meritum docte Iacobe feres.	
Qui mea vertisti vulgaria plaustra/reuidi	
Illa ego: perlegi: sat placet atq; labor.	
Nota magis fuerat nobis inuentio nostra:	Quare. Seba. Brant. cōcor/ dantias huic operi apposu erit.
Quo queq; excerpti dicta decora loco:	
Itcirco ascripsi loca concordantia: lector	
Noscere quo valeat: singula queq; cito.	
Qui tamen & veniam dabit impressoribus oro:	
His quia festinum nil satis esse potest.	Parcendum impressorib ⁹ .

- Nempe manu propria semel atq; iterū illa reuidi:
 Signauit/inuerſa multa ſubinde manu:
 Sed tamen illorum præceptis labor: atra reliquit
 Plurima/quæ nollem: quæ mihi diſpliceant.
 Quæ ſi forte videt lector bonus atq; peritus:
 Dat veniam: erratum nec putet eſſe tuum.
 Criticus at ſi quis/cui ſueta calumnia cordi:
 Perleget: in ſannas incidet ille: ſcio.
 Sufficiet ſed enim doctis feciſſe laborem
 Eccleſi. viii. Complacitum: ſtultis nil ſatis eſſe poteſt.
 Nec mihi principio mens ſubſiuit/atq; voluntas
 Scribere: vel ſtultis cōplacuiſſe viris.
 Eccleſi. 37. Nec tibi propoſitum fuit: vt ſatis eſſe putares
 Prudenti: & fatuo tam bona ſcripta viro.
 Iccirco ſtultis linguam linquamus inanem:
 Prover. xviii In cuius manibus vitaq; morſq; ſedet.
 Eccleſ. x. Singula qui carpunt/cupiunt doctiq; videri:
 Nec quicq; norant/ſed ſua ſola placent:
 Pſ. lxxix. Ille ferus/multos agros depaſtus: at olim
 Decidet: & nidum perdet aueſq; ſimul.
 Eccleſi. xx. Hos operis noſtri ſtatui mihi ſiſtere finem
 Sapien. ix. Omnia qui carpunt: cum nihil efficiant.
 Iohan. xv. Nil ſatis egregium/dignum/preſtansq; bonumq;
 Ad gala. i. Quod cunctis poſſit (crede) placere viris.
 xlvii. di. q. ad
 Concluſio Vicisti precibus (fateor) ſuauiffime frater
 operis. Me: tua quo videam/carmina peruideam:
 Quod potui effeci: gaudet tuus ille magiſter
 Diſcipuli ingenium tam valuiſſe ſui.
 Perge bonis ceptis: rogat id tuus atq; Ioannes
 Olpigena: fauſto fine/diuq; Vale.

Epistola Jacobi locher

Philomuli ad humanissimum fautorem suum. D.
Iohannem Bergmannū de Olpe. Archidiaconū
Grandisuallis: huius operis promotorem.

Etsi non dubito amice iucundissime: plures na-
sutos Criticos: nebulonesq; pphanatos / nris lucu-
bratiunculis iamiam de extincta fauilla suscitatos
esse: tamē iuuentus nostra / qua suauioribus ac po-
litoris doctrinē musulis semper adhesimus: facile
importunos occurfus latrantium superabit: Si no-
bis pceptoris nostri facūdiffima manus affuerit:
nullas barbarici gregis cōtumelias formidabim⁹ .
Quis enim mediocriter doctus: adolescentis / & na-
ti & contendētis ad virtutē: litterariam istanc au-
datiam improbabit? Etas iuuenilis Tibullū suū il-
laudatum nō reliquit: cuius ipse quidem iucūdiffi-
ma elegiacę scriptiois monimenta posteritati sa-
crauit. quid enim maius? quid p̄statius? quid ve-
laudabili⁹ / iuuenis sub rigido sydere natus: glandi-
bus enutritus: in pagis Sueuie ab lactatus / attētare
potuit: q̄ sacras castalis vndas lambere: cortinam
phœbados tripodasq; / ore parū diserto continge-
re? Sed me phœb⁹ amat: sunt huic mea carmīa cu-
rę. Barbaricasq; meo pellit de pectore voces. Dat
citharā: lyricosq; sacro cū pectine neruos: Et pha-
retas: q̄ me tutum nunc vndiq; reddūt. Sed quia
niemo vnq̄ ad vmbilicum tam perfecte suas delu-
xit paginas; aut adeo demorsos sapuit vngues: q̄

Brant

nō suorum operum titulis hiantes fauces: linguāq̄
 Timonianā prouocaret. Asiniū pollionis notam/
 M. Ciceronis laudabilis ac incredibilis eloquentia
 effugere nō potuit: Marōis argutissima musa: styg
 matias ac sibilas sensit. Sed qui ī cineres mortuorū
 impios latratus vomunt: cū laruis luctari censent.
 Carere debet etiam vitiis omnibus: qui in aliū pa
 ratus est dicere: inquit Cicero. Parcāt itaq̄ p̄ deos
 imortalas oro / tenellę audatię litterariū greges: &
 mediocritatem ingeniolī mei quā lance pensitent
 rhinocerotisq̄ nares: latratus efflantes / ferreo pes
 sulo obstringant: Et si barbaricę telluris sterilitas
 me ad litterarum studia vix concitarit: tamē quia
 mortales omnes / natura quadam ad sciēdi cogni
 tionē accendimur: propterea explosis ab ingenio
 teterrimis ignoratię tenebris: animum Heliconis
 rore perunctū / ad scribendum appulī. Vanam diū
 immortales primitiis nostris auras salubres: ven
 tosq̄ tranquillū spirantes: benigne tribuerent. Vt
 semina mentis nostrę / splendidissimo virtutū glo
 bo fulcita: doctrina (quā profitemur) coalescerēt:
 et editis litterarum monimētis spetiosissime efflo
 rescerent. Tu tamen inprimis: Iohannes Bergma
 ne: dignus mihi videris: qui humanitate (quę po
 tissimū mortales oblectat) & singulari munificen
 tia: qua in omnes tibi pares vteris: litterarum stu
 dia adeo extollis: vt ab inferis litteras squalore lu
 rido obsitas: in Germaniā reuocare videaris. qd
 enim magis in te mirari solem⁹: quā alacritatem istā
 tuam: qua studiosos homines ad scribendū prouo

cas. Tuis enim fecundissimis sumptibus egregios libros emuncto charactere/ac graphice exaratos in lucem profers. Quod enim laudis & glorie ceteri scribendo consequuntur: hoc tu bonas promouendo litteras assequeris. Igitur has litterulas nostras/in testimonium indelebilis amicitie: in fine libri inprimi iussimus: ut optimus quisque tua in me humanitate/manluetudinem/familiaritatem/liquido cognosceret: Vale ex Castello Franco Germanie: Anno Millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo.

Ad eundem Iohannem. B. de Olpe.

Me rogo commendes nostro iucunde Iohannes
 Theogene: hunc saluum me rogante iube.
 Si quid forte agitem querat meus ille magister?
 Dicit me saluum vivere/& esse suum.
 proinde sibi incolumem vitam/famamque precabor
 Perpetuam. valeat Brant meus ille diu.

Ad numeros suos ut

o Iohannem Bergmanum festine adeant.

Ite rudes numeri: millenas ferte salutes
 Bergmano: ad nitidos & properate lares:
 Vos etenim fido trepidantes corde tuetur:
 Accipietq; pio munera nostra sinu.
 Exarmatus enim pharetris comitatur Apollo
 Vos modo: cum fidibus auricomæq; lyra:
 Ludit & arguta modulos testudine dulces:
 Blandidulos saltat concinit atq; choros:
 Hoc duce foelices numeri procedite: vulgus
 Indoctum vobis nec nocumenta dabit.
 Impia nil rabies fatuorum: nulla nocebunt
 Murmura: fortunam dexter Apollo feret.
 Seu vos fumificas ætne penetrare cauernas
 Contingit: sylvas lestrygonumq; truces:
 Seu vos per lybicas fors inuida voluat harenas:
 Siue per angusti faxa sonora freti.
 Siue molorchæum nemus: aut per caspia regna
 Contingit: scythicas aut penetrare niues
 Siue charybdeos scopulos contingit adire
 Immanes Thurcos: siue videre Getas:
 Carmina vos sacro vibratus lumine phœbus:
 Iam pharetra cinctus concomitatur iter.
 Mirantes oculos radiis illuminet: atq;
 In vobis tenebras non sinet esse truces.
 Hoc duce: magnatum celsas conscendatis arces.
 Principis & vobis ianua magna patet.

Abiciet clypeum miles dum carmina voluit:

Atque minas ponent martia tela truces.

Gorgonis aspectus numeris mulcetur amoenis

Aegidis atque angues suavia dicta stupent.

Indocti doctique simul dictata reuoluent:

Atque genis lepidis oscula blanda dabunt.

Ite procul: nec vos pudeat sic esse tenellos:

Scribuntur teneri simplicitate iocum.

Qui canit Aeaciden fortem: qui ve hectora seuum:

Qui ve canit lybicos argolicosque duces:

Scipiadas geminos vel qui: duo fulmina belli:

Et Curios sanctos: Fabritiosque canit:

In cute festiua numeros deducat: & apte

Nectat ad heroes verba soluta pedes:

In vobis fulgent tyriis non illita succis

Munera: sed splendet simplicitatis honos:

Ite rudes numeri millenas ferte salutes

Bergmano: ad nitidos & properate lares.

Dicite: vos primum Titioni ostendat amico:

Vosque idem videat peruideatque velim.

Illis in laribus/doctoque sub hospite: noctem

Linqute: & in lucem pergite liberius.

Vos hilari excipiet fronte ille: dabitque benignam

Et solitam musis perplacidamque domum.

Ille patrocinio iuris defendere multos

Vt solet: accipiet vos ita presidio.

Vestram aget ille libens causam: & tutabit omnem: Finis Stulti/

Quia propriam dicet remque agere inde suam. fere nauis.

NIHIL SINE CAUSA.

OLPE.

Finis Stultifere Nauis

Finis Narragonicę nauis per Sebastianum Brant
vulgarí sermōe theutonico quondā fabricatę: atq;
iampridem per Iacobum locher cognomento phi-
lomusum in latinū traductę: perq; præactū Seba-
stianum Brant denuo reuisę: aptissimisq; concor-
dantiis & suppletionibus exornate: In laudatissi-
ma Germanię vrbe Basiliensi/ nup opa & p moti-
one Iohannis Bergman de Olpe Anno salutis nrę
Millesimoquadringsesimononagesimosẽptimo
Kalendis Martiis. Vale inlyte Lector.

Registru[m] Stultifere Nauis

Stultifera nauis Folio	I
Epigrāma Iacobi locher ad lectorem	I
Ep̄la Iacobi locher ad Sebastianū Brant	II
Carmē eiusdem ad Sebastianū Brant	III
Sapphicon Iacobi locher excusantis ingenū sui paruitatem Folio	IIII
Epigrāma in narragonicā Iacobi locher	IIII
Ad Iohānem Bergmanū de Olpe decatostichon Iacobi locher Folio	V
Ad Iacobum locher subeundę profectōnis narra gonicę e barbaria in latiale solū exhortatio Se bastiani Brant.	VI
In narragonicā p̄fectōem celeusma. S. Brant	VI
Prologus Iacobi locher in narragoniā	VII
Hecatostichon in prologiū auctoris & libelli nar ragonici.	VIII
Argumentum in narragoniam Incipiunt fatui	X
De inutilibus libris Folio	XI
De bonis consiliis Folio	XII
De avaritia & prodigalitate	XIII
De nouis ritibus Folio	XIIII
De antiquis fatuis Folio	XV
De doctrina filiorum Folio	XVI
De delatoribus & litigiosis. folio	XVIII
Non sequi bona consilia. folio:	XIX
De incompositis moribus. folio:	XX.

Registrum

De lesione amicitie	XXI
De contemptu scripturarum:	XXII
De improuidis fatuis. fo.	XXIII
De amore venereo: fo.	XXIII
De peccantibus sup mia dei:	XXV
De fatuis edificandi inceptibus:	XXVI
De potatoribus & edacibus:	XXVII
De inutilibus diuitiis: fo.	XXVIII
De obsequio duoz dominoz.	XXIX
De nimia garrulitate: fo:	XXX
Inuenire rem alienam & non reddere:	XXXI
De eo q in alios aia aduertit & met peccat:	XXXII
De contione sapientie:	XXXIII
Iactatio & confidentia fortunę:	XXXIII
De nimia curiositate mortalium:	XXXV:
Mutuuum accipere: folio:	XXXVI
De inutilibus votis & petitionibus:	XXXVII
De inutili studio: folio:	XXXVIII
Temere loquentes contra deum:	XXXIX
Qui alios iudicat: folio:	XL
De pluralitate beneficiorum:	XLI
De eo q̄rit exceptōes ad emēdandū se:	XLII
De custodia mulierum:	XLIII
De adulterio	XLIII
Semper fatuus	XLV
De iracundia ex leui causa	XLVI
De fortunę mobilitate	XLVII
De egrotante inobediente	XLVIII
De nimium apertis consultationibus.	XLIX
Fatuoz dāno sapiētes nos fieri cōuenit	L

147
 Nauis stultiferę

Nil curare detractiões hominum	LI
De subfannatorib⁹ & calumniatoribus	LII
Contēptus eternorum gaudiorum	LIII
Tumultus & confabulatio in ecclesia	LIIII
De proteruo ac spontaneo periculo	LV
De via fœlicitatis & futura pctōꝝ pœna	LVI
Praua maiorum exempla	LVII
De voluptate corporali	LVIII
Archana esse recondenda	LIX
Vxorem ducere propter opes	LX
De liuore & inuidia	LXI
De impatientia correctionis	LXII
De fatuis medicis & empericis	LXIII
De secularis potentie exitu	XIIII
De predestinatione	LLXV
De obliuione sui ipsius	LXVI
De vitio ingratitudinis	LXVII
Sui ipsius complacentia	LXVIII
De chœreis & saltationibus	LXIX
De nocturnis ioculatoribus	LXX
De mendicis & eorum vanitatibus	LXXI
De iracundis mulieribus	LXXII
De potentia fatuitatis	LXXIIII
De cura astrologie	LXXV
De geographica regionū inquisitione	LXXVI
De eo qui non vult esse fatuus	LXXVII
De non intelligentibus ludos	LXXVIII
Male facere & non expectare	LXXIX
De inprouidentia futuri	LXXX
De litigantibus in iudicio	LXXXI

Registrum

De obscenis fatuis. folio	LXXXII
De status spiritualis abusu	LXXXIII
De inani fastu & iactantia	LXXXIIII
De lusoribus. folio	LXXXV
De suppressis fatuis. folio	LXXXVI
De militibus & scribis. folio	LXXXVII
De stulta nunciorum legatione	LXXXVIII
De cellariis & cocis. folio	LXXXIX
De rusticorum arrogantia	XC
De paupertatis contemptu	XCI
Non perseuerare in bono	XCIII
De neglectu mortis. folio	XCIII
Contemptus in deum. folio	XCVI
De blasphemis in christum	XCVII
De plaga & indignatione	XCVIII
De fatua permutatione. folio	XCIX
Honorare parentes. folio	C
De cauillatione sacerdotum in choro	CI
Superbie ostentatio. folio	CII
De usurariis & foeneratoribus	CIII
De vana spe future successionis	CIIII
Non obseruare dies festos	CVI
Largiri & penitere. folio	CVII
De accidie vitio. folio	CVIII
De externis & infidelibus fatuis	CIX
De fidei catholice & imperii inclinatione	CX
De assentatoribus & parasitis	CXIIII
De delatoribus & obloquutoribus	CXV
De falsariis & fraudulentia	CXVI
De antichristo. folio	CXVII

Nauis stultifere

Veritatem obtinere folio	CXIX
Retractio a bono folio	CXX
Omissio bonorum operum	CXX
De premio sapientie folio	CXXI
Neglectus infortunii folio	CXXII
Detractio bonorum folio	CXXIII
De imoderata mensuræ turpitudine	CXXIII
De laruatibus fatuis folio	CXXVI
Viri prudentis descriptio	CXXVIII
In commendatione philosophiæ	CXXIX
Concertatio virtutis cum voluptate	CXXX
Epigramma ad lectorem folio	CXXXI
Obiectio voluptatis criminantis virtutem	CXXXII
Responsio virtutis carmine elegiaco	CXXXIII
Latina nauis seu barca socialis	CXXXV
Excusatio Jacobi locher philomusi	CXXXVI
Socialis nauis mechanicorum	CXXXIX
De Nicolao Renner Argeñ.	CXXXIX
De singularitate quorundam novorum fatuorum	
Additio Sebastiani Brant	CXL
Epistola Jacobi locher philomusi ad humanissimum fautorem suum d. Iohannem B. de Olpe	CXLIII
Ad numeros suos ut Iohannem Bergman festine adeant.	CXLIII
Finis stultifere nauis folio	CXLV

.1497.

NIHIL SINE CAUSA.

OLPE.

Sechceen hundertto
sint in dem waren

Sechceen hundertoch, sind helgen in
dem waren schiff

1800
The
of the
of the

of the
of the
of the

Magi Iohannis de Amorbacq liber
que Bonifacio filio suo accommodavit

1512
1513

Magi Bonifacij de Amorbacq liber
quem Basilij Amorbacq filio suo accommodavit

~~Magi Bonifacij de Amorbacq liber~~

